

**MUNI
ECON**

XXII. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH

Velké Bílovice 12.–14. června 2019

SBORNÍK ANOTACÍ

Brno 2019

**Masarykova univerzita
Ekonomicko-správní fakulta
Katedra regionální ekonomie a správy**

M U N I
E C O N

**22ND INTERNATIONAL COLLOQUIUM
ON REGIONAL SCIENCES**

Velké Bílovice, June 12–14, 2019

ANNOTATION PROCEEDINGS

Brno 2019

Masaryk University
Faculty of Economics and Administration
Department of Regional Economics and Administration

OBSAH

METROPOLE JAKO FENOMÉNY SOUDRŽNOSTI REGIONŮ: PŘÍPAD PRAHY A BRNA	11
<i>Ivana KRAFTOVÁ - Jiří KRAFT</i>	
KONVERGENČNÉ TENDENCIE V PODMIENKACH REGIÓNOV SR	12
<i>Michal LEVICKÝ - Marta URBANÍKOVÁ - Jarmila HUDÁKOVÁ - Milan MAROŠ - Michaela ŠTUBŇOVÁ</i>	
REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX AS A SUITABLE TOOL FOR EVALUATING SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE EU NUTS 2 REGIONS	13
<i>Michaela STANÍČKOVÁ</i>	
HOW DID THE TIME GO WITH THE EU REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX? ANALYSIS OF CONTENT AND METHODOLOGICAL CHANGES ACROSS EDITIONS	14
<i>Michaela STANÍČKOVÁ - Lukáš MELECKÝ</i>	
KNOWLEDGE INTENSIVE BUSINESS SERVICES (KIBS) AND POTENTIAL OF REGIONS IN VISEGRAD GROUP COUNTRIES	15
<i>Petr HLAVÁČEK - Małgorzata MARKOWSKA - Elżbieta SOBCZAK</i>	
ANALYSIS OF SHARED SERVICE CENTERS AND BUSINESS PROCESS OUTSOURCING CENTERS IN SLOVAK REGIONS	16
<i>Marta URBANÍKOVÁ - Michaela ŠTUBŇOVÁ - Michal LEVICKÝ</i>	
ECONOMIC PERFORMANCE OF MANUFACTURING INDUSTRY OF PILSEN AGGLOMERATION	17
<i>Pavel KRAJÍČEK - Václav NOVÁK - Šárka PALCROVÁ</i>	
STROJÍRENSKÝ PRŮMYSL V ČESKÉ REPUBLICE V LETECH 2011 - 2016	18
<i>Ján KRÁLIK - Václav NOVÁK</i>	
INDIKÁTORY EFEKTU PŘELEVÁNÍ V REGIONECH	19
<i>Sylvie KOTÍKOVÁ</i>	
THE BOISTEROUS BEHAVIOUR OF SOCIETAS EUROPAEA IN CZECHIA – A PROXIMITY ANALYSIS OF MERGERS AND ACQUISITIONS	20
<i>Aleš BĚLOHRADSKÝ</i>	
REGIONÁLNÍ ROZDÍLY V REÁLNĚ EKONOMICKÉ AKTIVITĚ PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ V ČESKÉ REPUBLICE V LETECH 2010-2018	21
<i>Eva HAMPLOVÁ - Jaroslav KOVÁRNÍK</i>	
VÝVOJ POČTU PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY	22
<i>Petra CHMIELOVÁ - Kamila TUREČKOVÁ</i>	
PODPORA PODNIKANIA FORMOU PRÍSPEVKU NA SAMOSTATNÚ ZÁROBKOVÚ ČINNOSŤ	23
<i>Marcela KORENKOVÁ</i>	
VPLYV FAKTOROV PRÁVNEHO PROSTREDIA NA RODINNÉ PODNIKY V REGIÓNOCH SLOVENSKEJ REPUBLIKY	24
<i>František VOJTECH - Jarmila MÍŽIČKOVÁ - Michal LEVICKÝ</i>	
SÚČASNÉ TRENDY REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKA	25
<i>Gabriel ZUBRICZKÝ</i>	

VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY TVORBY A ŠÍŘENIA ZNALOSTÍ NA ZÁPADNOM SLOVENSKU V OBDOBÍ 2007-2017	26
<i>Pavla ŠTEFKOVIČOVÁ</i>	
IDENTIFIKACE FAKTORŮ (NE-)ÚSPĚŠNOSTI REGIONÁLNÍCH INOVAČNÍCH SYSTÉMŮ	27
<i>Soňa RASZKOVÁ - Vladimír ŽÍTEK</i>	
INNOVATION AND COMPETITIVENESS IN REGIONS OF THE SLOVAK REPUBLIC	28
<i>Jarmila HUDÁKOVÁ - Milan MAROŠ</i>	
MOŽNOSTI IMPLEMENTACE POPTÁVKOVÉ INOVAČNÍ POLITIKY V REGIONECH	29
<i>Viktorie KLÍMOVÁ - Soňa RASZKOVÁ</i>	
EFFECTS OF PUBLIC PROCUREMENT CONTRACT ON FIRM PRODUCT AND SERVICE INNOVATION – CASE STUDY OF CZECHIA, SLOVAKIA AND NORWAY	30
<i>Solomon GYAMFI - Henry Junior ANDERSON - Viktor PROKOP</i>	
AKADEMICKÝ VÝSKUM V KRAJOCH SLOVENSKA V ROKOCH 2005-2017 – VYBRANÉ TYPY VEDECKÝCH PUBLIKÁCIÍ	31
<i>Michal HLADKÝ</i>	
EFFICIENCY OF INTELLECTUAL CAPITAL GENERATION: A DEA ANALYSIS OF SELECTED EU REGIONS	32
<i>Henry Junior ANDERSON - Solomon GYAMFI - Jan STEJSKAL</i>	
ZHODNOTENIE VYBRANÝCH INDIKÁTOROV VZDELÁVANIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE A FÍNSKU SO ZAMERANÍM NA INOVÁCIE A ROZVOJ	33
<i>Michal CIFRANIČ - Maroš VALACH - Denisa HANÁČKOVÁ</i>	
ČO OVPLYVŇUJE PODNIKATELSKÉ ZÁMERY MATURANTOV POCHÁDZAJÚCICH Z MESTA A Z VIDIEKA?	34
<i>Stanislav KOLOŠTA - Gabriela NEDELOVÁ - Filip FLAŠKA - Jana HRONCOVÁ VICIANOVÁ</i>	
THE EVALUATION OF ALTERNATIVE FINANCIAL RESOURCES OF SECONDARY EDUCATION IN THE MORAVIAN-SILESIA REGION	35
<i>Petra SCHWARZOVÁ - Martina LITSCHMANNOVÁ</i>	
VYSOKÉ ŠKOLY V STREDNEJ A VÝCHODNEJ EURÓPE – ŠTRUKTURÁLNE A PRIESTOROVÉ ASPEKTY	36
<i>Štefan REHÁK</i>	
FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE V LETECH 2010 AŽ 2017 V REGIONÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	37
<i>Michal TVRDŇ</i>	
METROPOLE STŘEDNÍ EVROPY A JEJICH POSTAVENÍ V SÍTI VYSOKORYCHLOSTNÍCH TRATÍ	38
<i>Milan VITURKA - Vilém PAŘIL</i>	
HODNOCENÍ POTENCIÁLNÍCH VLIVŮ VYSOKORYCHLOSTNÍCH TRATÍ NA PRACOVNÍ MOBILITU V ČESKÉ REPUBLICE	39
<i>Vilém PAŘIL - Milan VITURKA</i>	
COMPARISON OF ROAD FREIGHT CHARGING IN VISEGRAD GROUP COUNTRIES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE REGIONAL DEVELOPMENT	40
<i>Tomáš KUČERA - Nikola VITEKOVÁ</i>	

NÁSTROJE ZVÝŠENÍ ÚROVNĚ PROJEKTOVÉHO ŘÍZENÍ PRO LEPŠÍ ROZVOJ REGIONŮ	41
<i>Jana KOŠTÁLOVÁ - Ondřej TÁBORSKÝ</i>	
IMPLEMENTACE INTEGROVANÝCH NÁSTROJŮ ÚZEMNÍ DIMENZE V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014 – 2020	42
<i>Jana KOŠTÁLOVÁ - Marie BEDNAŘÍKOVÁ</i>	
OPERAČNÝ PROGRAM EFEKTIVNÁ VEREJNÁ SPRÁVA V PODMIENKACH REGIÓNOV SLOVENSKA	43
<i>Radomíra HORNÝÁK GREGÁNOVÁ - Dana ORSZÁGHOVÁ</i>	
VYBRANÉ PROCESY FORMULÁCIE A IMPLEMENTÁCIE POLITIKY PODPORY NAJMEANEJ ROZVINUTÝCH OKRESOV	44
<i>Lukáš VARECHA - Mária FÁZIKOVÁ</i>	
DŮVODY NEATRAKTIVITY NĚKTERÝCH OBCÍ V LIBERECKÉM KRAJI Z HLEDISKA BYDLENÍ	45
<i>Emil DRÁPELA</i>	
ANALÝZA CENOVÉ DOSTUPNOSTI BYDLENÍ V ČESKÝCH A POLSKÝCH REGIONECH	46
<i>David SLAVATA</i>	
THE ANALYSIS OF THE LIVING PREFERENCES IN SLOVAKIA IN THE LIGHT OF SUSTAINABILITY	47
<i>David COLE - Luba KUBIŠOVÁ - Mária MURRAY SVIDROŇOVÁ - Radoslav KOŽIAK - Jolana GUBALOVÁ</i>	
MIGRAČNÍ VZTAHY V BRNĚNSKÉ METROPOLITNÍ OBLASTI PO ROCE 1989	48
<i>Barbora DUTKOVÁ - Petr TONEV</i>	
AKO ČASŤ A AKO DLHO NAKUPUJÚ SPOTREBITELIA V NÁKUPNÝCH CENTRÁCH V BRATISLAVE? PRÍSTUP KONCENTRICKÝCH ZÓN	49
<i>František KRIŽAN - Petra HENCELOVÁ - Kristína BILKOVÁ</i>	
SUPPORT OF FOOD RETAIL AND SELECTED COMMERCIAL SERVICES IN THE SOUTH MORAVIAN REGION	50
<i>Zdeněk ŠILHAN</i>	
UKAZATEL AUTARKIE JAKO NÁSTROJ BENCHMARKINGU VEŘEJNÉHO SEKTORU (NA PŘÍKLADU KOOPERACE OBCÍ JIHOČESKÉHO KRAJE)	51
<i>Jiří DUŠEK</i>	
VÝZNAM VNITŘNÍCH HODNOT MÍSTNÍCH KOMUNIT V PROCESU STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE OBCE	52
<i>Tomáš SÝKORA - Josef MIŠKOVSKÝ - Kateřina VYHNÁNKOVÁ</i>	
E-PARTICIPATION TOOLS AND THEIR USE IN THE MORAVIAN-SILESIA REGION	53
<i>Filip HAMPL - Martina JAŇUROVÁ</i>	
POTENCIÁL KOMUNIKÁCIE MIESTNEJ SAMOSPRÁVY V KONTEXTE GHOSTINGU A SPOKOJNOSTI OBYČANOV	54
<i>Juraj TEJ - Matúš VAGAŠ - Dávid MIŠKO</i>	
PRACTICES IN PUBLIC SERVICE PROVISION STIMULATING INVOLVEMENT OF PUBLIC SECTOR	55
<i>Monika BUMBALOVÁ - Eva BALÁŽOVÁ</i>	
THE EVALUATION OF THE RELATIONS BETWEEN THE STATE BUDGET AND THE LOCAL SELF-GOVERNMENT BUDGETS (CASE STUDY OF THE SLOVAK REPUBLIC)	56
<i>Viera PAPANOVÁ - Eva BALÁŽOVÁ - Peter ÁGH</i>	

ZMĚNY VE STRUKTUŘE VÝDAJŮ ČESKÝCH MUNICIPALIT <i>Pavel ZDRAŽIL</i>	57
DOPADY REZIDENČNÍ SUBURBANIZACE NA VÝDAJOVOU STRÁNKU ROZPOČTŮ POPULAČNĚ MALÝCH OBCÍ <i>Lucie HORÁČKOVÁ - Miroslav KOPÁČEK</i>	58
INNOVATION ACTIVITIES IN LOCAL SELF-GOVERNMENT <i>Maroš VALACH - Michal CIFRANIČ</i>	59
MODERNÉ TECHNOLOGIE V BOJI PROTI KRIMINALITE: MESTSKÉ KAMEROVÉ SYSTÉMY V ČESKEJ REPUBLIKE <i>Martin KOVANIČ</i>	60
KONCEPČNÍ PŘÍSTUPY K ZAJIŠTĚNÍ VEŘEJNÝCH SLUŽEB NA VENKOVĚ: ZKUŠENOSTI Z NĚMECKÉ REGIONÁLNÍ POLITIKY A PROSTOROVÉHO PLÁNOVÁNÍ <i>Jiří JEŽEK</i>	61
CO-PRODUCTION OF PUBLIC SERVICES IN RURAL AREAS – THE POLISH WAY? <i>Jaroslav OLEJNICZAK - Dorota BEDNARSKA-OLEJNICZAK</i>	62
IDENTIFIKACE DEMOGRAFICKÝCH TRENDŮ V PŘÍHRANIČNÍCH REGIONECH ČR V KONTEXTU FINANCOVÁNÍ MÍSTNÍCH VEŘEJNÝCH SLUŽEB <i>Maciej Wojciech MOLAK</i>	63
MAPOVÁNÍ VIRTUÁLNÍCH INFRASTRUKTUR PRO REGIONÁLNÍ SHLUKOVÉ ANALÝZY <i>Josef BOTLÍK - Milena BOTLÍKOVÁ</i>	64
VLIV PŘÍMÝCH ZAHRANIČNÍCH INVESTIC NA ZEMĚDĚLSKOU PŮDU V ČESKÉ REPUBLICE <i>Jaroslav ŠKRABAL</i>	65
PODPORA REGIONÁLNÝCH ŠPECIFÍK V KRAJINNO-ARCHITEKTONICKEJ TVORBE V PODMIENKACH SLOVENSKEHO VIDIEKA <i>Gabriel KUCZMAN - Lubica FERIANCOVÁ</i>	66
MOŽNOSTI UPLATNĚNÍ MENTÁLNÍCH MAP A ASOCIAČNÍCH ANALÝZ V REGIONÁLNÍCH ANALÝZÁCH <i>Vladimíra ŠILHÁNKOVÁ - Michael PONDĚLÍČEK - Iva POSLUŠNÁ - Pavel STRUHA</i>	67
IDENTIFIKACE GLOBÁLNÍCH TRENDŮ V CESTOVNÍM RUCHU A JEJICH VLIV NA UDRŽITELNOST DESTINACE <i>Markéta NOVOTNÁ - Lenka GRAJCIAROVÁ - Dominika POLEHŇA</i>	68
STAKEHOLDERS INFLUENCE ON THE COMPETITIVENESS FACTORS OF TOURISM DESTINATION <i>Martin LUŠTICKÝ - Martin MUSIL</i>	69
KONKURENCESCHOPNOST CESTOVNÍHO RUCHU ČESKÉ REPUBLIKY V RÁMCI ZEMÍ VISEGRADSKÉ ČTYŘKY <i>Markéta KALÁBOVÁ - Zdenka PETRŮ - Antonín DVORÁK</i>	70
REGIONÁLNÍ DISPARITY PŘÍSTUPNOSTI CESTOVNÍHO RUCHU V KONTEXTU MATERIÁLNÍ DEPRIVACE V ČR <i>Milena BOTLÍKOVÁ - Josef BOTLÍK</i>	71
ČESKÁ PODOBA KONSOLIDACE DMO <i>Andrea HOLEŠINSKÁ</i>	72

EVALUATION OF DESTINATION MANAGEMENT ORGANIZATIONS FINANCING IN BANSKÁ BYSTRICA REGION	73
<i>Lubica ŠEBOVÁ - Radka MARČEKOVÁ - Veronika BELIČKOVÁ - Ján ŠEBO</i>	
SLOVAK AND AUSTRIAN TOURISM STRATEGIES AND PRODUCTS	74
<i>Andrej MALACHOVSKÝ - Radka MARČEKOVÁ</i>	
VPLYV CESTOVNÉHO RUCHU NA ROZVOJ MESTA PIEŠŤANY	75
<i>Miroslava TREMBOŠOVÁ - Alena DUBCOVÁ - Hilda KRAMÁREKOVÁ - Peter TREMBOŠ</i>	
REGIONAL PRODUCTS OFFERED BY TOURIST INFORMATION CENTERS IN SLOVAKIA	76
<i>Ludmila MAZÚCHOVÁ - Kristína PANČÍKOVÁ</i>	
PROJEKT SLOW FOOD CE JAKO KLÍČ K UDRŽITELNÉMU ROZVOJI	77
<i>Helena KUBÍČKOVÁ</i>	
VYUŽITIE GEOCACHINGU V ROZVOJI CESTOVNÉHO RUCHU NA ÚZEMÍ HORNÉHO LIPTOVA	78
<i>Gréta VRBIČANOVÁ - Matej MOČKO - Dominika KAISOVÁ</i>	
TRANSFORMÁCIA ÚZEMNEJ IDENTITY „KREMNICKEHO HAUERLANDU“	79
<i>Magdaléna NEMČÍKOVÁ - Alfred KROGMANN - Daša OREMUSOVÁ - Viera SCHOLZOVÁ</i>	
VIDIECKY TURIZMUS V MARGINALIZOVANOM PROSTREDÍ (NA PRÍKLADE OBCE HRUŠOV)	80
<i>Jolana DARULOVÁ - Katarína KOŠTIALOVÁ</i>	
DEVELOPMENT OF RURAL TOURISM IN THE CZECH REPUBLIC: CASE STUDY OF THE SOUTH BOHEMIAN REGION	81
<i>Iveta HAMARNEH</i>	
VÍCE JE LÉPE? INTENZITA CESTOVNÍHO RUCHU A JEJÍ VLIV NA UDRŽITELNOST DESTINACE	82
<i>Markéta NOVOTNÁ - Josef KUNC</i>	
MEDIÁLNĚ-PROSTOROVÁ ANALÝZA OPATŘENÍ V DESTINACÍCH TRPÍCÍCH OVERTOURISMEM	83
<i>Aneta KRAJÍČKOVÁ</i>	
PERCEPTION OF RISK AS A BARRIER IN TOURIST DESTINATION DEVELOPMENT. A KEY STUDY FROM COLOMBIA	84
<i>Michael PONDĚLÍČEK - Vladimíra ŠILHÁNKOVÁ - Armando ALFARO VALERO - Jefferson ARIAS GOMÉZ</i>	
PODPORA VÝZKUMNÝCH AKTIVIT V CESTOVNÍM RUCHU Z GRANTOVÝCH NÁSTROJŮ EU	85
<i>Ondřej REPÍK</i>	
SPATIAL ASPECT AND BEHAVIOR OF TOUR OPERATORS IN SLOVAKIA (CASE STUDY)	86
<i>Lucia ŠOLCOVÁ - Jozef PETRIKOVIČ</i>	
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ JAKO AKTÉR PODPORY SPORTU	87
<i>Martina HALÁSKOVÁ</i>	
PREČO BY SA MALO MESTO UCHÁDZAŤ O TITUL EURÓPSKE MESTO ŠPORTU?	88
<i>Katarína ŠULAJOVÁ - Nikola ŠTEFANIŠINOVÁ - Nikoleta MUTHOVÁ</i>	
HODNOCENÍ BELGICKÝCH KREATIVNÍCH HUBŮ	89
<i>Markéta CHALOUPKOVÁ - Martina JAŇUROVÁ</i>	

MEASUREMENT OF SOFT FACTORS IN THE EU REGIONAL DEVELOPMENT: CASE OF MEDIA IMAGE OF CZECH REGIONS	90
<i>Eva POLEDNÍKOVÁ</i>	
ZPRAVODAJSKÉ AGENDY TELEVIZNÍCH STANIC V OBLASTI EKONOMICKÝCH CHARAKTERISTIK REGIONŮ V ČESKÉ REPUBLICE	91
<i>Jaroslav URMINSKÝ</i>	
TELEVIZNÍ PŘÍSPĚVKY O KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY Z POHLEDU ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ	92
<i>Jan SUCHÁČEK</i>	
REGENERACE BROWNFIELDŮ V ODVĚTVÍ KULTURY V ČESKÉ REPUBLICE	93
<i>Kamila TUREČKOVÁ - Petra CHMIELOVÁ</i>	
CURRENT USE OF FORMER COMMUNIST AGRICULTURAL PROPERTIES IN SOUTH BOHEMIA	94
<i>Tomáš KREJČÍ - Josef NAVRÁTIL - Stanislav MARTINÁT - Kamil PÍCHA - Petr KLUSÁČEK - Robert OSMAN - Jaroslav ŠKRABAL</i>	
RUDNIANSKO-GELNICKÁ ENVIRONMENTÁLNÍ ZÁTAŽOVÁ OBLASŤ AKO LIMITUJÍCÍ FAKTOR REGIONÁLNÍHO ROZVOJA	95
<i>Martin BOLTIŽIAR - Eva MICHAELI</i>	
ETICKÝ MANAGEMENT V REGIONÁLNÍM A KORPORÁTNÍM VODÁRENSTVÍ V ČR	96
<i>Jiří NESIBA - Josef SMOLÍK</i>	
VÝVOJ MNOŽSTVA KOMUNÁLNÍHO ODPADU NA SLOVENSKU A V NITRIANSKOM KRAJI V ROKOCH 2002-2017	97
<i>Melánia FESZTEROVÁ - Jana NĚMETHOVÁ</i>	
OCHOTA PLATIT ZA SNÍŽENÍ POČTU RESPIRAČNÍCH ONEMOCNĚNÍ DĚTÍ V OSTRAVĚ	98
<i>Dominika TÓTHOVÁ</i>	
REGIONÁLNÍ DISPARITY DETERMINANT ZDRAVOTNÍHO STAVU OBYVATELSTVA KRAJE VYSOČINA A ÚSTECKÉHO KRAJE V ROCE 2006 A 2016	99
<i>Dana HŮBELOVÁ - Michal HOŘÍNEK - Alice KOZUMPLÍKOVÁ</i>	
THE GEOGRAPHIC CONCENTRATION OF CANCER CASES AND THE CENTERS OF ITS PREVENTION	100
<i>Jana ROZMARINOVÁ</i>	
OD SOCIÁLNÍCH INOVACÍ K ADVOKACII (SE ZAMĚŘENÍM NA MĚSTO BRNO)	101
<i>Mirka WILDMANNOVÁ - Kristýna ZÁRUBOVÁ</i>	
VÝDAJE NA SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE Z POHLEDU REGIONÁLNÍ ANALÝZY V ČESKÉ REPUBLICE	102
<i>Renata HALÁSKOVÁ</i>	
SPOLEČNÉ ASPEKTY FUNGOVANIA DETSKÝCH DOMOVŮ VO VYBRANÝCH OBCIACH NUTS II ZÁPADNÉ SLOVENSKO	103
<i>Katarína VILINOVÁ - Alena DUBCOVÁ - Jana KUČERÁKOVÁ</i>	
RELATIONS WITH ROMA COMMUNITY IN THE CITY OF MOST	104
<i>Monika NOVÁ</i>	
EKONOMICKÁ HODNOTA DOBROVOLNICTVÍ V NEZISKOVÉ ORGANIZACI NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI	105
<i>Nikola ŠMÍDOVÁ</i>	

VĚZNICE SVĚTLÁ NAD SÁZAVOU: VLIVY NA MĚSTO A POSTOJ MÍSTNÍCH OBYVATEL	106
<i>Ondřej ŠERÝ - Irena HONSNEJMANOVÁ - Ondřej KREJČÍ - Vendula SVOBODOVÁ</i>	
KVALITA ŽIVOTA JAKO PREDIKTOR VOLEB PREZIDENTA ČESKA V LETECH 2013 A 2018	107
<i>František MURGAŠ</i>	
PRIESTOROVÁ KONCENTRÁCIA ANTI-SYSTÉMOVEJ STRANY V REGIÓNOCH SLOVENSKA	108
<i>Štefan REHÁK - Oliver RAFAJ - Tomáš ČERNĚNKO</i>	
FINANČNÍ GRAMOTNOST V SELHÁVAJÍCÍM STÁTĚ – CASE STUDY UKRAJINA	109
<i>Tadeáš PALA - Vojtěch MÜLLNER</i>	

METROPOLE JAKO FENOMÉNY SOUDRŽNOSTI REGIONŮ: PŘÍPAD PRAHY A BRNA

Metropolises as regions' cohesion phenomena: the case of Prague and Brno

DOC. ING. IVANA KRAFTOVÁ, CSc.¹ - PROF. ING. JIŘÍ KRAFT, CSc.²

¹Ústav regionálních a bezpečnostních věd
Fakulta ekonomicko-správní
Univerzita Pardubice

¹Institute of Regional and Security Sciences
Faculty of Economics and Administration
University of Pardubice

²Katedra ekonomie
Ekonomická fakulta
Technická univerzita v Liberci

²Department of Economics
Faculty of Economics
Technical University of Liberec

Anotace

Cílem článku je posouzení vlivu dvou metropolí České republiky – Prahy a Brna – na soudržnost regionu, v němž se nacházejí. Hodnoceny jsou ukazatele ekonomické, demografické a skupina ukazatelů představujících parametry životních podmínek. Zvláštní pozornost je věnována tzv. nesatelitním okresům ve Středočeském a Jihomoravském kraji. Je analyzována zejména disperze a lokalizace vybraných ukazatelů. Ukazuje se, že předpokládaná dominance hlavního města Prahy ve středních Čechách je příčinou vyšší disperze u ekonomických ukazatelů, ne však z hlediska indexu atraktivity. Na druhou stranu se zdá, že Brno (zatím) nedokáže šířit své pozitivní efekty do okolí tak jako Praha a jeho nesatelitní okresy vykazují horší situaci v parametrech životních podmínek.

Klíčová slova

soudržnost, metropole, nesatelitní okresy, index atraktivity, parametry životních podmínek

Annotation

The aim of the article is to assess the influence of two Czech metropolises – Brno and Prague - on the cohesion of the region, in which they are located. The economic, demographic and group of indicators representing the parameters of living conditions are evaluated. Particular attention is paid to so-called non-satellite districts in the Central Bohemian and South Moravian Regions. In particular, dispersion and localization of selected indicators is analysed. It appears that the presumed dominance of the capital city of Prague in Central Bohemia is the cause of higher dispersion in economic indicators, but not in terms of the attractiveness index. On the other hand, it seems that Brno (so far) is not able to spread its positive effects to the environment as Prague, and its non-satellite districts show a worse situation in the parameters of living conditions.

Key words

cohesion, metropolis, non-satellite district, attractiveness index, living conditions parameters

JEL classification: R23, R59

KONVERGENČNÉ TENDENCIE V PODMIENKACH REGIÓNOV SR

Convergence tendencies in the conditions of regions of the Slovak Republic

ING. MICHAL LEVICKÝ, PH.D. - DOC. RNDR. MARTA URBANÍKOVÁ, CSc. -
MGR. JARMILA HUDÁKOVÁ, PH.D., MBA - PAEDDR. MILAN MAROŠ, PH.D. -
MGR. MICHAELA ŠTUBŇOVÁ

Ústav ekonomiky a manažmentu | *Institute of Economics and Management*
Fakulta prírodných vied | *Faculty of Natural Sciences*
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | *Constantine the Philosopher University in Nitra*

Anotace

Regionálne rozdiely, ich intenzita, vývoj ako i ich zdroje sú predmetom skúmania takmer v každej krajine sveta. Cieľom článku je zhodnotenie konvergenčných tendencií v regiónoch Slovenska na úrovni kategórie NUTS III v období rokov 2005 až 2016. K skúmaniu sú použité predovšetkým miery disperzného charakteru, prostredníctvom ktorých kvantifikujeme rozdiely v hodnotách vybraných indikátorov v jednotlivých krajoch Slovenska. Ako indikátory na diagnostiku konvergenčných tendencií sme zvolili ukazovatele regionálny hrubý domáci produkt na obyvateľa, priemerná mesačná nominálna mzda a evidovaná miera nezamestnanosti. Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že rozdiely vo vývoji bazálneho ukazovateľa regionálny HDP na obyvateľa pretrvávajú a to predovšetkým v dôsledku disproporcií vo výkonnosti regiónov spôsobenej hlavne intenzívnym absolútnym rastom ukazovateľa v Bratislavskom kraji. V prípade ukazovateľov priemerná mesačná nominálna mzda a miera evidovanej nezamestnanosti možno badať klesajúci trend v rozdieloch medzi regiónmi Slovenska, pričom amplitúdach vo vývoji štatistík týchto ukazovateľov sú do istej miery ovplyvnené fázou ekonomického cyklu. V čase hospodárskeho rastu sa rozdiely v uvedených ukazovateľoch v regiónoch Slovenska znižovali a naopak, v období poklesu prehlbovali. Napriek snahám vlád o ich redukciu však i naďalej zostávajú podstatným problémom v národnom hospodárstve.

Klíčová slova

regionálna konvergencia, regionálne disparity, regionálny HDP na obyvateľa, evidovaná miera nezamestnanosti, priemerná mesačná nominálna mzda, NUTS III, variačný koeficient

Annotation

Regional differences, their intensity, development and their resources are being studied in almost every country in the world. The aim of the article is to evaluate the convergence tendencies in the regions of Slovakia at the level of the NUTS III category in the period 2005 to 2016. Especially dispersion characteristics are used in the analysis, by means of which we can quantify the differences in the values of selected indicators in individual regions of Slovakia. As indicators for the diagnosis of convergence tendencies we chose the indicators of regional gross domestic product per capita, average monthly nominal wage and registered unemployment rate. Based on the results achieved, it can be stated that the differences in the development of the basal indicator regional GDP per capita persist, mainly due to disparities in the performance of the regions caused mainly by the intense absolute growth of the indicator in the Bratislava region. In the case of indicators, the average monthly nominal wage and the rate of registered unemployment can be seen in a decreasing trend in the differences between the regions of Slovakia, while the amplitudes in the development of these indicators are to some extent influenced by the phase of the economic cycle. At the time of economic growth, the differences in these indicators in the regions of Slovakia diminished and, conversely, in the period of decline they deepened. However, despite governments' efforts to reduce them, they remain a major problem in the national economy.

Key words

regional convergence, regional disparities, regional GDP per capita, registered unemployment rate, average monthly nominal wage, NUTS III, coefficient of variation

JEL classification: O11, R11

REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX AS A SUITABLE TOOL FOR EVALUATING SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE EU NUTS 2 REGIONS

Index regionální konkurenceschopnosti jako vhodný nástroj pro hodnocení socio-ekonomické situace NUTS 2 regionů EU

DOC. ING. MICHAELA STANIČKOVÁ, PH.D.

<i>Katedra evropské integrace</i>	<i>Department of European Integration</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>VŠB - Technická univerzita Ostrava</i>	<i>VŠB - Technical University of Ostrava</i>

Annotation

Over the last decades, regional competitiveness has been intensely investigated and many studies reveal how all the regions are not equally able to face the challenges that the new competition proposes but they fail in supplying both an exhaustive explanation and a relevant, accessible and transferable measure of it. Supporting regional competitiveness requires creating framework conditions to develop the necessary infrastructure, human capital, technology and efficient markets that can help attract talent and investment to increase the standards of living of the population. Therefore, competitiveness has been an important issue on the European Union's agenda for several decades too. Launched in 2010 and published every three years by the European Commission, the Regional Competitiveness Index allows NUTS 2 regions of the European Union to monitor and assess their development over time and in comparison with other regions. This paper aims to throw light on some of the underlying aspects of regional competitiveness, give an overview of notion and methods used for planning tasks concerning regional competitiveness as well as analysis of research studies on constructing the territorial composite indices with special attention and application at regional level of the EU.

Key words

Composite index, European Union, NUTS 2 region, Regional Competitiveness Index

Anotace

Regionální konkurenceschopnost byla v posledních desetiletích hluboce zkoumána a mnoho studií ukazuje, jak jsou a nejsou regiony schopny čelit výzvám, které utváří nová konkurence, ale nedokáží poskytnout dostatečně relevantní, dostupný a přenosný měření a hodnocení. Podpora regionální konkurenceschopnosti vyžaduje vytvoření rámcových podmínek pro rozvoj nezbytné infrastruktury, lidského kapitálu, technologií a efektivních trhů, které mohou pomoci přilákat inovace a investice vedoucí ke zvýšení životní úrovně obyvatelstva. I z těchto důvodů je konkurenceschopnost již několik desetiletí důležitou otázkou agendy Evropské unie. Index regionální konkurenceschopnosti, poprvé publikovaný v roce 2010 a od té doby vydávaný Evropskou komisí co tři roky, umožňuje NUTS 2 regionům Evropské unie sledovat a hodnotit jejich vývoj v čase ve srovnání s ostatními regiony. Cílem příspěvku je poukázat na některé základní aspekty regionální konkurenceschopnosti, poskytnout přehled o pojmech a metodách používaných při plánování aspektů týkajících se regionální konkurenceschopnosti, jakož i analýzu výzkumných studií o konstrukci územních kompozitních indexů se zvláštní pozorností a aplikací na regionální úrovni EU.

Klíčová slova

kompozitní index, Evropská unie, NUTS 2 region, Index regionální konkurenceschopnosti

JEL classification: B41, O18, P51, R11, R58

HOW DID THE TIME GO WITH THE EU REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX? ANALYSIS OF CONTENT AND METHODOLOGICAL CHANGES ACROSS EDITIONS

**Jak šel čas s indexem regionální konkurenceschopnosti EU?
Analýza obsahových a metodických proměn napříč edicemi**

DOC. ING. MICHAELA STANIČKOVÁ, PH.D. - ING. LUKÁŠ MELECKÝ, PH.D.

*Katedra evropské integrace | Department of European Integration
Ekonomická fakulta | Faculty of Economics
VŠB - Technická univerzita Ostrava | VŠB - Technical University of Ostrava*

Annotation

Why measuring regional competitiveness is so important? Because if you cannot measure it, you cannot improve it. A quantitative score of competitiveness will facilitate the European Union (EU) in identifying possible regional weaknesses together with factors mainly driving these weaknesses. This, in turn, will assist regions in the catching up the process. In doing so, the paper looks at the impact of a variety of competitiveness factors, taking into account regional differences which will affect their relative importance. In this case, the Regional Competitiveness Index (RCI) can be used to help regions assess which aspects of competitiveness are the strongest and which ones need improvement. RCI provides the first synthetic picture of the EU competitiveness at the level of NUTS 2 regions representing, at the same time, a well-balanced plurality of different fundamental aspects. It takes into account both social and economic aspects, including the factors which describe the short and long-term potential of the economy. It is very important to understand the extent to which regions compete with each other, where this competition comes from, and what factors determine a territorial, economic attractiveness. Therefore, regional development strategies could use RCI to identify possible regional development priorities. By systematic analysis of scientific literature comprehensive analysis of the EU regional competitiveness is performed.

Key words

Composite index, edition, EU Regional Competitiveness Index, Methodology, NUTS 2 region

Anotace

Proč je měření regionální konkurenceschopnosti tak důležité? Pokud není možné něco změřit, není možné to zlepšit. Kvantitativní skóre konkurenceschopnosti usnadní Evropské unii (EU) postup při identifikaci možných regionálních slabín spolu s faktory, které tyto slabiny nejvíce ovlivňují. To však napomůže regionům v rámci konvergenčního procesu. Příspěvek se zabývá dopadem různých faktorů konkurenceschopnosti s přihlédnutím k regionálním rozdílům, které ovlivní jejich relativní význam. V tomto případě lze použít Regionální index konkurenceschopnosti (RCI) k tomu, aby regionům pomohl posoudit, které aspekty konkurenceschopnosti jsou nejsilnější, a které je třeba zlepšit. RCI představuje první syntetický obraz o konkurenceschopnosti EU na úrovni NUTS 2 regionů, který zároveň představuje vyváženou pluralitu různých základních aspektů. Zohledňuje sociální i ekonomické aspekty, včetně faktorů, které popisují krátkodobý a dlouhodobý potenciál ekonomiky. Je velmi důležité pochopit, do jaké míry si regiony navzájem konkurují, odkud tato konkurence pochází a jaké faktory určují územní ekonomickou atraktivitu. Strategie regionálního rozvoje by proto mohly využít RCI k identifikaci možných priorit regionálního rozvoje. Prostřednictvím systematické analýzy odborné literatury je provedena komplexní analýza regionální konkurenceschopnosti v kontextu EU.

Klíčová slova

kompozitní index, edice, Index regionální konkurenceschopnosti EU, metodologie, NUTS 2 region

JEL classification: B41, O18, P51, R11, R58

KNOWLEDGE INTENSIVE BUSINESS SERVICES (KIBS) AND POTENTIAL OF REGIONS IN VISEGRAD GROUP COUNTRIES

Znalostně náročné obchodní služby (KIBS) a potenciál regionů ve státech Visegrádské skupiny

ING. PETR HLAVÁČEK, PH.D.¹ - DR HAB. MAŁGORZATA MARKOWSKA, PROF. UE² -
DR HAB. ELŻBIETA SOBCZAK, PROF. UE²

¹*Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy
Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně*

¹*Depart. of Reg. Develop. and Public
Administration
Faculty of Social and Economic Studies
Jan Evangelista Purkyně University*

²*Katedra regionáln ekonomie
Fakulta ekonomie, managementu a turizmu
Ekonomická univerzita ve Vratislavi*

²*Department of Regional Economics
Faculty of Economy, Management and Tourism
Wroclaw University of Economicz*

Annotation

The article examines the knowledge intensive business services (KIBS) branch and the differences in their spatial distribution in the examples of the regions in Visegrad group countries. The localization of KIBS shows that the services are more concentrated in metropolitan areas and economically developed regions, from where they can be used by organizations and companies located on less economically developed regions. From the regional innovation system theory point of view, the structure of the institutional environment in the region, localization of universities and R&D institutions interconnected with the organizations in the networks with the support of the state institutions from public resources, have a positive influence on the development of KIBS in regional economies. These factors and agglomeration effects are more characteristic for metropolitan and economically growing regions.

Key words

knowledge intensive business services, region, Visegrad

Anotace

Článek hodnotí rozdíly v prostorovém rozložení znalostně náročných obchodních služeb (KIBS) na příkladu regionů NUTS II. v zemích Visegrádské skupiny. Lokalizace KIBS ukazuje, že služby jsou více soustředěny v metropolitních oblastech a v ekonomicky rozvinutých regionech, odkud je mohou čerpat společnosti a podniky, lokalizovanými v méně ekonomicky rozvinutých regionech. Z pohledu teorie regionálního inovačního systému má struktura institucionálního prostředí v regionu, lokalizace vysokých škol a institucí VaV propojených s organizacemi v sítích s podporou státních institucí z veřejných zdrojů pozitivní vliv na rozvoj KIBS v regionálních ekonomikách. Uvedené faktory a aglomerační efekty jsou právě charakteristické spíše pro metropolitní a ekonomicky rostoucí regiony.

Klíčová slova

znalostně náročné služby, region, Visegrad

JEL classification: R11, R12, L10

ANALYSIS OF SHARED SERVICE CENTERS AND BUSINESS PROCESS OUTSOURCING CENTERS IN SLOVAK REGIONS

Analýza centier zdieľaných služieb a centier podnikových služieb regiónoch Slovenska

DOC. RNDR. MARTA URBANÍKOVÁ, CSc. - MGR. MICHAELA ŠTUBŇOVÁ -
ING. MICHAL LEVICKÝ, PHD.

Ústav ekonomiky a manažmentu | *Institute of Economics and Management*
Fakulta prírodných vied | *Faculty of Natural Sciences*
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | *Constantine the Philosopher University in Nitra*

Annotation

In addition to the automotive industry, Shared Service Centers (SSCs) and Business Process Outsourcing Centers (BPOs) form an important part of the Slovak economy and have a significant impact on the development of individual regions. The SSC & BPO sector, which is one of the fastest growing sectors of the Slovak economy, brings investments, creates economic growth, cultural exchange and provides job opportunities with higher added value. The growth of professional employment in the regions is a key component of the Slovak Republic's development. The aim of the paper is to analyze SSC & BPOs as a creator of new job opportunities in the regions of Slovakia on the basis of their structure, the number of SSC & BPOs in regions and number of employees. We are also examining factors that significantly affect investors in choosing a region. Based on the results of the correlation analysis, it can be stated that factors such as the number of universities, quality of airline connections, the number of economically active residents with university education and quality of road infrastructure in the region significantly influence investors' decisions to create SSC & BPOs. SSC & BPOs are major employers, contribute to education and develop the economy of cities. Third-generation SSC & BPOs are also emerging in Slovakia, they are focused on science and research, especially in the area of information technology.

Key words

Shared Service Centers, Business Process Outsourcing Centers, regions, economy, employment

Anotácia

Popri automobilovom priemysle tvoria centrá zdieľaných služieb (SSC) a centrá podnikových služieb (BPO) významnú súčasť Slovenskej ekonomiky a majú výrazný vplyv na rozvoj jednotlivých regiónov. Sektor SSC & BPO, ktorý patrí k najrýchlejšie rastúcim odvetviám slovenskej ekonomiky, prináša investície, vytvára ekonomický rast, kultúrnu výmenu a poskytuje pracovné príležitosti s vyššou pridanou hodnotou. Rast odbornej zamestnanosti v regiónoch je kľúčovým komponentom rozvoja Slovenska. Cieľom článku je na základe využitia kvantitatívnych metód analyzovať SSC & BPO centrá ako tvorcov nových pracovných príležitostí v regiónoch Slovenska z pohľadu ich štruktúry, počtu v regiónoch a počtu zamestnancov. Skúmame tiež faktory, ktoré výrazne ovplyvňujú investorov pri výbere regiónu. Na základe výsledkov korelačnej analýzy možno konštatovať, že faktory ako počty vysokých škôl, kvalita leteckého spojenia, počet ekonomicky aktívnych obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a kvalita cestnej infraštruktúry v regióne významne ovplyvňujú rozhodnutia investorov pri vytváraní SSC & BPO centier. SSC & BPO centrá sú významnými zamestnávateľmi, prispievajú k vzdelanosti a rozvíjajú ekonomiku miest. Aj na Slovensku vznikajú SSC & BPO centrá tretej generácie, ktoré sú zamerané na vedu a výskum, predovšetkým v oblasti informačných technológií.

Kľúčové slová

centrá zdieľaných služieb, centrá podnikových služieb, regióny, ekonomika, zamestnanosť

JEL classification: C10, F23, M21, O31

ECONOMIC PERFORMANCE OF MANUFACTURING INDUSTRY OF PILSEN AGGLOMERATION

Ekonomická výkonnost zpracovatelského průmyslu v Plzeňské aglomeraci

ING. PAVEL KRAJÍČEK - RNDR. VÁCLAV NOVÁK, PH.D. -
RNDR. Bc. ŠÁRKA PALCROVÁ

*Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy
Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem*

*Depart. of Reg. Develop. and Public Administr.
Faculty of Social and Economic Studies
J. E. Purkyně University in Ústí nad Labem*

Annotation

The aim of the article is to evaluate the economic performance of manufacturing industry in the agglomeration, which is presented by a strong industrial tradition. The Pilsen agglomeration is a relatively significant territorial unit for the population of the Czech Republic. The question is whether the importance of the Pilsen agglomeration is also expressed by its economic performance. Method of delimitation of agglomeration has been based on using of commuting to work data. Through a data base on reciprocal commuting flows, the correlation of the core of the agglomeration will be determined, i.e. Pilsen, with surrounding municipalities. Kovanda has already tried to define the Pilsen agglomeration. The thesis will, therefore, offer a comparison of the delimitation of agglomerations through two different methods. The performance of the manufacturing industry will be based on the aggregation of business accounting, especially the indicator of labor productivity, i.e the ratio between value added and number of employees. The main findings include the fact that the Pilsen agglomeration showed very good results in the sector, which are most represented in the employment of manufacturing. The main drivers of the economy in the Pilsen agglomeration are beverage industry, transport, and general engineering.

Key words

manufacturing industry, Pilsen agglomeration, economic performance

Anotace

Cílem článku je zhodnocení ekonomické výkonnosti zpracovatelského průmyslu v aglomeraci, která se prezentuje výraznou průmyslovou tradicí. Plzeňská aglomerace je v měřítku České republiky populačně poměrně významnou územní jednotkou. Otázka zní, zda je význam Plzeňské aglomerace vyjádřen i její ekonomickou výkonností. K vymezení aglomerací byla užitá data o dojížděcí do zaměstnání. Prostřednictvím datové základny o recipročních dojížděčkových prouděch bude zjištěna vzájemná provázanost jádra aglomerace, tzn. Plzně, s okolními obcemi. Plzeňskou aglomeraci se již pokusil vymezit Kovanda. Práce tedy nabídne porovnání vymezení aglomerací prostřednictvím dvou různých metod. Výkonnost zpracovatelského průmyslu bude založena na agregaci dat podnikového účetnictví, především pak indikátorem týkajícím se produktivity práce, tzn. poměrovým indikátorem přidaná hodnota na zaměstnance. K hlavním zjištěním patří skutečnost, že Plzeňská aglomerace vykázala velmi dobré výsledky u odvětví, která jsou zde zastoupena na zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu nejvýrazněji. Hlavními tahouny ekonomiky jsou v Plzeňské aglomeraci odvětví výroby nápojů, dopravního i všeobecného strojírenství.

Klíčová slova

zpracovatelský průmysl, Plzeňská aglomerace, ekonomická výkonnost

JEL classification: R12

STROJÍRENSKÝ PRŮMYSL V ČESKÉ REPUBLICE V LETECH 2011 - 2016

Engineering industry in the Czech Republic in 2011 - 2016

ING. ET. MGR. JÁN KRÁLÍK - RNDR. VÁCLAV NOVÁK, PH.D.

*Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy
Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem*

*Dept. of Reg., Develop. and Public Administr.
Faculty of Social and Economic Studies
J. E. Purkyně University in Ústí nad Labem*

Anotace

Hlavním cílem příspěvku je zhodnocení ekonomické výkonnosti jednoho z odvětví zpracovatelského průmyslu v České republice v období po poslední světové hospodářské krizi. Významnou přidanou hodnotou článku je prezentace dat za strojírenský průmysl v regionálním členění. Tato data byla pořízena z účetních závěrek firem. Jedná se o finanční ukazatele, které byly dále vztaženy na počet zaměstnanců v agregované formě za celou ČR i jednotlivé regiony. U strojírenského průmyslu nebyla v období let 2011 - 2016 zjištěna vysoká dynamika růstu zaměstnanosti. Avšak bylo potvrzeno, že se jedná o odvětví s vysokou přidanou hodnotou na zaměstnance a nadprůměrným mzdovým ohodnocením zaměstnanců. Překvapujícím poznatkem jsou velké regionální rozdíly v ekonomické výkonnosti strojírenského průmyslu.

Klíčová slova

strojírenský průmysl, ekonomická výkonnost, kraje České republiky

Annotation

The main goal of the paper is to evaluate the economic performance of one of the manufacturing industries in the Czech Republic after the last world economic crisis. An important added value of the article is the presentation of data for the engineering industry on a regional scale. Those data were collected from the company's closing financial statements. These financial indicators were further related to the number of employees in aggregate form for the whole Czech Republic and individual regions. There was not found a high growth dynamic of employment in the engineering industry in 2011 - 2016. However, it has been confirmed, it is a sector with high added value per employee and higher than average salary evaluation of employees. There are significant regional differences in the economic performance of the engineering industry, which is a surprising finding.

Key words

engineering industry, economic performance, regions of the Czech Republic

JEL klasifikace: R12

INDIKÁTORY EFEKTU PŘELÉVÁNÍ V REGIONECH

Spillover effect indicators at the region level

ING. SYLVIE KOTÍKOVÁ, PH.D.

<i>Katedra ekonomie</i>	<i>Department of Economics</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Technická univerzita v Liberci</i>	<i>Technical University of Liberec</i>

Anotace

Přímé zahraniční investice svou lokalizací do hostitelského regionu vytvářejí celou řadu efektů, některé z nich mají charakter externalit a jejich měřitelnost je možná pouze přes zástupné proměnné. To je případ i přelévacích efektů (spillovers). Vznik pozitivních efektů přelévání je považován za veřejný zájem, který je podporován udělováním investičních pobídek. Určení, zda přelévací efekty vůbec vznikají a v jakém rozsahu, je spojené s řadou metodologických problémů, probíhá převážně na úrovni ekonomik, tj. k jakému technologickému transferu dochází mezi státy. Cílem příspěvku je určení měřitelných faktorů přelévacích efektů (spillovers) na regionální úrovni NUTS 3 a přispět tak k probíhající diskusi věnující se působení PZI v oblasti své lokalizace, tj. v hostitelských regionech. Za tyto faktory lze považovat hrubou přidanou hodnotu, objem investic do vědy a výzkumu a příliv zahraničních investic vyjádřených na obyvatele. Proměnnými figurující jako multiplikátory finální síly efektu jsou podíl osob s vyšším středoškolským či vysokoškolským vzděláním a velikost technologické mezery mezi přímými zahraničními investicemi a lokálním podnikatelským prostředím měřeným rozdílem v jejich produktivitách.

Klíčová slova

spillover efekty, podnikatelské prostředí, regionální rozvoj, přímé zahraniční investice, investiční pobídky

Annotation

The localization of FDI creates a wide range of effects in the host region, some of them have the character of externalities and their measurability is only possible through alternative variables. This is also the case of spillover effects that are the subject of the economic policy makers' attention. The emergence of positive spillover effects is considered a public interest that is supported by granting of the investment incentives. Determination whether spillover effects emerge at all are associated with a range of methodological issues is researched at the level of economies, e.g. what kind of technology transfer occurs between countries. The objective of this contribution is to determine the measurable factors of spillover effects at the regional level NUTS 3 and thus contribute to the ongoing discussion about the impacts of FDI in the area of its localization. These factors include gross value added, the volume of R&D investment and the FDI inflows per capita. The variables figuring as the multipliers of the final effect force include the proportion of people with higher secondary or university education and the size of the technology gap between FDI and the local business environment measured by the difference in their productivity.

Key words

spillover effects, business environment, regional development, foreign direct investment, investment incentives

JEL classification: F21, O47

THE BOISTEROUS BEHAVIOUR OF SOCIETAS EUROPAEA IN CZECHIA – A PROXIMITY ANALYSIS OF MERGERS AND ACQUISITIONS

Role blízkosti v bouřlivém vývoji Evropských společností v Česku – analýza fúzí a akvizic

MGR. ALEŠ BĚLOHRADSKÝ, MSc.

Geografická sekce | *Geographical Institute*
Přírodovědecká fakulta | *Faculty of Science*
Univerzita Karlova | *Charles University*

Annotation

Czechia is known for a relatively high number of European Companies (SE) registrations. In order to clarify the enormous popularity, the aim of this study is to describe the behaviour of SE in mergers and acquisitions (M&A) activity and to detect differences from other listed companies. In particular, the emphasis is put on the role of geographical and cognitive proximities between SE and their targets. The empirical assessment using logistic regression benefits from a large dataset comprising of 7,798 deals from years between 2004 and 2017 with an SE as an acquirer. The results show that the majority of deals involving SE are connected to the practice of ready-made companies for sale, while the internationalization is weak and statistically insignificant. The pattern of cognitive proximity effect on M&A provides a strong empirical evidence for the theory of related variety.

Key words

mergers and acquisitions, European companies, proximity, logistic regression

Anotace

Česko se v posledních letech proslavilo vysokým počtem registrací Evropských společností (SE). Cílem této studie je popsat zapojení SE na trhu fúzí a akvizic, odhalit rozdíly oproti jiným právním formám a přispět tak k objasnění jejich enormní popularity. Konkrétně je kladen důraz na význam geografické a kognitivní blízkosti mezi SE a potenciálními dcerami. Empirická analýza využívající logistickou regresi se zakládá na velkém datovém souboru o 7 798 případech mezi lety 2004 a 2017, v nichž figuruje SE jako matka. Výsledky ukazují, že většina obchodů zahrnujících SE je spojena s praxí ready-made společností připravených k prodeji, zatímco mezinárodní rozměr obchodů s SE je malý a statisticky nevýznamný. Význam kognitivní blízkosti pro fúze a akvizice podporuje teorii příbuzné rozmanitosti.

Klíčová slova

fúze a akvizice, evropské společnosti, blízkost firem, logistická regrese

JEL classification: R12, R32, M21

REGIONÁLNÍ ROZDÍLY V REÁLNÉ EKONOMICKÉ AKTIVITĚ PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ V ČESKÉ REPUBLICĚ V LETECH 2010-2018

Regional disparities in real economic activity of business entities in the Czech Republic between 2010 - 2018

ING. EVA HAMPLOVÁ, PH.D. - ING. JAROSLAV KOVÁRNÍK, PH.D.

<i>Katedra ekonomie</i>	<i>Department of Economics</i>
<i>Fakulta informatiky a managementu</i>	<i>Faculty of Informatics and Management</i>
<i>Univerzita Hradec Králové</i>	<i>University of Hradec Kralove</i>

Anotace

Príspevek sa zameruje na aktuálne regionálne rozdiely medzi registrovanými podnikateľskými subjektmi a podnikateľskými subjektmi, u ktorých lze identifikovať skutočnú podnikateľskú aktivitu a mieri tak mieru intenzity zapojení do aktívneho podnikání. Pojem aktívni podnikateľská aktivita je spojen se statisticky zaznamenanou kategorií, kdy podnikatel vykazuje činnost z pohledu daňové správy nebo z pohledu sociálního zabezpečení. Cílem toho článku je zhodnotit, které regiony, až na úroveň okresů, jsou významné při hodnocení kvality podnikatelského prostředí v České republice v letech 2010 – 2018. K analýze rozdílu mezi registrovanými a aktivními podnikatelskými subjekty byly využity interní zdroje Českého statistického úřadu ke konci roku 2018, byla vytvořena mapa na základě kvantilového rozdělení statistického souboru a využito testování vzájemného vztahu mezi velikostí regionu a mírou intenzity aktívneho podnikání. Príspevek navazuje na analýzy koncentrace podnikateľské aktivity v České republice v předchozích výzkumech, rozšiřuje časovou řadu o aktuální analýzu vztahu mezi velikostí regionu a počtem aktívnych podnikatelů na 1 000 obyvatel a přispívá k odhalení kauzalit vzniklých regionálních disparit podnikatelského prostředí v podmínkách České republiky.

Klíčová slova

podnikání, podnikatelské prostředí, národní hospodářství, region, regionální disparity

Annotation

This paper deals with the current regional disparities between registered business entities and business entities with real economic activity. In other words, this paper measures the intensity of engagement into economic activity. The concept of active economic activity is connected with statistically recordable category, when the entrepreneur provides activity in the perspective of either tax administration or social insurance. The aim of this paper is to evaluate what regions, up to the level of districts, are important for the evaluation of the quality of business environment in the Czech Republic in 2010 – 2018. Internal data of Czech Statistical Office at the end of 2018 have been used for the analysis of differences between registered and active business entities. Based on the quantile distribution of statistical set has been prepared the map, and the authors also have used test of mutual relation between the size of the region and the measure of intensity of economic activity. The article continues in the analysis of concentration of business activity in the Czech Republic in previous research, it enlarges time series, it adds the actual analysis of relation between the size of the region and the number of active entrepreneurs on 1000 inhabitants, and it contributes to detection of causalities of regional disparities of business environment in the condition of the Czech Republic.

Key words

business, business environment, national economy, region, regional disparities

JEL classification: L25, L26, O10

VÝVOJ POČTU PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY

Development of the number of enterprises in regions of the Czech Republic

ING. PETRA CHMIELOVÁ - ING. KAMILA TUREČKOVÁ, PH.D.

*Katedra ekonomie a veřejné správy
Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině
Slezská univerzita v Opavě*

*Department of Economics and Public Administr.
School of Business Administration in Karvina
Silesian University in Opava*

Anotace

Cílem článku je provedení prvotního průzkumu podnikatelského prostředí v krajích České republiky. S ohledem na cíl práce bude v rámci tohoto prvotního výzkumu provedena analýza registrovaných ekonomických subjektů, jejich celkový počet, vznik a zánik v letech 2010 až 2017 v jednotlivých krajích České republiky na základě čehož jsou použity údaje poskytující Eurostatem pro statistické srovnání regionů (NUTS) doplněné o údaje z Českého statistického úřadu. Pomocí analýzy byl v jednotlivých krajích zjištěn dlouhodobý vývoj poklesu počtu nově vznikajících ekonomických subjektů a taktéž dlouhodobý vývoj nárůstu zaniklých subjektů. V rámci zkoumání je ve všech případech patrná dominance metropolitní Prahy a Středočeského kraje.

Klíčová slova

podnikání, podnikatelské prostředí, kraj

Annotation

The aim of the article is to conduct an initial survey of the business environment in the regions of the Czech Republic. With regard to the objective of this research, an analysis of registered economic entities, their total number, establishment and termination in 2010 to 2017 in individual regions of the Czech Republic will be carried out based on which data provided by Eurostat for statistical comparison of regions (NUTS) supplemented o data from the Czech Statistical Office. The analysis revealed a long-term development of the decline in the number of emerging economic entities in the individual regions and also a long-term development of the growth of extinct entities. In all cases, the dominance of metropolitan Prague and the Central Bohemian Region is evident in all cases.

Key words

entrepreneurship, business environment, region

JEL classification: R23

PODPORA PODNIKANIA FORMOU PRÍSPEVKU NA SAMOSTATNÚ ZÁROBKOVÚ ČINNOSŤ

Support of entrepreneurship in the form of self-employment contribution

ING. MARCELA KORENKOVÁ, PH.D.

Ústav ekonomiky a manažmentu
Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Institute of Economics and Management
Faculty of Natural Sciences
Constantine the Philosopher University in Nitra

Anotácia

Základom úspešného podnikania je mať dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie rozbehu podnikania, na bežný chod podniku ako aj následný rozvoj. A práve nedostatok finančných prostriedkov býva častou prekážkou vstupu do podnikania. Jedným zo spôsobov získania finančných prostriedkov pri rozbehu podnikania je aj príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť poskytovaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorý je poskytovaný z prostriedkov Európskej únie a zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Cieľom článku je zanalyzovať využívanie uvedeného zdroja získania finančných prostriedkov v jednotlivých krajoch Slovenska. Pri spracovaní boli využité dáta poskytnuté Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a tiež zo Štatistického úradu SR. Na základe výsledkov je možné uviesť, že v skúmaných rokoch bolo najviac príspevkov poskytnutých a teda aj najviac pracovných miest vytvorených v Prešovskom, Žilinskom a Košickom kraji a najmenej ich bolo vytvorených v Bratislavskom kraji. Najvyššia úspešnosť schválenia žiadostí však bola v Košickom, Nitrianskom a Bratislavskom kraji.

Kľúčové slová

príspevok na podnikanie, podpora podnikania, zvýšenie zamestnanosti, samostatne zárobková činnosť

Annotation

Sufficient funds to start the business, funds for regular operation and further development are the basis for the successful business. Insufficient funds are often the obstacle of starting business. Self-employment contribution is one of the ways of acquiring funds for establishing the business. It is provided by Central Office of Labour, Social Affairs and Family from the funds of European Union and National budget. To analyse the use of this source of funding in the regions of Slovakia, is the goal of the article. We used the data provided by the Central Office of Labour, Social Affairs and Family and The Statistical Office of the Slovak Republic. Based on the results, we can say the highest number of contributions during the focused period was provided in Prešov, Žilina and Košice regions. That also means the highest number of created jobs. The smallest number of contributions was provided and the smallest number of jobs created in Bratislava region. The highest success rate of the approval of applications was in the Košice, Nitra and Bratislava regions.

Key words

self-employment contribution, support of entrepreneurship, increasing of employment rate, self-employment

JEL classification: M54, D25, L26

VPLYV FAKTOROV PRÁVNÉHO PROSTREDIA NA RODINNÉ PODNIKY V REGIÓNOCH SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Influence of legal environment factors on family businesses in regions of the Slovak Republic

DOC. ING. FRANTIŠEK VOJTECH, PHD.¹ - MGR. JARMILA MIŽIČKOVÁ² -
ING. MICHAL LEVICKÝ, PHD.³

*¹Katedra malého a stredného podnikania
Ústav ekonómie a manažmentu
VŠ ekonómie a manažmentu ver. správy v
Bratislave*

*¹Department of Small and Medium Enterprises
Institute of Economics and Management
Sch. of Econ. and Manag. in Pub. Admin. in
Bratisl.*

*²Fakulta manažmentu
Prešovská univerzita v Prešove*

*²Faculty of Management
University of Presov*

*³Ústav ekonomiky a manažmentu
Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

*³Institute of Economics and Management
Faculty of Natural Sciences
Constantine the Philosopher University in Nitra*

Anotace

Cieľom príspevku je zhodnotiť stav malého a stredného podnikania na Slovensku, špecificky v segmente rodinných podnikov, a to s akcentom na vplyv legislatívneho prostredia na nich. Príspevok sa zaoberá problematikou malého a stredného podnikania, špecificky rodinného podnikania, na Slovensku. V príspevku sa zaoberáme vývojom malého a stredného podnikania a rodinného podnikania na Slovensku všeobecne. Ďalej napriek neexistencii legislatívy na tému rodinné podnikanie porovnáваме stav rodinných podnikov v jednotlivých regiónov podľa zvolených kritérií. Následne prostredníctvom konkrétnych otázok zisťujeme preferencie rodinných podnikov v súvislosti s riešenou problematikou. Okrem všeobecných teoretických výskumných metód sme využili i špecifické vedecké metódy a techniky, ktoré súviseli so spracovaním údajov z dotazníkového prieskumu. rodinné podniky majú problémy s aplikáciou viacerých zákonov nezávisle od regiónu v ktorom sídlia. V najväčšej miere spôsobujú podnikom problémy spojené s aplikáciou Zákonníka práce, Zákona o dani z pridanej hodnoty a Zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Napriek uvedenému sme ďalej zistili, že ako najväčšie nebezpečenstvo pre svoj rodinný podnik respondenti nepovažovali legislatívne prostredie, ale problémy a konflikty v rodine, nástupníctvo a rodinné tragédie. Čo sa týka požiadaviek na pomoc zo strany vlády v najbližšom období, možno konštatovať, že preferencie rodinných podnikov sa líšia v závislosti od regiónu, v ktorom sídlia.

Klíčová slova

rodinný podnik, malé a stredné podnikanie, Slovak business agency, podpora podnikania

Annotation

The aim of the paper is to diagnose the situation of small and medium-sized enterprises in Slovakia, specifically in the family business segment, with an emphasis on the impact of the legislative environment on them. The article deals with the development of small and medium-sized enterprises and family business in Slovakia in general. Furthermore, despite the lack of a legal basis for family business, we compare the status of family businesses in the regions according to the selected criteria. Subsequently, through specific questions, we find out the preferences of family businesses in relation to the issue. In addition to general theoretical research methods, we also used specific scientific methods and techniques related to the processing of questionnaire data. Family businesses have difficulty applying multiple laws independently of the region in which they reside. To a large extent, they cause problems for businesses to apply the Labor Code, the Value Added Tax Act, and the Occupational Safety and Health Act. Despite this, we have further found that respondents did not consider the legislative environment as the greatest threat to their family business, but problems and conflicts in the family, succession and family tragedies. As regards the government's aid requirements in the near future, it can be stated that family business preferences vary depending on the region in which they reside.

Key words

family business, small and medium business, Slovak business agency, business support

JEL classification: R11

SÚČASNÉ TRENDY REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKA **Current trends of regional development in Slovakia**

MGR. GABRIEL ZUBRICZKÝ, PH.D.

*Katedra region. geografie, ochrany a plán. krajiny,
Prírodovedecká fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave*

*Depart. of Reg. Geogr., Landscape Prot. and Plan.
Faculty of Natural Sciences
Comenius University in Bratislava*

Anotácia

Cieľom príspevku je zmapovať súčasný stav regionálnej diferenciacie Slovenska a upozorniť na hlavné trendy regionálneho rozvoja. Hlavnou využitou metódou príspevku je percepčná analýza. Príspevok sleduje dva rozmery regionálnej diferenciacie Slovenska. V prvom rade potvrdzuje fakt, že Slovensko je stále krajinou dvoch nodálnych celkov s centrami v Bratislave a Košiciach, zároveň ale zdôrazňuje zväčšovanie nodálneho priestoru Bratislavy na úkor Košíc. V druhom rade sa príspevok snaží poukázať na fakt, že Slovensko smeruje k modelu krajiny s veľkými regionálnymi disparitami. Na jednej strane je tu ekonomicky rozvinutý západ a severozápad krajiny a na druhej strane čoraz chudobnejší juh a východ územia. Výsledkom práce je zhodnotenie súčasného regionálneho rozvoja Slovenska. Príspevok ponúka úvahy o ďalšej regionálnej diferenciacii Slovenska.

Kľúčové slová

regióny, regionálny rozvoj Slovenska, regionálne disparity

Annotation

The aim of the paper is to map the current state of regional differentiation in Slovakia and to highlight the main trends of regional development. The main contribution method used is perceptual analysis. The paper follows two dimensions of regional differentiation of Slovakia. First of all, it confirms the fact that Slovakia is still a country of two nodal units with centers in Bratislava and Košice, but at the same time emphasizes the increase in the nodal space of Bratislava at the expense of Košice. Secondly, the paper tries to point out that Slovakia is moving towards a model of a country with large regional disparities. On the one hand, there is an economically developed west and northwest of the country, and on the other hand, an increasingly poor south and east of the territory. The result of this work is the evaluation of the current regional development of Slovakia. The paper offers reflections on further regional differentiation of Slovakia.

Key words

regions, regional development of Slovakia, regional disparities

JEL classification: R11, R58

VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY TVORBY A ŠÍRENIA ZNALOSTÍ NA ZÁPADNOM SLOVENSKU V OBDOBÍ 2007-2017

Selected features of the creation and dissemination of knowledge in western Slovakia in 2007-2017

MGR. PAVLA ŠTEFKOVIČOVÁ

*Kat. reg. geografie, ochrany a plan. krajiny
Prírodovedecká fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave*

*Depart. of Reg. Geogr., Prot. and Plan. of the Lands.
Faculty of Natural Sciences
Comenius University in Bratislava*

Anotácia

Cieľom článku je načrtnúť význam znalostí pre regionálny rozvoj a predstaviť vybrané charakteristiky výskumu a vývoja v rámci technických vied súvisiace s tvorbou a šírením znalostí v regiónoch na západnom Slovensku v rokoch 2007 – 2017. Analýza spracovaných štatistických dát poukázala na dominantnú pozíciu Bratislavského kraja v oblasti ľudských zdrojov a financovania výskumu a vývoja. Na základe analýzy údajov o spolupracujúcich výskumno-vývojových pracoviskách z databázy projektov podporených Agentúrou na podporu výskumu a vývoja sme vytvorili mapu priestorových väzieb, ktoré považujeme za predpoklad vzniku tokov znalostí. Výsledky ukázali, že najviac tokov znalostí bolo iniciovaných v Bratislave, kde sa koncentruje početná skupina verejných ako aj súkromných organizácií výskumu a vývoja v oblasti technických vied. Bratislava tak zohráva kľúčovú úlohu v tvorbe a diseminácii znalostí z oblasti technických vied a ostatné regióny západného Slovenska ich môžu ľahšie získavať prostredníctvom priesakov znalostí kvôli ich geografickej blízkosti.

Kľúčové slová

výskum a vývoj, toky znalostí, regióny na západnom Slovensku

Annotation

The aim of the article is to outline the importance of knowledge for regional development and introduce selected features of research and development within technical sciences regarding the creation and dissemination of knowledge in the regions of western Slovakia in 2007 – 2017. Bratislavský kraj has a dominant position in human resources and financing of research and development among other regions, as evidenced by the analysis of processed statistical data. Based on the analysis of information about cooperating R&D organizations from the database of projects supported by Slovak Research and Development Agency, we created a map of spatial bonds, which we consider as preconditions for the originating of knowledge flows. Results showed that most of the knowledge flows were initiated in Bratislava, where many public as well as private organizations that carry out research and development in technical sciences are concentrated. Bratislava therefore plays a crucial role in creation and dissemination of knowledge from technical sciences and other regions in western Slovakia can acquire it more easily through knowledge spillovers because of their geographical proximity.

Key words

research and development, knowledge flows, regions in western Slovakia

JEL classification: O32, O39, R12

IDENTIFIKACE FAKTORŮ (NE-)ÚSPĚŠNOSTI REGIONÁLNÍCH INOVAČNÍCH SYSTÉMŮ

Identifying the (un-)success factors of regional innovation systems

ING. SOŇA RASZKOVÁ - DOC. ING. VLADIMÍR ŽÍTEK, PH.D.

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Department of Reg. Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

✉ Lipová 41a, 602 00 Brno, Czech Republic

E-mail: 405401@mail.muni.cz, vladimir.zitek@econ.muni.cz

Anotace

Hodnocení disparit prostřednictvím charakteristik inovačního prostředí představuje významnou součást výzkumu regionálních ekonomik. Jedním z respektovaných přístupů je Regionální inovační index sestavovaný Evropskou komisí. Jeho výsledkem je pořadí regionů a označení jejich inovační pozice. Aby bylo možné tyto informace správně interpretovat, je třeba se podívat podrobněji na dílčí ukazatele hodnocení a zjistit, které z nich finální hodnotu nejvíce ovlivňují. To je hlavní cíl příspěvku, kterého lze dosáhnout porovnáním českých regionů s úspěšnými rakouskými a nizozemskými regiony, jejichž faktory úspěchu jsou také identifikovány. Základními metodami použitými v příspěvku jsou analýza a syntéza dat. Pro větší přehlednost výsledků a zejména pro jejich snadnější interpretaci je dále využita metoda semaforu, která je grafickou variantou škálovací metody. Porovnáním nizozemských a rakouských regionů s českými bylo zjištěno, že největší rozdíly vykazují zejména ukazatele zaměřené na hodnocení společných publikací a jejich citací, podílů inovačních firem, spolupráce MSP a podíl obyvatelstva s terciálním vzděláním a míra celoživotního vzdělání. Závěrem jsou komentovány možná zlepšení hodnot uvedených ukazatelů.

Klíčová slova

inovační výkonnost, regionální inovační systém, regionální inovační index, faktory úspěšnosti

Annotation

Evaluation of disparities through the characteristics of the innovation environment represents an important part of the research into regional economies. One of the respected approaches is the Regional Innovation Index created by the European Commission. It results in the ranking of the regions and their innovation position. In order to correctly interpret this information, it is necessary to look in more detail at the sub-indicators of the evaluation and find out which of them are the most influential. This is the main goal of the paper, which can be achieved by comparing Czech regions with successful Austrian and Dutch regions, whose factors of success are also identified. The basic methods used in this paper are data analysis and synthesis. The traffic light method, which is a graphical variant of the scaling method, is further used for better clarity of results and especially for their easier interpretation. By comparing the Dutch and Austrian regions with the Czech ones, it was observed that the most significant differences lie in the indicators focused on the evaluation of co-publications and their citations, the shares of innovators, the cooperation of SMEs and the share of the population with tertiary education and the level of lifelong learning. Finally, possible improvements in the values of these indicators are commented.

Key words

innovation performance, regional innovation system, regional innovation index, success factors

JEL classification: R12, O32, O38

INNOVATION AND COMPETITIVENESS IN REGIONS OF THE SLOVAK REPUBLIC

Inovácie a konkurencieschopnosť v regiónoch Slovenskej republiky

MGR. JARMILA HUDÁKOVÁ PHD., MBA - PAEDDR. MILAN MAROŠ PHD.

*Ústav ekonomiky a manažmentu
Fakulta prírodných vied*

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

*Institute of Economics and Management
Faculty of Natural Sciences*

Constantine the Philosopher University in Nitra

Annotation

Innovations are the fundamental source of growth competitiveness of regional economy. The aim of the article is to identify the dependency between innovation and competitiveness of regions of Slovakia. The study of the link between innovation and competitiveness used descriptive analysis and correlation. The data of innovation for regions was extracted from the European Innovation Scoreboard using Regional Innovation Index (RII) 2017 on level NUTS II (Nomenclature of Units for Territorial Statistics). The data of competitiveness for regions was extracted from the Regional Competitiveness Index 2017 (RCI) also on level NUTS II. For testing the link between innovation and competitiveness we used correlation index. Bratislavský kraj is a Strong Innovator, Západné Slovensko is a Moderate Innovator, Stredné Slovensko is a Moderate Innovator, Východné Slovensko is a Moderate + Innovator. The region of Bratislavský kraj has the best results in both innovation and competitiveness. The region Východné Slovensko has the lowest competitiveness score. Paper shows that the correlation, between the Regional Competitiveness Index and the innovation performance, is very strong, the correlation coefficient being 0.954 for Slovak Republic, for Bratislavsky kraj is 0.906, for Západné Slovensko is 0.928, for Stredné Slovensko is 0.908 and Východné Slovensko has coefficient 0.815.

Key words

innovation, competitiveness, Regional Innovation Index, Regional Competitiveness Index, correlation, NUTS II

Anotácia

Inovácie sú základným zdrojom rastu konkurencieschopnosti ekonomiky regiónov. Cieľom článku bolo zistiť závislosť medzi inováciami a konkurencieschopnosťou. Štúdiá prepojenia medzi inováciami a konkurencieschopnosťou využíva opisnú analýzu a koreláciu. Údaje o inováciách pre regióny boli získané z European Innovation Scoreboard s použitím regionálneho inovačného indexu (RII) 2017 na úrovni NUTS II. Údaje o konkurencieschopnosti regiónov boli čerpané z indexu regionálnej konkurencieschopnosti 2017 (RCI) tiež na úrovni NUTS II. Na testovanie vzťahu medzi inováciami a konkurencieschopnosťou na úrovni NUTS II bol použitý korelačný koeficient. Bratislavský kraj je silný inovátor, západné a stredné Slovensko patria do skupiny mierny inovátor a východné Slovensko do skupiny mierny + inovátor. Bratislavský kraj má najlepšie výsledky v oboch ukazovateľoch. Východné Slovensko má najnižšie hodnotenie v konkurencieschopnosti. Korelácia medzi indexom regionálnej konkurencieschopnosti a inovačnou výkonnosťou je veľmi silná, korelačný koeficient na úrovni Slovenska je 0,954, Bratislavský kraj dosiahol 0,906, Západné Slovensko 0,928, Stredné Slovensko 0,908 a Východné Slovensko 0,815.

Kľúčové slová

inovácie, konkurencieschopnosť, regionálny inovačný index, regionálny index konkurencieschopnosti, korelácia, NUTS II

JEL classification: O31, O57

MOŽNOSTI IMPLEMENTACE POPTÁVKOVÉ INOVAČNÍ POLITIKY V REGIONECH

Possibilities of the demand-oriented innovation policy implementation in regions

ING. VIKTORIE KLÍMOVÁ, PH.D. - ING. SOŇA RASZKOVÁ

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Department of Regional Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Príspevek se zabývá poptávkově orientovanou inovační politikou, která usiluje o podporu inovací prostřednictvím zvyšování poptávky po inovacích ze strany uživatelů. Mezi hlavní nástroje takto koncipované politiky patří veřejné nákupy. Zejména se jedná o veřejné zakázky v předobchodní fázi a veřejné zakázky na inovativní řešení. Cílem příspěvku je diskutovat výhody a nevýhody netradičních a relativně málo známých nástrojů inovační politiky a zvýšit povědomí o možnostech využívání poptávkového přístupu i na regionální úrovni. Výzkumnými metodami použitými v článku jsou rešerše vědecké literatury a zejména pak tvorba a analýza případových studií o aplikaci poptávkového přístupu v praxi. Článek poukazuje na nutnost uvědomění si významu inovací ze strany veřejných zadavatelů, vytvoření vhodného formálního i neformálního institucionálního prostředí a rozvoj dovedností pracovníků v oblasti veřejných zakázek. Nevýhodou systému PCP a PPI zakázek je délka trvání celého procesu a finanční náročnost. Intervence takto zaměřené veřejné politiky musí jasně stanovit své cíle a předem zhodnotit možné dopady. Pozornost je věnována i roli nadnárodních organizací.

Klíčová slova

inovační politika, poptávka, veřejné zakázky, inovace, region

Annotation

The paper deals with a demand-oriented innovation policy that seeks to enhance innovation by increasing users' demand for innovation. Public procurements are the main tools of such policy. In particular, these are represented by pre-commercial public procurement and public procurement of innovation. The aim of the paper is to discuss the advantages and disadvantages of these relatively little known tools of innovation policy and to raise awareness of the possibilities of using the demand approach at the regional level. Review of scientific literature and creation and analysis of case studies on the application of the demand approach in practice are the research methods used in the paper. The article points out the need to awareness of innovation importance by the contracting authorities, to create an appropriate formal and informal institutional environment and to develop the capabilities of public procurement staff. The disadvantage of the PCP and PPI procurement is the duration of the entire process and its costs. Interventions of such an oriented public policy have to clearly set out their objectives and evaluate possible impacts in advance. Attention is also paid to the role of transnational organizations.

Key words

innovation policy, demand, public procurement, innovation, region

JEL classification: O31, O38, R58

EFFECTS OF PUBLIC PROCUREMENT CONTRACT ON FIRM PRODUCT AND SERVICE INNOVATION – CASE STUDY OF CZECHIA, SLOVAKIA AND NORWAY

Motivační účinky veřejných zakázek na produkci inovovaných výrobků a služeb -
případová studie ČR, SR a Norska

ING. SOLOMON GYAMFI - ING. HENRY JUNIOR ANDERSON -
ING. VIKTOR PROKOP, PH.D.

Ústav ekonomických věd | *Institute of Economic Sciences*
Fakulta ekonomicko-správní | *Faculty of Economics and Administration*
Univerzita Pardubice | *University of Pardubice*

Abstract

The public sector economy accounts for a large size of the National market demand for goods and services. Many scholars have tipped public procurement as an attractive measure to help boost innovation in firms for the state to achieve its innovation goals. But there has been a worrying case mainly by actors within the public sector and scholars to explore this policy instrument to support innovation. In light of the above, the research seeks to analyze the effect of public procurement contracts on the firm's product and service innovation. Using logistic Regression model for the CIS 2014 data we analyze this effect in the case of the Czech Republic, Norway and Slovakia. Our empirical results showed that, the use of this policy instrument is dependent mostly on the type of innovation. We found that firms received contracts to execute projects from the public sector for service provision in all cases but in the case of product innovation, only Czech Republic firms did receive a public contract. Nevertheless, innovation was required when firms are contracted to provide services for the public sector only in the Czech Republic and Slovakia regarding product innovation.

Key words

public sector, procurement, innovation, case study

Anotace

Veřejný sektor alokuje veřejné prostředky do produkce zboží a služeb. Mnoho ekonomů vnímá veřejné zakázky jako efektivní způsob, jak motivovat firmy, aby inovovaly svoji produkci v rámci uspokojování poptávky veřejného sektoru po určité produkci. Existují však negativní pohledy na motivační roli veřejných zakázek. Vzhledem k výše uvedenému si tento příspěvek klade za cíl analyzovat vliv veřejných zakázek (coby motivačního prvku) na ochotu firem inovovat své výrobky a služby. Pomocí modelu logistické regrese a dat CIS 2014 analyzujeme motivační efekt veřejných zakázek ve třech vybraných regionech EU: Česká republika, Norsko a Slovensko. Empirické výsledky ukázaly, že efektivita využití tohoto politického nástroje závisí především na typu inovací. Výsledky potvrdily očekávání, že firmy, které získaly veřejnou zakázku, jsou nuceny inovovat, což platí především o firmách z Česka a Slovenska.

Klíčová slova

veřejný sektor, veřejná zakázka, inovace, případová studie

JEL classification: P35, H57

AKADEMICKÝ VÝSKUM V KRAJOCH SLOVENSKA V ROKOCH 2005-2017 – VYBRANÉ TYPY VEDECKÝCH PUBLIKÁCIÍ

Academic research in regions of Slovakia in years 2005-2017 – selected types
of scientific publications

MGR. MICHAL HLADKÝ

*Katedra reg. geografie, ochrany a plánovania
krajiny
Prírodovedecká fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave*

*Dep. of reg. geography, planning and environment
Faculty of Natural Sciences
Comenius University in Bratislava*

Anotácia

Významným výstupom v rámci inovačného procesu na Slovensku sú vedecké publikácie, prinášajúce nové informácie, poznatky, vedecké postupy a pod., ktoré môžu v aplikačnej rovine pozitívne vplyvať na regionálny rozvoj. Tieto publikácie sú produkované spravidla organizáciami akademického výskumu, kam môžeme zahrnúť predovšetkým univerzity a iné verejné vedecko-výskumné inštitúcie (Slovenská akadémia vied). Cieľom príspevku je s využitím trojročných kľzavých priemerov podať priestorovú analýzu početnosti vybraných najvýznamnejších kategórií vedeckých publikácií (publikácie v karentovaných časopisoch, citácie v karentovaných časopisoch, vedecké monografie) vo vzťahu k akademickým pracovníkom výskumu a vývoja (na univerzitách a vo verejných vedecko-výskumných inštitúciách) v krajoch Slovenska v rokoch 2005-2017. V prípade karentovaných časopisov dominovali v danom období Bratislavský a Košický kraj, pri vedeckých monografiách pozorujeme dlhodobo vedúce pozície najmä Prešovského a Trnavského kraja. Kraje Trenčiansky a Žilinský sa umiestňovali na posledných miestach v rámci regiónov Slovenska, vzhľadom na silnú industriálnu bázu a v prípade Trenčianskeho kraja historicky krátku tradíciu univerzitného výskumu.

Kľúčové slová

vedecké publikácie, akademický výskum, kraje Slovenska

Annotation

Scientific publications are important output of innovation process, bringing new information, knowledge, scientific practices etc. that can have a positive impact on regional development. These publications are usually produced by academic research organizations, where mostly universities or other public research institutions can be included (e.g. Slovak Academy of Sciences). The aim of the paper is to use the three-year moving averages to give a spatial analysis of the most important categories of scientific publications (current contents publications, current contents citations, scientific monographs) in relation to research and development employees (at universities and public research institutions) in regions of Slovakia in years 2005-2017. In the case of the current contents publications and citations, the Bratislava and Košice regions dominated in the studied period; in the case of scientific monographs we observe leadership positions of the Prešov and Trnava regions. The regions of Trenčín and Žilina were ranked in the last places within the regions of Slovakia, due to the strong industrial base and the relatively weak tradition of university research in case of the Trenčín region.

Key words

scientific publications, academic research, regions of Slovakia

JEL classification: O32

EFFICIENCY OF INTELLECTUAL CAPITAL GENERATION: A DEA ANALYSIS OF SELECTED EU REGIONS

Efektivnost tvorby intelektuálního kapitálu: DEA analýza vybraných regionů EU

ING. HENRY JUNIOR ANDERSON - ING. SOLOMON GYAMFI –
DOC. ING. JAN STEJSKAL, PH.D.

Ústav ekonomických věd | *Institute of Economic Sciences*
Fakulta ekonomicko-správní | *Faculty of Economics and Administration*
Univerzita Pardubice | *University of Pardubice*

Annotation

Intellectual capital generation has gradually been entrenched as a measure of firm and regional competitive advantage in this era of knowledge economy. Firms, regions and countries and even international organisations around the world have rigorously engaged in the creation of property rights for control and usage. However, as regional innovative performance has been directly connected with intellectual capital creation, we question whether regions with high innovation prowess efficiently employ the scarce financial and cognitive resources that are harnessed for the manifestation of intellectual capital and property rights. Hence, using a multi-stage DEA approach and data of ten countries from European Innovation Scoreboard, we aim to comparatively compute the efficiency scores of innovation leaders and strong innovators to reveal the efficiency of resource inputs. Results at the first-stage revealed a mixed efficiency performance amongst countries whilst second-stage analysis with intermediate inputs revealed a dominance of innovation leaders on the efficiency ranking but eventually innovative leaders were found to be generally efficient in financial and cognitive resources employed in intellectual capital generation. We further gave recommendations on way of bolstering efficiency scores of countries.

Key words

efficiency, intellectual capital, DEA analysis

Anotace

Tvorba duševního kapitálu se v období vzrůstu zájmu o znalostní ekonomiku postupně etablovala jako měřítko regionální konkurenční výhody. Firmy, regiony, země a dokonce i mezinárodní organizace po celém světě se důsledně zabývají tvorbou vlastnických práv k jejich komerčnímu využití. Vzhledem k tomu, že tvorba inovací v regionech je přímo spojena s tvorbou intelektuálního kapitálu, je nezbytné diskutovat, zda regiony s vysokou inovační schopností efektivně využívají vzácných finančních a znalostních zdrojů, které jsou využívány k tvorbě duševního kapitálu a následnému komerčnímu využití vlastnických práv. Studie využívá víceetapovou DEA analýzu a na datech European Innovation Scoreboard z desíti vybraných zemí EU analyzuje efektivnosti znalostních procesů v jednotlivých regionech. Výsledky v první fázi ukázaly proměnlivou efektivnost inovačních výkonů mezi zeměmi. Výsledky druhé fáze ukazují, že inovativní vůdci jsou obecně efektivní ve využívání finančních a kognitivních zdrojů k tvorbě intelektuálního kapitálu. Součástí řešení jsou i doporučení na zvýšení efektivnosti v dalších regionech EU.

Klíčová slova

efektivnost, znalostní kapitál, DEA analýza

JEL classification: O34, P35

ZHODNOTENIE VYBRANÝCH INDIKÁTOROV VZDELÁVANIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE A FÍNSKU SO ZAMERANÍM NA INOVÁCIE A ROZVOJ

Evaluation of selected education indicators in the Slovak Republic and Finland with a focus on innovation and development

ING. MICHAL CIFRANIČ, PH.D. - ING. MAROŠ VALACH, PH.D. -
ING. DENISA HANÁČKOVÁ, PH.D.

Katedra verejnej správy | *Department of Public Administration*
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja | *Faculty of European Studies and Region. Develop.*
Slovenská Poľnohospodárska Univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

Inovácie sú neodmysliteľnou súčasťou každodenného života. Tvoria dôležitú časť vo všetkých sférach života a predstavujú neodmysliteľný smer pri identifikovaní mnohostranného rozvoja krajín a ich regiónov. Hlavným cieľom príspevku je identifikovať, analyzovať a zhodnotiť vybrané indikátory zamerané na inovácie a vzdelávací systém v Slovenskej republike v porovnaní s Fínskom a EÚ a ich vplyv na rozvoj krajiny a regiónov. V príspevku boli popísané základné pojmy potrebné pre detailnejšie porozumenie dosiahnutých výsledkov. Pri získavaní empirických údajov boli použité metódy priameho zberu údajov pomocou analytických, selektívnych a syntetických postupov, predovšetkým zo štatistik a databáz OECD, Eurostatu a European innovation scoreboard. Dôležitou súčasťou pre pochopenie cieľov a významu skúmaných faktorov bolo zhodnotenie inovácií na základe identifikovaných indikátorov súvisiacich so vzdelávaním, zamestnanosťou a vývojom a výskumom v porovnávaných krajinách. Napriek dvom preukázateľne odlišným systémom edukácie, Slovensko je zaostávajúcou krajinou za lídrom v inovačnom prístupe k dosahovaniu vzdelania vo všetkých ukazovateľoch. Na základe výsledkov výskumu možno konštatovať, že jedným z rozhodujúcich dôvodov, prečo Slovensko zaostáva za Fínskom a aj priemerom Európskej únie je nižšia podpora výdavkov na výskum a vývoj zo strany štátu, čo môže mať súvis aj s disparitami medzi krajinami a ich regiónmi.

Kľúčové slová

inovácia, rozvoj, vzdelávanie, výskum a vývoj, zamestnanosť

Annotation

Innovations are an essential part of everyday life. They form an important part in all spheres of life and represent an essential direction in identifying the multilateral development of countries and their regions. The main aim of the paper is to identify, analyze and evaluate selected indicators focused on innovations and education system in the Slovak Republic in comparison with Finland and the EU and their impact on the development of the country and regions. The basic concepts necessary for a more detailed understanding of the achieved results were described in the paper. While the empirical data were obtained, methods of direct data collection using analytical, selective and synthetic procedures were used, in particular from OECD, Eurostat and European innovation scoreboard statistics and databases. An important part of understanding the objectives and significance of the factors examined was the assessment of innovation based on the indicators identified in relation to education, cooperation and development and research in the countries under comparison. In spite of two demonstrably different educational systems, Slovakia is a lagging country behind the leader in an innovative approach to achieving education in all indicators. Based on the results of the research, it can be stated that one of the decisive reasons why Slovakia lags behind Finland and the European Union average was lower support for R&D expenditures by the state, which may also be related to disparities between countries and their regions.

Key words

innovation, development, education, research and development, employment

JEL classification: I21, I25, O30, R10, R50

ČO OVPLYVŇUJE PODNIKATEĽSKÉ ZÁMERY MATURANTOV POCHÁDZAJÚCICH Z MESTA A Z VIDIEKA?

What influences entrepreneurial intentions of high-school graduates from city
and countryside?

ING. STANISLAV KOLOŠTA, PHD. - RNDR. GABRIELA NEDELOVÁ, PHD. -
ING. FILIP FLÁŠKA, PHD. - ING. JANA HRONCOVÁ VICIANOVÁ, PHD.

*Katedra verejnej ekonomiky a region. rozvoja
Ekonomická fakulta
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*

*Depart. of Public Economy and Reg. Development
Faculty of Economics
Matej Bel University in Banská Bystrica*

Anotace

Cieľom článku je vysvetliť spoločné a rozdielne črty v podnikateľskom vzdelávaní, individuálnych a kontextuálnych faktorov ako premenných vysvetľujúcich podnikateľské zámery (PZ) mládeže, ktorá pochádza z dvoch rôznych prostredí - mesta a dediny. Údaje boli zbierané v dvoch kolách dobrovoľných anonymných elektronických prieskumov medzi maturantmi na stredných školách. Použili sme metódu hlavných komponentov a regresnú analýzu. Z výsledkov vyplýva, že mladí Slováci z prevažne vidieckych regiónov majú pomerne vysokú úroveň PZ, zdá sa však, že im chýbajú dostatočné podnikateľské znalosti, ktoré im pomôžu lepšie čeliť náročným podmienkam v reálnej ekonomike; to naznačuje oblasti, ktoré by bolo vhodné zlepšiť v rámci vzdelávacieho procesu na stredných školách. Líderstvo, autonómia a proaktívna osobnosť ako kariérne kotvy s podporou rodiny a priateľov sú hlavnými faktormi, ktoré vysvetľujú PZ medzi mládežou vyrastajúcou v slovenských mestách a dedinách.

Klíčová slova

podnikateľské zámery, faktory, mládež, podnikanie

Annotation

The aim of this study is to explain common and different traits in entrepreneurial education, individual and contextual factors as variables explaining entrepreneurial intentions (EI) of youth growing in two different environments – city and village. We are also investigating, if young people are willing to start their carrier in place of their birth. Data were collected in two rounds of voluntary anonymous electronic surveys among students finishing their high-school studies. We have applied principal component and regression analysis. Results show that young Slovaks from predominately rural regions have quite high EI, but it seems that they lack sufficient entrepreneurial knowledge to help them to be able to face the challenging conditions in the real economy; therefore higher quality of education processes focused on entrepreneurship at Slovak high schools is needed. Leadership, autonomy and proactive personality as career anchors and perceived support from family and friends are major factors explaining EI among youth growing up in Slovak cities and villages.

Key words

Entrepreneurial intentions, factors, youth, entrepreneurship

JEL classification: R1, J2, M2

THE EVALUATION OF ALTERNATIVE FINANCIAL RESOURCES OF SECONDARY EDUCATION IN THE MORAVIAN-SILESIA REGION

Hodnocení alternativních zdrojů financování v rámci středního vzdělávání v Moravskoslezském kraji

ING. PETRA SCHWARZOVÁ¹ - ING. MARTINA LITSCHMANNOVÁ, PH.D.²

¹*Katedra veřejné ekonomiky
Ekonomická fakulta
VŠB - Technická univerzita Ostrava*

¹*Department of Public Economics
Faculty of Economics
VŠB - Technical University of Ostrava*

²*Katedra aplikované matematiky
Fakulta elektrotechniky a informatiky
VŠB - Technická univerzita Ostrava*

²*Department of Applied Mathematics
Faculty of Electr. Engineer. and Computer Science
VŠB - Technical University of Ostrava*

Annotation

The contribution deals with public and non-public financial resources of secondary education. It focuses on alternative financial resources, such as rental of buildings and sport fields, other complementary activities, donations, grants from other subjects, the programme Excellence, support of gifted students and European programmes (Operational Programme Research, Development and Education and programme Erasmus+). The Moravian-Silesian grammar schools are compared on the basis of average incomes in 2015-2017. The aim is to evaluate gaining of alternative resources by analyzed grammar schools established by the Moravian-Silesian. The research method is cluster analysis. The schools were divided into four clusters by results. The first three clusters are equal in number; the fourth cluster is atypical, containing one school, Gymnázium a SOŠ Rýmařov. This school shows extremely high values in incomes from other complementary activities and the lowest incomes from the programme Excellence. In terms of given criteria, the low numbers are shown with Erasmus+, which is caused by higher number of not involved schools. The research shows that none of the schools reaches extremely high incomes comparing to other schools in the most criteria. This could mean the impossibility for any subject to focus on all forms of gaining alternative resources.

Key words

education, Moravian-Silesian region, financial resources

Anotace

Příspěvek se zabývá veřejnými i neveřejnými zdroji financování středního vzdělávání. Zaměřuje se zejména na alternativní zdroje financování jako je pronájem budov a sportovišť, ostatní doplňková činnost, dary a dotace od jiných subjektů, program Excellence, podpora nadaných žáků a programy Evropské unie (Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání a vzdělávací program Erasmus+). Posuzována jsou gymnázia zřizovaná Moravskoslezským krajem na základě průměrných příjmů za období 2015 - 2017. Cílem příspěvku je zhodnotit získávání alternativních zdrojů u gymnázií zřizovaných Moravskoslezským krajem. Jako metoda pro výzkum je zvolena shluková analýza. Na základě výsledků byly školy rozděleny do čtyř shluků. První tři shluky jsou početně vyrovnané, atypickým shlukem se však jeví 4. shluk, který obsahuje jednu školu, Gymnázium a střední odbornou školu Rýmařov. Ta vykazuje extrémně vysoké hodnoty v příjmech z ostatní doplňkové činnosti a naopak nejnižší z programu Excellence. Z pohledu stanovených kritérií jsou velmi nízké hodnoty vykazovány u Erasmus+, což je způsobeno vyšší četností škol, které se do programu nezapojují. Z průzkumu vyplývá, že ani jedna škola nedosahuje extrémně vysoké příjmy oproti ostatním školám ve většině kritérií. Z toho lze usoudit, že není v možnostech žádného subjektu zaměřit se na všechny formy získávání alternativních zdrojů.

Klíčová slova

vzdělávání, Moravskoslezský kraj, zdroje financování

JEL classification: H72, H75, I220

VYSOKÉ ŠKOLY V STREDNEJ A VÝCHODNEJ EURÓPE – ŠTRUKTURÁLNE A PRIESTOROVÉ ASPEKTY

Higher educational institutions in Central and Eastern Europe – structural and spatial aspects

DOC. ING. ŠTEFAN REHÁK, PHD.

*Katedra verejnej správy a regionálneho rozvoja
Národohospodárska fakulta
Ekonomická univerzita v Bratislave*

*Depart. of Public Administr. and Reg. Develop.
Faculty of National Economy
University of Economics in Bratislava*

Anotácia

Vysoké školy v krajinách strednej a východnej Európy majú odlišnú históriu v porovnaní so školami v rozvinutých trhových ekonomikách. Výskum v oblasti vplyvu vysokých škôl na regionálny rozvoj by mal poznať a rešpektovať hlavné odlišnosti v štrukturálnych rozdieloch ako aj v priestorovej štruktúre vysokých škôl. Cieľom tohto článku identifikovať hlavné rozdiely vysokých škôl v týchto krajinách. Využívame jednoduchú deskriptívnu analýzu údajov o vysokých školách v databáze ETER, pričom výsledky dokumentujeme tak graficky ako aj prostredníctvom mapových výstupov. Analýza ukazuje, že hlavné rozdiely sú nasledovné: v menšia veľkosť, kratšia doba pôsobenia, vyššie zastúpenie súkromných škôl, nižšia kvalita škôl a vyššia miera koncentrácie škôl do regiónov hlavných miest krajín. Následne diskutujeme dôsledky týchto rozdielov pre vplyv vysokých škôl na rozvoj regiónov v krajinách strednej a východnej Európy.

Kľúčové slová

vysoké školy, stredná a východná Európa, priestorová a štrukturálna analýza

Annotation

Universities in Central and Eastern Europe have a different history compared to universities in developed market economies. Research on the impact of universities on regional development should be aware of and respect the structural dissimilarities as well as variations in the spatial structure of universities. This article aims to identify the main differences of higher education institutions in these countries. We use simple descriptive analysis of university data in the ETER database, and we document the results both graphically and by map outputs. The analysis shows that the main differences are as follows: smaller size, shorter period of existence, higher representation of private schools, lower quality of universities and higher rate of concentration in the capitals city regions. Subsequently, we discuss the implications of these differences for the impact of higher education institutions on regional development in Central and Eastern Europe.

Key words

higher education institutions (HEI), Central and Eastern Europe, spatial and structural analysis

JEL classification: I23, R12

**FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ
REPUBLICCE V LETECH 2010 AŽ 2017 V REGIONÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH**
**Financing public higher education in the Czech Republic in 2010-2017 in
regional context**

DOC. MGR. ING. MICHAL TVRDOŇ, PH.D.

*Katedra ekonomie a veřejné správy
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Slezská univerzita v Opavě*

*Department of Economics and Public Administr.
School of Business Administration
Silesian University in Opava*

Anotace

České veřejné terciární vzdělávání zaznamenalo v uplynulých dvou dekadách signifikantních změn jak v jeho struktuře, tak i financování. Cílem článku je vyhodnotit vývoj financování veřejného vysokého školství v České republice v letech 2010 až 2017. Pro analýzu byla využita veřejně dostupná data Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. V rámci příspěvku byly brány v potaz tři zdroje – rozpočtové okruhy I až IV, institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace a podpora specifického výzkumu. Evropské zdroje nebyly brány v potaz. Data ukazují, že se finanční podpora ve sledovaném období sice mírně zvýšila, jednotlivé složky se však vyvíjely odlišně. Největší propad zaznamenalo financování v rámci rozpočtového okruhu I, zatímco velký nárůst byl typický pro institucionální podporu. Dalším zjištěním je rozdílný dopad na jednotlivé veřejně vysoké školy, kdy největšího nárůstu dosáhly největší univerzity, zahrnuté do segmentu IV.

Klíčová slova

Česká republika, financování, terciární vzdělávání

Annotation

Czech public higher education has seen significant changes in both its structure and funding over the past two decades. The aim of the paper is to evaluate the development of financing of public higher education in the Czech Republic between 2010 and 2017. Publicly available data of the Ministry of Education, Youth and Sports were applied for the analysis. Three financial sources were taken into consideration - budget headings I to IV, institutional support for the long-term conceptual development of the research organization and support for specific research. European resources were excluded from the analysis. The data show that although the financial support increased slightly in the observed period, the individual components developed differently. The biggest drop was seen in funding under heading I, while the large increase was typical for institutional support. Another finding is a different impact on individual public higher education institutions, when the largest universities included in segment IV reached the largest increase.

Key words

Czech Republic, financing, higher education

JEL classification: I23, R10

METROPOLE STŘEDNÍ EVROPY A JEJICH POSTAVENÍ V SÍTI VYSOKORYCHLOSTNÍCH TRATÍ

Metropolises of Central Europe and its position in the high-speed railways network

PROF. RNDR. MILAN VITURKA, CSc.¹ - ING. VILÉM PAŘIL, Ph.D.²

¹*Katedra regionální ekonomie a správy*

¹*Depart. of Region. Economics and Administration*

²*Katedra ekonomie*

²*Depart. of Economics*

Ekonomicko-správní fakulta

Faculty of Economics and Administration

Masarykova univerzita

Masaryk University

Anotace

Príspevek sa zaoberá systémovými vzťahmi medzi metropolami nadnárodného významu a rozvojom sítě vysokorychlostních tratí, která je důležitým faktorem žádoucího prohloubení integrace vymezeného středoevropského makroregionu. Pro tento účel byla využita originální metodika hodnocení metropolí (reflektující postindustriální fázi společenského rozvoje), která je založena na třech komponentách: velikost populace, ekonomický profil a podnikatelská atraktivita. Celkem tak bylo identifikováno 27 metropolí, které pak byly rozděleny do tří typů: dominantní, etablované a elementární metropole. Typové zařazení metropolí do značné míry koresponduje s jejich aktuálním postavením v sítích vysokorychlostních tratí. Návazně pak jsou diskutovány plánované záměry výstavby vysokorychlostních tratí v České republice. Ze širšího praktického pohledu je možné konstatovat, že preference důkazně založených přístupů k hodnocení potenciálních přínosů výstavby vysokorychlostních tratí před administrativními přístupy je účinným nástrojem na odstranění nedostatků, které byly zjištěny v rámci auditu Evropského účetního dvora na vybraných vysokorychlostních tratí v EU.

Klíčová slova

střední Evropa, metropole, vysokorychlostní železniční tratě

Annotation

The paper deals with the system links between metropolises of supranational significance and the development of the high-speed railways network, which is an important factor in the desirable deepening of integration of the defined Central European macroregion. For this purpose, the original metropolises assessment methodology (reflecting the post-industrial phase of social development) based on three components: population size, economic profile and business attractiveness was used. In total, 27 metropolises were identified, which were then divided into three hierarchical types: the dominant, established and elementary metropolises. Types of metropolises to a large extent correspond to their current status in high-speed railways networks. Then the planned intentions for the construction of high-speed railways in the Czech Republic are discussed. From a broader practical point of view, it can be stated that the preference of evidence-based approaches to assessing the potential benefits of high-speed railways construction over administrative approaches is an effective tool for elimination of weaknesses identified by the European Court of Auditors' of selected high-speed railways in the EU.

Key words

Central Europe, metropolis, high-speed railways

JEL classification: O18, R 11, R42

HODNOCENÍ POTENCIÁLNÍCH VLIVŮ VYSOKORYCHLOSTNÍCH TRATÍ NA PRACOVNÍ MOBILITU V ČESKÉ REPUBLICE

Potential impacts assessment of high-speed railways on labour mobility in the
Czech Republic

ING. VILÉM PAŘIL, PH.D.¹ - PROF. RNDR. MILAN VITURKA, CSc.²

¹*Katedra ekonomie* | ¹*Depart. of Economics*
²*Katedra regionální ekonomie a správy* | ²*Depart. of Region. Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Cílem článku je přispět k diskusi účelnosti výstavby vysokorychlostních tratí (VRT) v České republice s důrazem na percepci jejich dopadů na prostorovou mobilitu pracovních sil. Konkrétní přístup k hodnocení dopadů je založen na potenciální dostupnosti dvanácti sídelních center ležících na plánovaných trasách a jejich atraktivitu pro mobilitu pracovních sil, přičemž jsou využita data o dojížděcí do zaměstnání z censu z roku 2011. Výsledky dokumentují strategickou pozici Prahy jako hlavního dojížděcího centra, které z hlediska odpovídajících ukazatelů výrazně převyšuje všechna ostatní centra pracovní mobility (druhé nejvýznamnější centrum Brno dosahuje zhruba polovičního významu). Tato skutečnost byla potvrzena nejen při analýze spádových oblastí, ale i prostřednictvím vyhodnocení vzájemných dojížděcích vztahů mezi relevantními centry. Systémové hodnocení potenciálních dopadů VRT na pracovní trhy je pak provedeno na základě modelu mezní míry mobility pracovních sil, kde lze kromě Prahy počítat s pozitivními dopady na další dvě dojížděcí centra, a to Brno a Plzeň. U ostatních analyzovaných center pak můžeme počítat se zvýšením potenciálu vyjížděky za prací do výše zmíněných center.

Klíčová slova

vysokorychlostní železniční tratě, pracovní mobilita, metropole

Annotation

The aim of the article is to contribute to the discussion of effectiveness of construction of high-speed lines (HSR) in the Czech Republic with an emphasis on the perception of their impacts on the spatial mobility of labor force. The concrete approach to impacts assessment is based on the potential availability of twelve urban centers on planned lines and their attractiveness for labor mobility, using data on commuting to the 2011 census. The results document strategic position of Prague as the main commuting center, which relevant indicators significantly exceed all other labor mobility centres (the second most important center Brno is about half the importance). This fact was confirmed not only by the analysis of gradient labor areas, but also by evaluating of commuting relations among relevant centers. The system assessment of potential impacts of HSR on labor markets is then carried out using the model of marginal rate of labor mobility, where it is possible to count on positive impacts except for Prague on two other commuter centers, Brno and Pilsen. In the case of other analyzed centers, then we can count on increasing the potential of a trip for work to the above-mentioned centers.

Key words

high-speed railways, labour mobility, metropolises

JEL classification: O18, R 11, R42

COMPARISON OF ROAD FREIGHT CHARGING IN VISEGRAD GROUP COUNTRIES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE REGIONAL DEVELOPMENT

Komparace zpoplatnění silniční nákladní dopravy v zemích Visegradské skupiny v kontextu udržitelného regionálního rozvoje

ING. TOMÁŠ KUČERA - NIKOLA VITEKOVÁ

*Katedra technologie a řízení dopravy
Dopravní fakulta Jana Pernera
Univerzita Pardubice*

*Department of Transport Technology and Control
Faculty of Transport Engineering
University of Pardubice*

Annotation

Road transport plays an important role in the social and economic development of the state and regions. On the other hand, road transport is a source of emissions, noise and vibration and causes health and safety risks to humans. Road freight charging is being introduced for reasons of road freight transport restrictions. The article aims to make a comparison of the road freight charging in the Visegrad Group countries in the context of sustainable regional development. The article uses a comparison method, which belongs to the category of logical scientific methods. The websites of road transport charging operators are the source of the data in the individual countries of the Visegrad Group countries. The results of the comparison of road freight charging in the Visegrad Group countries are given for each country, with particular emphasis on the legal framework, toll rates and toll payment method in the specific country.

Key words

road freight transport, Visegrad Group countries, road freight charging, sustainable regional development

Anotace

Silniční doprava hraje důležitou roli v sociálním a ekonomickém rozvoji států a regionů. Na druhé straně je silniční doprava ve vztahu k životnímu prostředí zdrojem emisí, hluku a vibrací a způsobuje zdravotní a bezpečnostní rizika pro člověka. Zpoplatnění silniční nákladní dopravy je zaváděno z důvodů omezení silniční nákladní dopravy. Článek si klade za cíl provést komparaci zpoplatnění silniční nákladní dopravy v zemích Visegradské skupiny v kontextu udržitelného regionálního rozvoje. V článku je využita metoda komparace, která se řadí do kategorie logických vědeckých metod. Zdrojem dat jsou webové stránky provozovatelů zpoplatnění silniční nákladní dopravy v jednotlivých zemích Visegradské skupiny. Výsledky komparace zpoplatnění silniční nákladní dopravy v zemích Visegradské skupiny jsou uvedeny za každou zemi zvlášť s důrazem na právní rámec, sazby mýtného a způsob platby mýtného v dané zemi.

Klíčová slova

silniční nákladní doprava, Visegradská skupina, zpoplatnění silniční nákladní dopravy, udržitelný regionální rozvoj

JEL classification: R48, R42, M21

NÁSTROJE ZVÝŠENÍ ÚROVNĚ PROJEKTOVÉHO ŘÍZENÍ PRO LEPŠÍ ROZVOJ REGIONŮ

Project management maturity improvement tools for better region development

ING. JANA KOŠŤÁLOVÁ, PH.D. - Bc. ONDŘEJ TÁBORSKÝ

*Kat. ekon. a manag. chem. a potravin. prům.
Fakulta chemicko-technologická
Univerzita Pardubice*

*Dep. of Econ. and Manag. of Chem. and Food Industr.
Faculty of Chemical Technology
University of Pardubice*

Anotace

Úroveň projektového řízení významně ovlivňuje úspěšnost při realizaci projektů. Pro zvyšování úspěšnosti při realizaci projektů je možné využít řady nástrojů, jako jsou mezinárodní standardy projektového řízení: IPMA standard, PRINCE2 standard, PMI standard a s nimi spojená certifikace znalostí projektových manažerů. Další nástroje, které je možné využít na posouzení úrovně projektového řízení v organizaci, jsou modely hodnocení úrovně projektového řízení, které vychází z výše uvedených standardů ale i z dalších metodik. Velkým přínosem je také koncentrace know-how projektového řízení na úrovni organizace do projektové kanceláře, nebo na úrovni celé společnosti do projektových poradenských firem. V případě ekonomického a sociálního rozvoje měst, obcí a regionů jsou vytvářeny specializované instituce zajišťující realizaci projektů rozvoje či nabízející odborné poradenství při specifikaci cíle projektu, zpracování plánu a realizaci projektu. Takovými institucemi v České republice ale i v dalších zemích jsou např. místní akční skupiny a regionální rozvojové agentury. Cílem článku je na základě literární rešerše představit uvedené nástroje a prezentovat možnosti jejich využití v praxi na case study v podobě posouzení úrovně projektového řízení vybrané místní akční skupiny s pomocí modelů hodnocení úrovně projektového řízení.

Klíčová slova

Standardy projektového řízení, modely hodnocení projektového řízení, projektová kancelář, místní akční skupiny, regionální rozvojové agentury

Annotation

The project management maturity significantly influences the success of project implementation. There is available a number of tools to increase project success, such as international project management standards: IPMA standard, PRINCE2 standard, PMI Standard and associated project management certifications can be used. Other tools of project management maturity assessment are project management maturity models based on the above mentioned standards as well as based on other methodologies. A great benefit is also the concentration of project management know-how at the organization level in the project management office, or at community level in project consulting firms. In the case of economic and social development of cities, municipalities and regions, specialized institutions are created to ensure the implementation of development projects or offer expert advice on the specification of the project objective, plan preparation and project implementation. Such institutions in the Czech Republic as well as in other countries include local action groups and regional development agencies. The aim of the article is to present the above tools on the basis of a literature review and to present the possibilities of their use in case study in the form of assessment of the project management maturity of a selected local action group with the help of project management maturity models.

Key words

project management standards, project management maturity models, project management office, local action groups, regional development agencies

JEL classification: R11, O18, O22

IMPLEMENTACE INTEGROVANÝCH NÁSTROJŮ ÚZEMNÍ DIMENZE V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014 – 2020

Implementation of territorial dimension integrated tools in the programming period 2014 – 2020

ING. JANA KOŠTÁLOVÁ, PH.D. - ING. MARIE BEDNAŘÍKOVÁ, CSc.

*Kat. Ekonom. a manag. chem. a potravin. prům.
Fakulta chemicko-technologická
Univerzita Pardubice*

*Dep. of Econ. and Manag. of Chem. and Food Ind.
Faculty of Chemical Technology
University of Pardubice*

Anotace

Článek je věnován problematice dopadu veřejných politik spolufinancovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014 – 2020 na rozvoj obcí, měst a regionů. V návaznosti na zkušenosti z programového období 2007 – 2013 byla i v probíhajícím období začleněna do dohody o partnerství mezi Evropskou unií a Českou republikou územní dimenze. Územní dimenze je chápána jako možnost podpořit konkurenceschopnost specifických typů území a také jako nástroj vyrovnávání územních disparit. Územní dimenze propojuje sektorové a regionální zaměření podpůrných nástrojů a aktivit. Naplnění územní dimenze v programovém období 2014 – 2020 probíhá prostřednictvím integrovaných projektů a integrovaných nástrojů. Integrované nástroje využívané v tomto programovém období jsou integrované teritoriální investice, integrované plány rozvoje území a komunitně vedený místní rozvoj. Přes zpoždění v začátku programového období je v druhé polovině programového období čerpáno v rámci všech integrovaných nástrojů a je možné začít analyzovat jejich dopad. V článku je specifikováno v jakém rozsahu a s jakými přínosy je dosavadní implementace integrovaných nástrojů spojována a je připojeno i doporučení pro přípravu dalšího období na základě stávajícího průběhu implementace.

Klíčová slova

evropské strukturální a investiční fondy, územní dimenze, integrované nástroje, integrované teritoriální investice, integrované plány rozvoje území, komunitně vedený místní rozvoj

Annotation

The article deals with the impact of public policies co-financed by the European Structural and Investment Funds in the programming period 2014 – 2020 on the development of municipalities, cities and regions. Based on the experience of the programming period 2007 – 2013, the territorial dimension was also included into the Partnership Agreement between the European Union and the Czech Republic in the current period. The territorial dimension is understood as an opportunity to support the competitiveness of specific types of territories and also as a tool for balancing territorial disparities. The territorial dimension links the sectoral and regional focus of support tools and activities. The fulfilment of the territorial dimension in the programming period 2014 - 2020 takes place through integrated projects and integrated tools. Integrated tools used in this programming period are integrated territorial investments, integrated territorial development plans and community-led local development. Despite the delays in the start of the programming period, all integrated instruments are used in the second half of the programming period and their impact can be analyzed. The article specifies the range and the benefits of integrated tool implementation and recommendations for the preparation of the next period based on the current implementation process.

Key words

European structural and investment funds, territorial dimension, integrated tools, integrated territorial investment, community-led local development, integrated territorial development plans

JEL classification: H25, H71, R58

**OPERAČNÝ PROGRAM EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA
V PODMIENKACH REGIÓNOV SLOVENSKA**
**Operational program Effective public administration in conditions of
Slovak Regions**

**MGR. RADOMÍRA HORNYÁK GREGÁNOVÁ, PH.D. -
DOC. RNDR. DANA ORSZÁGHOVÁ, CSc.**

<i>Katedra matematiky Fakulta ekonomiky a manažmentu Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre</i>	<i>Department of Mathematics Faculty of Economics and Management Slovak University of Agriculture in Nitra</i>
--	--

Anotácia

Vo verejnej správe Slovenskej republiky nastali od konca minulého storočia významné zmeny, na ktoré vplyva aj proces zjednocovania Európy a vznik nadnárodných orgánov. Ďalším faktorom vplyvu sú globalizačné procesy a globalizačné toky, ktoré tiež pôsobia na výkon verejnej správy, vyvolávajú zmeny v uplatňovaní metód a nástrojov riadenia, ako aj v hodnotení výkonov vo verejnej správe. Dôležitú úlohu pri financovaní verejných služieb zohrávajú verejné výdavky, ktoré sú zároveň nevyhnutným predpokladom pre ich ďalší rozvoj. Operačný program (OP) Efektívna verejná správa poskytuje finančnú pomoc z fondov Európskej únie s cieľom zefektívniť a skvalitniť verejnú správu. Do cieľovej skupiny patria orgány štátnej správy a územnej samosprávy, sociálni partneri, organizácie občianskej spoločnosti a mimovládne organizácie. Hlavným cieľom príspevku je analýza implementácie OP Efektívna verejná správa v jednotlivých krajoch Slovenskej republiky. V analýze sme sa sústredili na vyhodnotenie úspešnosti jednotlivých krajoch pri získavaní projektov, aktuálny stav projektov v realizácii a ukončených projektov, čo súvisí aj s výškou schváleného nenávratného finančného príspevku v jednotlivých krajoch. Z analýzy vyplynulo, že z celkového počtu podaných projektov je úspešne realizovaných takmer 50% v každom kraji. Najväčší objem finančných prostriedkov na realizáciu projektov z OP Verejná správa získali kraje Prešovský a Košický.

Kľúčové slová

operačný program, efektívna verejná správa, regióny Slovenska

Annotation

Significant changes have occurred in the public administration of Slovakia since the end of last century, which is also affected by the process of unification of Europe and the emergence of supranational bodies. Another factor of influence is globalization processes and globalization flows, which also affect performance of public administration, initiate changes in application of management methods and tools, as well as in performance assessments in public administration. Public spending plays important role in the financing of public services, which is also prerequisite for their development. Operational Program (OP) Effective public administration provides financial assistance from European Union funds to improve the efficiency and quality of public administration. The target group includes state and local government authorities, social partners, civil society organizations and NGOs. Main objective of this paper is to analyse implementation of OP Effective Public Administration in particular regions of the Slovak Republic. In analysis, we focused on evaluating the success of individual regions in obtaining projects, current status of projects in implementation and completed projects, which is also related to the amount of approved non-repayable financial contribution. The analysis showed that almost 50% of the total number of submitted projects has been successfully implemented in each region. The biggest volume of funds for the realization of projects from the Operation Program Public Administration was acquired by the Prešov region and Košice region.

Key words

operational program, effective public administration, regions in Slovakia

JEL classification: R51, R53, R58

VYBRANÉ PROCESY FORMULÁCIE A IMPLEMENTÁCIE POLITIKY PODPORY NAJMENEJ ROZVINUTÝCH OKRESOV

Selected processes in the support of least-developed districts policy formulation and implementation

ING. LUKÁŠ VARECHA - DOC. ING. MÁRIA FÁZIKOVÁ, CSc.

*Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre*

*Department of Regional and Rural Development
Faculty of Europ. Studies and Reg. Development
Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

V podmienkach Slovenska bola nedávno zavedená politika podpory najmenej rozvinutých okresov, prepájajúca štátnu správu na centrálnej a miestnej úrovni, a rozličných aktérov na miestnej úrovni, pričom sa predpokladá iniciatíva zdola. Cieľom príspevku je zmapovať a analyzovať vybrané procesy formulácie a implementácie politiky podpory najmenej rozvinutých okresov SR a poukázať na zlyhania, ku ktorým došlo. Jednotlivé procesy sú vizualizované prostredníctvom procesných máp využitím tzv. deployment diagramov a popísaním jednotlivých krokov v rámci procesov. Popísané sú procesy od momentu zaradenia okresu do zoznamu najmenej rozvinutých okresov až po začiatok implementácie politiky v danom okrese. Potenciálne úzke miesta politiky podpory NRO boli identifikované na lokálnej úrovni aj naprieč jednotlivými hierarchickými úrovňami. Identifikovaným zlyhaním na centrálnej úrovni je nedostatočná koordinácia medzi ministerstvami, pričom zavedením politiky uprostred programového obdobia došlo k výraznému obmedzeniu zdrojov z EŠIF. Na lokálnej úrovni vnímame ako problém nedostatočné kapacity miestnych aktérov a príliš silné postavenie prednostov okresných úradov.

Kľúčové slová

najmenej rozvinuté okresy, regionálne governance, inštitucionálne prostredie

Annotation

Recently, the Support of the least developed districts has been recently introduced in Slovakia, linking government at central and local level, and various actors at local level, anticipating a bottom-up initiative. The aim of the paper is to map and analyse selected processes of formulation and implementation of this policy and to point out the failures that occurred. The individual processes are visualized by process maps, using deployment diagrams and describing individual steps within processes. Processes are described from the moment of inclusion of the district into the list of the least developed districts to the beginning of the implementation of the policy in the district. Potential bottlenecks in LDD support policy have been identified both at local level and across hierarchical levels. One of the failures identified at central level is a lack of coordination between ministries. The introduction of the policy in the middle of the programming period caused a very limited access to ESIF funds. At the local level, very limited capacity of local actors and the overly strong position of the heads of the district offices are perceived as bottlenecks.

Key words

the least developed districts, regional governance, institutional arrangement

JEL classification: R58, D73

DŮVODY NEATRAKTIVITY NĚKTERÝCH OBCÍ V LIBERECKÉM KRAJI Z HLEDISKA BYDLENÍ

Reasons for non-attractiveness of some municipalities in the Liberec Region in terms of housing

MGR. EMIL DRÁPELA, PH.D.

*Katedra geografie
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Technická univerzita v Liberci*

*Department of Geography
Faculty of Science, Humanities and Education
Technical University of Liberec*

Anotace

Existence nové bytové výstavby je jedním ze znaků prosperující obce. Pokud v obci nevznikají nové byty, je to důsledek její stagnace či úpadku. Článek mapuje geografické rozložení počtu dokončených bytů v obcích České republiky, přičemž se zaměřuje na důvody neatraktivity některých obcí Libereckého kraje z hlediska bydlení. Použitým indikátorem je intenzita bytové výstavby (IBV) ve dvacetiletém období 1998-2017, vztážená na 1 km². U obcí, které dosáhly extrémně nízkých hodnot indikátoru, jsou zkoumány kvalitativní geografické parametry území, příp. historický vývoj, který k tomuto stavu vedl. Dále je zkoumána těsnost vztahu hodnot indikátoru IBV u všech obcí Libereckého kraje s 15 vybranými geografickými, demografickými, sociálními a ekonomickými indikátory. Na území Libereckého kraje bylo identifikováno 5 oblastí, které z hlediska bytové výstavby lze označit jako neatraktivní, u každé z nich lze najít poněkud odlišné důvody vzniku. Signifikantní korelace byly doloženy u indikátorů počet obyvatel, počet právnických osob na 1000 obyvatel a u 4 dalších indikátorů, popisujících občanskou vybavenost v obcích, dostupnost služeb a technické infrastruktury. Těsný vztah naopak nebyl prokázán u žádného z demografických ukazatelů.

Klíčová slova

ekonomická geografie, regionální ekonomie, trh s nemovitostmi, periferie, místní veřejná infrastruktura

Annotation

The existence of new housing construction is one of the characteristics of a prosperous community. If there are no new apartments in the municipality, it is a result of its stagnation or decline. The article maps the geographical distribution of the number of completed flats in municipalities in the Czech Republic, focusing on the reasons for the unattractiveness of some municipalities in the Liberec Region in terms of housing. The indicator used is the housing construction intensity (IBV) in the 20-year period 1998-2017, per 1 km². For municipalities that have reached extremely low values of the indicator were examined qualitative geographic parameters of the area, or the historical development leading to this state. Furthermore, the correlation between IBV indicator values in all municipalities in the Liberec Region and 15 selected geographical, demographic, social and economic indicators was analysed. Five areas were identified in the Liberec Region that can be described as unattractive in terms of housing construction. Significant correlations were documented for indicators: the number of inhabitants, number of legal entities per 1000 inhabitants, and for 4 other indicators describing civic amenities in municipalities, availability of services and technical infrastructure. On the contrary, none of the demographic indicators has shown a close relationship.

Key words

economic geography, regional economics, real estate market, peripheries, local public infrastructure

JEL classification: R12, R31, R53

ANALÝZA CENOVÉ DOSTUPNOSTI BYDLENÍ V ČESKÝCH A POLSKÝCH REGIONECH

The analysis of housing affordability in Czech and Polish regions

ING. DAVID SLAVATA, PH.D.

<i>Katedra veřejné ekonomiky</i>	<i>Department of Public Economy</i>
<i>Fakulta ekonomická</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>VŠB - Technická univerzita Ostrava</i>	<i>VŠB – Technical University of Ostrava</i>

Anotace

Príspevok je zaměřen na srovnání dostupnosti bydlení v českých a polských regionech a zjištění do jaké míry jsou ceny bytů a nájmu v jednotlivých regionech nadhodnoceny nebo podhodnoceny. Dostupnost bydlení je zkoumána z pohledu všeobecně uznávaných ukazatelů dostupnosti bydlení. Hlavními parametry jsou cena bytu, příjem domácnosti a nájemné za byt. Data byla zpracovávána standardními statistickými metodami a na základě vytvořeného jednoduchého matematického modelu pro výpočet odchylky pro daný region od průměrných cen bytů a nájmu a průměrných hodnot ukazatelů dostupnosti bydlení. Zpracováním údajů bylo zjištěno, že v regionech České republiky je v průměru horší dostupnost než v regionech polských. V rámci časového úseku, za který byly ukazatele zkoumány, došlo v ČR k jejich zhoršení na rozdíl od Polska, kde se naopak hodnoty ukazatelů dostupnosti mírně zlepšily. Nejdražším a zároveň i nejméně dostupným regionem ze všech zkoumaných regionů je Praha.

Klíčová slova

bydlení, dostupnost bydlení, trh s byty

Annotation

The paper focuses on the comparison of housing affordability in Czech and Polish regions and the extent to which prices of apartments and rents in individual regions are overestimated or underestimated. The affordability of housing is examined from the perspective of universally recognized indicators of housing affordability. The main parameters are the apartment price, household income and rent for the apartment. The data were processed using standard statistical methods and based on a simple mathematical model for calculating the deviation for a given region from the average prices of apartments and rents and the average values of housing availability indicators. Data processing revealed that on average in the Czech Republic there is worse availability than in the Polish regions. Within the time period for which the indicators were examined, they deteriorated in the Czech Republic, unlike in Poland, where, on the contrary, accessibility indicators improved slightly. Prague is the most expensive and also the least accessible region of all the regions examined.

Key words

housing, housing affordability, housing market

JEL classification: R30, P50

THE ANALYSIS OF THE LIVING PREFERENCES IN SLOVAKIA IN THE LIGHT OF SUSTAINABILITY

Analýza preferencií bývania na Slovensku z hľadiska udržateľnosti

DAVID COLE, MFA, PHD.¹ - MGR. ĽUBA KUBIŠOVÁ, PHD.¹ -
DOC. ING. MÁRIA MURRAY SVIDROŇOVÁ, PHD.² - DOC. ING. RADOSLAV KOŽIAK, PHD.² -
ING. JOLANA GUBALOVÁ, PHD.³

¹Katedra odbornej jazykovej komunikáci

²Katedra verejnej ekonomiky a region. rozvoja

³Katedra kvantit. metód a informačných systémov

Ekonomická fakulta

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

¹Depart. of Language Communication in Business

²Depart. of Public Economics and Reg. Development

³Depart. of Quantit. Methods and Inform. Systems

Faculty of Economics

Matej Bel University in Banska Bystrica

Annotation

The objective of the paper is to investigate the point of view of living preferences in Slovakia. Using a new measurement scheme of these preferences and various types of sustainable development indicators, we analyzed the preferences of where people would like to live with a sample of almost 500 respondents from various regions in Slovakia. Among the methods employed are questionnaire survey and statistical analysis. From our research, we have found a strong desire for smaller community living arrangements that extend even down to the level of village living. The strongest influence on the living preferences have number of cars and length of roads, municipal waste and built-up areas (negative correlation) and positive influence has citizens' participation on the management of the region.

Key words

living preferences, sustainable development, regions of Slovakia

Anotace

Cieľom príspevku je preskúmať pohľad na preferencie bývania na Slovensku. Pomocou novej schémy merania týchto preferencií a rôznych typov ukazovateľov trvalo udržateľného rozvoja sme analyzovali preferencie, v ktorých regiónoch by ľudia radi žili, na vzorke takmer 500 respondentov z rôznych regiónov Slovenska. K použitým metódam patrí dotazníkový prieskum a štatistická analýza. Z nášho výskumu sme zistili silnú preferenciu po menšom komunitnom životnom štýle, ktorá siaha až na úroveň života na dedine. Najsilnejší vplyv na preferencie bývania majú: počet áut a dĺžka ciest, komunálny odpad a zastavané plochy (negatívna korelácia) a pozitívny vplyv má účasť občanov na riadení regiónu.

Klíčová slova

preferencie bývania, udržateľný rozvoj, regióny Slovenska

JEL classification: R11, R23, I31, Q56

MIGRAČNÍ VZTAHY V BRNĚNSKÉ METROPOLITNÍ OBLASTI PO ROCE 1989

Migration relationships in the Brno metropolitan area after 1989

BC. BARBORA DUTKOVÁ - MGR. PETR TONEV, PH.D.

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Department of Reg. Economics and Administration
Faculty of Economic and Administration
Masaryk University*

Anotace

V důsledku změn spojených s pádem železné opony a přechodem od centrálně plánované ekonomiky k tržnímu hospodářství se v zázemí velkých měst ČR začaly odehrávat významné změny. Jedním z hlavních procesů, který se na těchto změnách podílí a zároveň díky dostupnosti dat umožňuje alespoň částečně zachytit rozsah a povahu těchto změn, je stěhování obyvatelstva. Cílem příspěvku je pomoci údajů o pohybu obyvatelstva nejprve vymezit hranice Brněnské metropolitní oblasti a poté se zaměřit na migrační vztahy a jejich změny v tomto regionu za tři časová období po roce 1989 (1991 – 1993; 2000 – 2002; 2010 – 2012). Analýza a hodnocení se soustředí zejména na změny v objemu, struktuře a směrové orientaci migrace mezi městem a zázemím, ale také na stěhování mezi celou metropolitní oblastí a zbytkem ČR.

Klíčová slova

vnitřní migrace, suburbanizace, Česká republika, Brněnská metropolitní oblast

Annotation

As the consequence of changes related to the fall of the Iron curtain and the shift from the centrally planned to the market economy the hinterlands of large cities in the Czech Republic have faced significant transformations. The population migration is one of the main processes, which plays role in these changes and thanks to the data availability is able to catch the extent and nature of these changes, at least partially. The objective of the contribution is to delineate the borders of the Brno metropolitan area using the data on the population movements and then to aim at the migration relationships and their changes in this region in three time periods after 1989 (1991 – 1993; 2000 – 2002; 2010 – 2012). The analysis and assessment focus on the changes in the volumes, structure and orientation of migration between the city and its hinterland, and also on the migration between the whole metropolitan area and the rest of the Czech Republic.

Key words

internal migration, suburbanization, Czech Republic, Brno metropolitan area

JEL classification: R23

AKO ČASTO A AKO DLHO NAKUPUJÚ SPOTREBITELIA V NÁKUPNÝCH CENTRÁCH V BRATISLAVE? PRÍSTUP KONCENTRICKÝCH ZÓN

How often and how long do consumers shop in shopping malls in Bratislava? Concentric zones approach

DOC. RNDR. FRANTIŠEK KRIŽAN, PHD.¹ - MGR. PETRA HENCELOVÁ¹ -
MGR. KRISTÍNA BILKOVÁ, PHD.²

¹*Katedra reg. geografie, ochrany a plán. krajiny
Prírodovedecká fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave*

¹*Depart. of Reg. Geogr., Landsc. Prot. and Plan.
Faculty of Science
Comenius University in Bratislava*

²*Geografický ústav
Slovenská akadémia vied*

²*Institute of Geography
Slovak Academy of Sciences*

Anotace

Nakupovanie sa stalo súčasťou nášho každodenného života, nie však každodenných aktivít v priestore. Výber lokality na realizáciu nákupov je v priestore premenlivý v kontexte preferujúcich nákupných formátov. Obdobne sa okrem lokality nákupu mení aj frekvencia a čas nákupu. Príspevok je zameraný na analýzu nákupného správania spotrebiteľov v meste Bratislava v zmysle hľadania odpovedí na výskumné otázky: Súvisí frekvencia nákupov a čas nakupovania so vzdialenosťou od miesta bydliska spotrebiteľov? Ako často spotrebiteľia nakupujú v maloobchode? Koľko času spotrebiteľia strávia nakupovaním? Analýza prebiehala v prostredí geografických informačných systémov (GIS) aplikáciou prístupu vyčlenenia koncentrických zón. Časové aspekty nákupného správania spotrebiteľov sa istou mierou prejavujú aj v priestore, avšak nemožno diskutovať o zreteľnej závislosti od vzdialenosti nákupného centra.

Klíčová slova

nákupné správanie, nákupné centrá, časovo-priestorový, koncentrické zóny, Bratislava

Annotation

Shopping has become a part of our daily life but not a part of daily activities in space. Preference and choice of a shopping centre for realisation of shopping is variable in space within the context of preferred shopping types. Similarly, not only location of shopping but also time, frequency and duration vary. This paper is focused on the analysis of shopping behaviour of consumers in the urban area of Bratislava (Slovakia). The following research questions were stated: 'Do frequency and time of shopping relate to the distance of a shopping centre from the consumers' place of residence?', 'How often do consumers do their shopping in retails?' and 'How much time do consumers spend shopping?'. The analysis was conducted in the environment of geographical information systems (GIS) by applying an approach of defining concentric zones. To some extent, temporal aspects of consumer shopping behaviour are also shown in space. However, it is impossible to talk about clear dependance on the distance of the shopping centre.

Key words

shopping behaviour, shopping centres, spatiotemporal, concentric zones, Bratislava

JEL classification: C88, D12, P46, R50

SUPPORT OF FOOD RETAIL AND SELECTED COMMERCIAL SERVICES IN THE SOUTH MORAVIAN REGION

Podpora maloobchodu s potravinami a vybraných komerčních služeb na území
Jihomoravského kraje

ING. ZDENĚK ŠILHAN

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Depart. of Regional Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Annotation

This paper submits an investigation overview of the survey, which is related to the topic of retail and commercial services in the South Moravian Region. This paper is focused on the issue related to the support of retail and commercial services from municipalities. Therefore, the presented article includes an analysis of the support which is held by municipalities. The purpose of the paper is to present a brief analysis of the situation in distinct municipalities in the South Moravian Region to municipalities that are considering the support of their retail and services. The paper could be used as a model of the questionnaire for follow-up research, which would aim on evaluation of development of retail and services. Descriptive methods were used in the process of questionnaire survey evaluating, especially the occurrence statistics (frequency analysis). The methods of comparison and analogy were used in the process of literary research. It turned out that many inquiries related to this topic were already carried out in the South Moravian Region before writing this paper. Available data showed that approximately a quarter of South Moravian Region municipalities supports retail and services in their area.

Key words

retail, commercial services, South Moravian Region, amenities, commuting

Anotace

Cílem příspěvku je předložit přehled šetření, které se týkají tématu maloobchodu s potravinami a služeb v obcích Jihomoravského kraje, je představit šetření, které bylo provedeno v roce 2018 a diskutovat jeho reprezentativnost. Vyhodnoceno není celé šetření ale pouze otázka týkající se podpory maloobchodu a komerčních služeb ze strany obcí. Součástí předloženého článku je proto analýza této podpory. Smyslem příspěvku je předložit obcím, které uvažují o podpoře maloobchodu a služeb stručnou analýzu stavu v ostatních obcích Jihomoravského kraje. Pro případný navazující výzkum, který by měl za cíl vyhodnocovat nejenom stav maloobchodu a služeb ale i jeho vývoj, pak může příspěvek posloužit jako vzor dotazníku. Byly použity deskriptivní metody, zejména statistika výskytu (analýza četnosti) při částečném vyhodnocení provedeného dotazníkového šetření. Při práci s literaturou byla použita metoda komparace a analogie. Ukázalo se, že na území Jihomoravského kraje v minulosti proběhla řada šetření, které se týkají řešeného tématu. Z dostupných dat vyplynulo, že přibližně čtvrtina obcí Jihomoravského kraje podporuje maloobchod a služby na svém území.

Klíčová slova

maloobchod, komerční služby, Jihomoravský kraj, vybavenost, dojíždka

JEL classification: O12, X12

UKAZATEL AUTARKIE JAKO NÁSTROJ BENCHMARKINGU VEŘEJNÉHO SEKTORU (NA PŘÍKLADU KOOPERACE OBCÍ JIHOČESKÉHO KRAJE)

Autarky indicator as a benchmarking tool for the public sector (on the example inter-municipal cooperation in the South Bohemian Region)

DOC. ING. JIŘÍ DUŠEK, PH.D.

Katedra managementu a marketingu služeb | *Management and Marketing Services Department*
Vysoká škola evropských a regionálních studií | *College of European and Regional Studies*

Anotace

Velikostní struktura obcí v České republice je charakterizována velkým počtem malých obcí do 2000 obyvatel. Zejména v západních a jižních Čechách a na západní Moravě je pak mnoho malých obcí s velikostí 500 obyvatel a méně. Tato rozptýlená sídelní struktura přináší určité problémy související s kvalitou veřejné správy, jejím financováním a vede k diferenciaci socioekonomického vývoje jednotlivých obcí. Hlavním cílem příspěvku je tak analyzovat nerovnoměrný socioekonomický vývoj obcí Jihočeského kraje na příkladu vývoje spolupráce obcí Jihočeského kraje ve vazbě na finanční soběstačnost obcí (autarkii). Je stanovena hypotéza, že municipality s vyšším ukazatelem autarkie mají tendenci méně se zapojovat do spolupráce obcí, tzn. čím je indikátor autarkie větší, tím je úroveň spolupráce obcí menší. V teoretické části práce je zpracována rešerše poznatků vztahujících se k problematice regionálního rozvoje a spolupráce obcí, dále je definována autarkie obcí (míra finanční soběstačnosti obcí), a představeny jednotlivé metody, které jsou dále aplikovány v rámci prováděné analýzy. Výzkum autarkie a spolupráce obcí uskutečnil autor v letech 2007-2015, poznatky byly následně testovány korelační a regresní analýzou a doplněny popisnými statistikami. Výsledky výzkumu potvrdily předpoklad nerovnoměrného rozvoje území, protože finančně soběstačné obce mají nižší úroveň spolupráce obcí.

Klíčová slova

autarkie, finanční soběstačnost, Jihočeský kraj, regionální rozvoj, spolupráce obcí

Annotation

Size structure of municipalities in the Czech Republic is characterised by a large number of small municipalities up to 2000 inhabitants. There is a lot of small municipalities with 500 inhabitants and less, especially in western and southern Bohemia and western Moravia. This dispersion brings certain problems related to the quality of public administration, its financing and leads to the differentiation of socio-economic development of individual municipalities. The main objective of the paper is to analyse the uneven socio-economic development of the municipalities in the South Bohemian Region, as an example of the development of cooperation between the municipalities of the South Bohemian Region in relation to the financial self-sufficiency of municipalities (autarky). The hypothesis is that the municipality with a higher autarky indicator tends to become less involved in municipal cooperation, which means that the autarky indicator is bigger, the level of municipality cooperation is smaller. The theoretical part consists of research findings related to the problems of regional development and cooperation of municipalities; also the autarky is defined (the degree of financial self-sufficiency of municipalities). Furthermore, various methods are introduced, which are applied in the context of the analysis, because financially self-sufficient municipalities have a lower level of municipality cooperation. The research of autarky and municipality cooperation was carried out by author in 2007-2015, the findings were tested subsequently by correlation and regression analysis and completed with descriptive statistics. The results of the research confirmed the assumption of uneven development of the territory, because financially self-sufficient municipalities have a lower level of municipal cooperation.

Key words

autarky, cooperation of municipalities, financial self-sufficiency, regional development, South Bohemian Region

JEL classification: R11

VÝZNAM VNITŘNÍCH HODNOT MÍSTNÍCH KOMUNIT V PROCESU STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE OBCE

The role of internal values of local communities in municipal strategic planning development process

ING. TOMÁŠ SÝKORA¹ - MGR. JOSEF MIŠKOVSKÝ, PH.D.² -
MGR. KATEŘINA VYHNÁNKOVÁ³

¹Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy
Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

¹Depart. of Reg. Develop. and Public Administr.
Faculty of Social and Economic Studies
J. E. Purkyně University in Ústí nad Labem

²Kat. aplikované geoinform. a územ. plánování
Fakulta životního prostředí
Česká zemědělská univerzita v Praze

²Depart. of Applied Geoinform. and Spatial Plan.
Faculty of Environmental Studies
Czech University of Life Science Prague

³Reditus, z. s.
Institut kritického myšlení

³Reditus
Institute of Critical Thinking

Anotace

Strategické plány rozvoje obcí jako hlavní nástroj strategického řízení rozvoje bývají zpracovány mnohdy metodicky správně, avšak i přes jistý prvek participativního přístupu nedostatečně pracují s hodnotami místních komunit. Pokud nejsou reflektovány tyto hodnoty, obyvatelé nevnímají růst kvality života, i přestože rozvojové aktivity bývají vyhodnoceny jako úspěšné. Cílem článku je tedy poukázat na nutnost změny přístupu ke strategickému plánování, a to na základě syntézy pohledů různých disciplín, jako jsou filosofie, sociologie či regionální vědy. Použitými metodami jsou rešerše a následná syntéza poznatků různých disciplín. Výsledkem je shrnutí argumentů jako výchozí úvaha pro nastavení nového metodického přístupu k tvorbě strategických rozvojových plánů, kdy komunita a identifikace jejich hodnot budou klíčem ke zvýšení efektivnosti nástrojů regionální politiky.

Klíčová slova

místní komunita, regionální rozvoj, strategický plán rozvoje, vnitřní hodnoty

Annotation

Strategic development plans of municipalities as the main tool for strategic development management are often correct in the sense of methodology, however, they work poorly with values of local communities, despite a certain element of the participatory approach. If these values are not reflected, residents do not perceive growth of the quality of life, even though development activities are assessed to be successful. Thus, the aim of the paper is to point out the necessity to change the approach to the strategic planning, based on a synthesis of approaches of various disciplines like philosophy, sociology or regional sciences. Desk research and subsequent synthesis of the knowledge of various fields of science were used in the article. Summary of arguments, as a starting point for setting a new methodical approach to drawing up strategic development plans, where the community and identification of its values would be a clue to increase the effectiveness of regional policy instruments, are main results of the paper.

Key words

local community, regional development, strategic development plan, internal values

JEL classification: R58

E-PARTICIPATION TOOLS AND THEIR USE IN THE MORAVIAN-SILESIA REGION

Nástroje e-participace a jejich užívání v prostředí Moravskoslezského kraje

ING. FILIP HAMPL¹ - ING. MARTINA JAŇUROVÁ²

¹Katedra financí

¹Department of Finance

²Katedra regionální ekonomie a správy

²Depart. of Regional Economics and Administr.

Ekonomicko-správní fakulta

Faculty of Economics and Administration

Masarykova univerzita

Masaryk University

Annotation

The aim of the publication is to evaluate, based on the classification analysis, the scale of tools of citizen's e-participation in the lower territorial self-governing units (municipalities) in the Moravian-Silesian Region. Out of the total of 300 municipalities located in the Moravian-Silesian Region, 34 of them belonging to three types of municipal sizes, were selected by stratified random selection. Municipalities are divided into three groups: with a population of up to 1000 inhabitants, from 1001 to 35 000 inhabitants, and municipalities with more than 35 000 inhabitants (i.e. statutory cities). The authors assume that larger municipalities use more e-participation tools, due to the fact that citizens do not have as much direct contact with the elected representatives as they do in smaller municipalities. However, the correlation analysis did not fully confirm this hypothesis, only a weak positive dependence was proven.

Key words

active participation, e-participation, e-informing, e-consultation, Moravian-Silesian Region

Anotace

Cílem článku je na základě klasifikační analýzy posoudit škálu nástrojů e-participace občanů na místní správě využívaných základními územními samosprávnými celky (obcemi) v Moravskoslezském kraji. Z celkového počtu 300 obcí nacházejících se na území Moravskoslezského kraje bylo stratifikovaným náhodným výběrem zvoleno celkem 34 obcí rozdělených do tří velikostních kategorií podle počtu obyvatel. Zastoupeny jsou obce do 1 000 obyvatel, od 1 001 do 35 000 obyvatel a obce nad 35 000 obyvatel (tj. statutární města). Autoři vycházeli z předpokladu, že větší obce nabízejí svým občanům více možností e-participace, a to vzhledem k faktu, že občané nemají s volenými zástupci tolik přímého kontaktu jako u obcí menší velikosti. Tato teze nebyla na základě korelační analýzy zcela potvrzena, prokázána byla pouze slabá pozitivní závislost.

Klíčová slova

aktivní participace, e-participace, e-informování, e-konzultace, Moravskoslezský kraj

JEL classification: H11

POTENCIÁL KOMUNIKÁCIE MIESTNEJ SAMOSPRÁVY V KONTEXTE GHOSTINGU A SPOKOJNOSTI OBČANOV

Potential of local government communication in the context of ghosting in the perception of its clients

DOC. ING. JURAJ TEJ, PHD.¹ - MGR. MATÚŠ VAGAŠ¹ - MGR. DÁVID MIŠKO²

¹*Katedra manažmentu* | ¹*Department of Management*
Fakulta manažmentu | *Faculty of Management*
Prešovská univerzita v Prešove | *University of Presov*

²*Katedra manažérskej psychológie* | ²*Department of Managers Psychology*
Fakulta manažmentu | *Faculty of Management*
Prešovská univerzita v Prešove | *University of Presov*

Anotace

Spokojnosť občanov môže byť determinovaná politickou kultúrou ako aj pohlavím, vekom a ďalším demografickými charakteristikami. Cieľom príspevku je teoretické rozpracovanie riešenej problematiky na úrovni miestnej samosprávy. Príspevok je zameraný na významnosť ghostingu v samospráve ako aj jeho overenie prostredníctvom výskumu. Na základe 83 respondentov sme sa pokúšali overiť štatistický významný rodový rozdiel vo faktoroch spokojnosti občanov a ghostingom na úrovni miest a obcí. Dotazník obsahujúci päť položiek hodnotil skúsenosti občanov s ghostingom pri podávaní a riešení žiadostí na úrovni miest a obcí. Pomerne vysoké percento prieskumnej vzorky má skúsenosť s ghostingom vo forme neodpovedania na žiadosti či ignoranciu zo strany úradov. Výsledky preukázali súvislosť medzi spokojnosťou občanov a skúsenosťou s ghostingom. Ghostingu medzi občanmi a úradmi miestnej samosprávy je multifaktoriálny a môžu ho spôsobovať časová vyťaženosť úradov, konflikty medzi občanom a úradom a ďalšie.

Klíčová slova

ghosting, komunikácia, samospráva,

Annotation

Citizens' satisfaction can be determined by political culture as well as by gender, age, and other demographic characteristics. The aim of the paper is the theoretical elaboration of the solved issue at the level of local self-government. The paper is focused on the importance of ghosting in self-government as well as its verification through research. On the basis of 83 respondents, we tried to verify statistically significant gender differences in factors of citizens' satisfaction and ghosting at the level of towns and villages. The five-item questionnaire assessed citizens' experiences with ghosting in filing and resolving applications at the city and municipal level. The relatively high percentage of the exploratory sample has experience with ghosting in the form of non-response to the request or ignorance by the authorities. The results showed links between citizen satisfaction and ghosting experience. Ghosting between citizens and local government offices is multifactorial and can be caused by time-consuming offices, conflicts between the citizen and the office, and more.

Key words

ghosting, communication, self-government

JEL classification: H5, P20

PRACTICES IN PUBLIC SERVICE PROVISION STIMULATING INVOLVEMENT OF PUBLIC SECTOR

Praktiky pri poskytovaní verejných služieb stimulujúce zapájanie verejného sektora

ING. MONIKA BUMBALOVÁ, PH.D. - ING. EVA BALÁŽOVÁ, PH.D.

*Katedra verejnej správy
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre*

*Department of Public Administration
Faculty of Eur. Studies and Regional Development
Slovak University of Agriculture in Nitra*

Annotation

The economic functioning of local self-governments, including provision of public services, has always been in line with the prevailing public management orientation presented in the particular country. For past few decades, the developing countries focused on applying elements of new public management and its modifications, which implied limited involvement of public sector and its agencies in provision of public services. In particular those were outsourcing and PPP. The consequent critique of NPM together with its limited success in some countries created a suitable base for a switch in the focus towards approaches supporting the involvement of public sector. Inter-municipal cooperation, public-public partnership and remunicipalization are among the most apparent ones. The main objective of the paper is, therefore, to provide a comprehensive analysis of these approaches with the emphasis on identifying their strengths and weak points. The method of critical analysis together with the method of synthesis were the main methods used during the paper elaboration. The performed analysis can further serve as a theoretical background for an empirical research conducted in the field.

Key words

public sector involvement, inter-municipal cooperation, public-public partnership, remunicipalization

Anotácia

Ekonomické fungovanie miestnych samospráv, vrátane poskytovania verejných služieb, bolo vždy odvodené od smerovania verejného manažmentu v konkrétnej krajine. Posledné desaťročia, najmä v podmienkach rozvinutých krajín, sa pozornosť sústreďovala na aplikáciu prvkov tzv. Nového verejného manažmentu (New public management) a jeho modifikácií, ktoré naznačovali odklon od zapájania verejného sektora a jeho agentúr do poskytovania verejných služieb, napríklad prostredníctvom outsourcingu a PPP. Následná kritika NPM spolu s jeho obmedzeným úspechom v niektorých krajinách však vytvorili vhodnú základňu pre zmenu tohto zamerania, a to smerom k prístupom orientovaným na zapájanie verejného sektora. Medziobecná spolupráca, verejno-verejný partnerstvo a remunicipalizácia patria k najvýraznejším z prístupov. Hlavným cieľom príspevku je preto poskytnúť súhrnnú analýzu týchto prístupov s dôrazom na identifikáciu ich silných a slabých stránok. Pri práci boli využité najmä metóda syntézy a kritickej analýzy. Predkladaná analýza môže následne slúžiť ako teoretický základ pre empirický výskum v danej oblasti.

Kľúčové slová

zapájanie verejného sektora, medziobecná spolupráca, verejno-verejný partnerstvá, remunicipalizácia

JEL classification: H700, L320

THE EVALUATION OF THE RELATIONS BETWEEN THE STATE BUDGET AND THE LOCAL SELF-GOVERNMENT BUDGETS (CASE STUDY OF THE SLOVAK REPUBLIC)

Hodnotenie vzťahov štátneho rozpočtu k rozpočtom miestnych samospráv (na príklade Slovenskej republiky)

DOC. ING. VIERA PAPCUNOVÁ, PH.D.¹ - ING. EVA BALÁŽOVÁ, PH.D.² - ING. PETER ÁGH²

*¹Ústav ekonomiky a manažmentu
Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

*¹Institute of Economics and Management
Faculty of Natural Sciences
Constantine the Philosopher University in Nitra*

*²Katedra verejnej správy
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre*

*²Department of Public Administration
Faculty of Eur. Studies and Regional
Development
Slovak University of Agriculture in Nitra*

Annotation

The reform of the public administration, which took place in the conditions of the Slovak Republic, aimed to reduce the dependence of the subjects of territorial self-government on the state. Despite changes in the local and regional funding system, this aim has not been met in full. The state contributes to municipalities not only to carry over the transferred competences, but also for their individual needs. The aim of the paper is to evaluate relations of state budget with the local self-government budgets in the condition of the Slovak Republic in the period 2001-2017. The basis for the analysis were cumulative data for municipalities in the Slovak Republic reported by the Ministry of Finance of the Slovak Republic as part of the results of budget management of cities and municipalities. The analysis revealed the fact that in the comparison of 2001 and 2017, the volume of financial resources received by municipalities from the state budget in the form of special-purpose subsidies increased and they are primarily linked to the transferred competences of municipalities. Despite the fiscal decentralization, municipalities in the Slovak Republic depend on the state budget not only within the tax incomes but also for subsidies.

Key words

local self - government, state budget, budget of local self - government, transfers from state budget

Anotácia

Reforma verejnej správy, ktorá prebehla v podmienkach Slovenskej republiky mala za cieľ znížiť závislosť subjektov územnej samosprávy na štáte. Napriek zmenám v systéme financovania miestnej aj regionálnej samosprávy sa tento cieľ nepodarilo naplniť v plnom rozsahu. Štát zo svojho rozpočtu prispieva obciam nielen na prenesený výkon štátnej správy, ale aj na ich individuálne potreby. Cieľom príspevku je hodnotenie vzťahov štátneho rozpočtu k rozpočtom miestnych samospráv v období rokov 2001 až 2017. Podkladmi pre analýzu boli kumulatívne údaje za obce v Slovenskej republike, ktoré vykazuje Ministerstvo financií SR v rámci výsledkov rozpočtového hospodárenie miest a obcí. Z analýzy vyplynula skutočnosť, že v porovnaní rokov 2001 a 2017 sa zvýšil objem finančných prostriedkov, ktoré získavajú obce od štátu vo forme účelových dotácií, ktoré sú viazané predovšetkým na prenesený výkon štátnej správy. Z uvedeného hodnotenia vyplýva, že napriek uskutočnenej fiškálnej decentralizácii sú obce v podmienkach Slovenskej republiky závislé na štátnom rozpočte nielen v rámci daňových príjmov, ale aj dotácií.

Kľúčové slová

miestna samospráva, štátny rozpočet, rozpočet miestnych samospráv, transfery zo štátneho rozpočtu

JEL classification: H71, H72

ZMĚNY VE STRUKTUŘE VÝDAJŮ ČESKÝCH MUNICIPALIT

The changes in municipalities' expenditure structure: The case of Czechia

ING. PAVEL ZDRAŽIL, PH.D.

*Ústav regionálních a bezpečnostních věd
Fakulta ekonomicko-správní
Univerzita Pardubice*

*Institute of Regional and Security Sciences
Faculty of Economics and Administration
University of Pardubice*

Anotace

Cílem příspěvku je posoudit vývoj struktury výdajů českých municipalit s ohledem na různé velikostní skupiny a identifikovat jejich výdajové priority, a v souvislosti s tím posoudit udržitelnost aplikovaného modelu decentralizace z hlediska rozvojového potenciálu menších obcí. Na bázi běžných a kapitálových výdajů v členění na skupiny odvětvového třídění rozpočtové skladby v období 2003-2017 je analyzován vývoj struktury výdajů obcí ČR. Z analýzy vyplývá nežádoucí trend preference spotřeby na úkor investiční činnosti. Vedle toho byly identifikovány významně rozdílné vzorce v proměně výdajové struktury mezi malými a velkými obcemi. Zejména u malých a nejmenších obcí lze seriózně uvažovat o ohrožení prospektivního rozvojového potenciálu plynoucího ze snahy o udržení kvality života, či její okamžité zvyšování, ale také předpokladatelného přesunu části prospektivního ekonomického prospěchu k větším obcím, které naopak aktivně preferují investice na podporu hospodářství. Na základě zjištěných skutečností se proto udržitelnost současného modelu decentralizace jeví z pohledu malých a nejmenších obcí jako silně problematická a je vhodné uvažovat o jeho reformě.

Klíčová slova

rozpočty obcí, struktura výdajů, Česká republika, fiskální federalismus

Annotation

The aim of this contribution is to assess the development of the municipalities' expenditures structure in Czechia with respect to different size groups, to identify their expenditure priorities, and to assess the sustainability of the decentralization model applied in terms of the development potential of smaller municipalities. Based on the current and capital expenditures, broken down into groups of sectoral classification of budget structure over the period of 2003-2017, the development of the Czech municipalities' expenditures structure is analyzed. The analysis shows an undesirable trend of preferring the consumption to the detriment of investments. Moreover, significantly different patterns were identified in changes of the expenditure structure between small and large municipalities. Particularly in small municipalities, one can consider the threat of development potential, which is challenged by the effort of maintaining the living standards or its immediate increase. It can also be assumed that part of the prospective economic benefits will be transferred to the larger municipalities which actively prefer investments to the support of economics. Based on the results, the sustainability of the current decentralization model appears to be highly problematic from the point of view of small and smallest municipalities, and it is appropriate to consider its reforming.

Key words

municipal budgets, structure of expenditure, Czechia, fiscal federalism

JEL classification: H72, R51

DOPADY REZIDENČNÍ SUBURBANIZACE NA VÝDAJOVOU STRÁNKU ROZPOČTŮ POPULAČNĚ MALÝCH OBCÍ

The impacts of residential suburbanization on expenditures in the budgets of low populated municipalities

ING. LUCIE HORÁČKOVÁ¹ - ING. MIROSLAV KOPÁČEK²

¹*Katedra financí a účetnictví*
²*Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy*
Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

¹*Department of Finance and Accounting*
²*Depart. of Region. Develop. and Public Administr.*
Faculty of Social and Economic Studies
University of J. E. Purkyně in Ústí nad Labem

Anotace

Obce nacházející se v suburbánních zónách měst se v důsledku procesu rezidenční suburbanizace potýkají nejen se změnami na územní své obce, ale také se změnami ve svém hospodaření. Především se potýkají s obtížemi na výdajových stranách svých obecních rozpočtů. Cílem výzkumu je identifikovat nejvýznamnější změny na výdajových stranách rozpočtů obcí v suburbánních zónách statutárních měst Ústeckého kraje České republiky, které byly vymezeny na základě spádovosti, a to dle dojížděkové vzdálenosti do jádrového statutárního města. Prostřednictvím osobních rozhovorů se starosty obcí bylo zjištěno, že nejvyšší nárůst výdajů v důsledku rezidenční suburbanizace nastal v odvětví vodního hospodářství, předškolního vzdělávání, pozemních komunikací, ochrany životního prostředí a sportu a zájmových činností.

Klíčová slova

výdaje, obecní rozpočet, místní veřejné služby, rezidenční suburbanizace, občanská a technická vybavenost

Annotation

Because of the process of residential suburbanization municipalities located in suburban areas have to face not only changes within their territories, but also changes in their financial management. First of all, they need to cope with struggles in the expenditures of their municipal budgets. The goal of the research is to identify the most important changes in the expenditures of municipal budgets of the municipalities located in suburban areas of statutory towns in the Ústí nad Labem region in the Czech Republic. These municipalities were defined based on their catchment area, meaning the commute distance to their core statutory town. On the basis of personal interviews with the mayors of individual municipalities it was found out that the biggest increase in expenditures due to the residential suburbanization came about in the sectors of water management, preschool education, roads, environment protection, sport and leisure activities.

Key words

expenditures, municipal budget, local public services, residential suburbanization, civic and technical facilities

JEL classification: H72, R58

INNOVATION ACTIVITIES IN LOCAL SELF-GOVERNMENT

Inovačné aktivity v miestnej samospráve

ING. MAROŠ VALACH, PHD. - ING. MICHAL CIFRANIČ, PHD.

*Katedra verejnej správy
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja
Slovenská Poľnohospodárska Univerzita v Nitre*

*Department of Public Administration
Faculty of Europ. Studies and Regional Develop.
Slovak University of Agriculture in Nitra*

Annotation

The paper deals with the identification, analyses and evaluation of innovative environment and innovation activities of the district town Martin, which is located in the Žilina Region of the Slovak Republic. The objective was to analyse the innovation environment, identify implemented innovations and evaluate funding, as well as institutional context of innovations. Both, primary and secondary data have been used to process the analysis of innovation activities in selected local self-government. To gain primary data we have used the research method structured interview. The town Martin realizes the importance of innovations for increasing the effectiveness of the working process and quality of the provided services, therefore, it tries to create and implement innovations within its financial, personal and organizational capacities. Based on the research results, innovations aimed at providing new services and product innovations dominate within innovative activities. Identified innovations can be classified as incremental innovations.

Key words

innovations, innovation process, implementation of innovations

Anotácia

Cieľom príspevku je identifikovať, analyzovať a zhodnotiť inovačné prostredie a aktivity okresného mesta Martin, ktoré je lokalizované v Žilinskom kraji Slovenskej republiky. Dôraz bol kladený na zhodnotenie inovačného prostredia, identifikáciu implementovaných inovácií, zhodnotenie financovania inovácií, ako aj inštitucionálneho kontextu ich tvorby. Pre spracovanie analýzy inovačných aktivít vybraných miest boli použité primárne aj sekundárne údaje. Pri získavaní empirických údajov sme použili dopytovanie ako metódu priameho zberu údajov pomocou riadeného rozhovoru. Mesto Martin vníma dôležitosť inovácií a v snahe o zvyšovanie efektívnosti procesov prebiehajúcich na mestskom úrade a kvality poskytovaných služieb občanom, sa usiluje o zavádzanie inovácií v rámci svojich rozpočtových, personálnych a organizačných možností. Na základe výsledkov výskumu možno konštatovať, že medzi inovačnými aktivitami mesta Martin prevládajú inovácie zamerané na poskytovanie nových služieb. Identifikované inovácie môžeme zaradiť do skupiny inkrementálnych inovácií.

Kľúčové slová

inovácie, inovačný proces, implementácia inovácií

JEL classification: O31, R50

MODERNÉ TECHNOLOGIE V BOJI PROTI KRIMINALITE: MESTSKÉ KAMEROVÉ SYSTÉMY V ČESKEJ REPUBLIKE

Modern technologies in the fight against crime: Public camera systems in the Czech Republic

MARTIN KOVANIČ, M.A., PH.D.

*Ústav sociálních studií
Fakulta region. rozvoje a mezinárodních studií
Mendelova Univerzita v Brně*

*Department of Social Studies
Faculty of Reg. Develop. and International Studies
Mendel University in Brno*

Anotácia

Moderné technológie vo forme mestských kamerových systémov sa stali integrálnou súčasťou českých miest. Sú využívané za cieľom znižovania kriminality a sú neustále rozširované aj vďaka podpore vládnych grantov. To sa deje napriek tomu, že empirické testovanie takýchto systémov ukazuje len limitovaný prínos v boji proti kriminalite. Cieľom tohto príspevku je zmapovať využívanie moderných technológií na boj proti kriminalite v najväčších mestách Českej republiky. Ich používanie zasadzuje do legislatívneho rámca a venuje sa aj dôvodom a procesom ich zavádzania. Výskum bol uskutočnený pomocou informačných žiadostí zaslaných vybraným mestským policiám a následnej deskriptívnej analýze počtov kamier a ukazovateľov efektívnosti ich fungovania. Hlavným zistením príspevku je, že české mestá využívajú desiatky až stovky verejných kamier v rámci mestských kamerových systémov (MKDS- Mestský dohľadový kamerový systém) napriek tomu, že vo viacerých prípadoch neevidujú ani základné štatistiky, na základe ktorých by sa dala skúmať ich efektívnosť.

Kľúčové slová

kamerový dohľad, mestský kamerový systém, boj proti kriminalite

Annotation

Modern technologies in the form of public camera systems have become an integral part of Czech cities. They are being used to reduce crime and are constantly expanding with the help of government funding. This happens despite the fact that empirical testing of such systems shows only limited benefits in the fight against crime. The aim of this paper is to map the use of modern technologies to combat crime in the largest cities in the Czech Republic. The paper first presents legislative framework of their use and also clarifies justifications and processes of their implementation. The research was carried out by means of information requests sent to selected municipal police and subsequent descriptive analysis of the number of cameras and indicators of their effectiveness. The main finding of the paper is that Czech cities use tens to hundreds of public cameras within public camera systems, despite the fact that in many cases, they do not even record the basic statistics on which their effectiveness could be examined.

Key words

camera surveillance, public camera system, fight against crime

JEL classification: R50

KONCEPČNÍ PŘÍSTUPY K ZAJIŠTĚNÍ VEŘEJNÝCH SLUŽEB NA VENKOVĚ: ZKUŠENOSTI Z NĚMECKÉ REGIONÁLNÍ POLITIKY A PROSTOROVÉHO PLÁNOVÁNÍ

Conceptual approaches to ensure rural public services:
The experience from German regional policy and spatial planning

DOC. RNDR. JIŘÍ JEŽEK, PH.D.

*Středisko pro výzkum regionálního rozvoje
Fakulta ekonomická
Západočeská univerzita v Plzni*

*Centre for Regional Development Research
Faculty of Economics
University of West Bohemia in Pilsen*

Anotace

Príspevek analyzuje koncepční přístupy k zajištění veřejných služeb (občanského vybavení). V duchu teorie pro praxi kriticky shrnuje německé poznatky. Zvláštní pozornost věnuje normativnímu vymezování centrálních míst (střediskových obcí různého řádu) a územních kategorií (např. různých typů venkovských oblastí). Na základě studia literatury a expertních rozhovorů dokládá, že v posledním desetiletí dochází ke „změkčování“ těchto nástrojů regionální politiky a prostorového plánování. Experti jsou skeptičtí k praktickému použití tradičních koncepcí. Podle jejich názoru je zapotřebí hledat nové integrované a kooperativní přístupy. Normativní vymezování centrálních míst a územních kategorií hraje podle nich v současnosti pouze informativní roli. Potřeby v oblasti veřejných služeb a možnosti jejich uspokojování jsou natolik prostorově diferencované, že je zapotřebí k nim přistupovat v každém regionu individuálně. Regionální politika a prostorové plánování by měli více důvěřovat schopnostem místních a regionálních společenství, že dokáží potřeby a opatření na podporu veřejných služeb správně identifikovat a zodpovědně řešit. Tomu by měla odpovídat i veřejná podpora veřejných služeb, především v periferních regionech. Mělo by se jednat o podpůrné programy překračující rámec jednotlivých ministerstev (v současné době převažují odvětvové přístupy) a umožňují více způsobů řešení problémů. Německé zkušenosti mohou být východiskem také pro Strategii regionálního rozvoje České republiky 2021+.

Klíčová slova

veřejné služby, venkov, regionální politika, prostorové plánování, koncepce, centrální místa, územní kategorie

Annotation

The paper analyses conceptual approaches to ensuring public services (civic amenities). In the spirit of “theory for practice”, it critically summarizes the experience of solving this problem in Germany. It pays particular attention to the normative delineation of central sites (central districts of different order) and territorial categories (e.g. different types of rural areas). Based on the study of literature and expert interviews, it demonstrates that the regional policy and spatial planning tools have been “softened” over the last decade. Experts are skeptical about the practical use of traditional concepts. In their opinion, new integrated and cooperative approaches need to be sought. According to them, the normative delineation of central sites and territorial categories plays nowadays only an informative role. Needs in public services and the possibilities for their satisfaction are so spatially differentiated that they need to be approached individually in each region. Regional policy and spatial planning should have more confidence in the capacity of local and regional communities that they are able to identify and solve needs and measures to support public services responsibly. Public support for public services, especially in peripheral regions, should also correspond to this. They should be support programs going beyond framework of individual ministries (currently sectoral approaches are prevalent) and allow more ways to solve problems. The German experience can also be a starting point for the Regional Development Strategy of the Czech Republic 2021+.

Key words

public services, rural areas, regional policy, spatial planning, conception, central places, territorial categories

JEL classification: R58

CO-PRODUCTION OF PUBLIC SERVICES IN RURAL AREAS – THE POLISH WAY?

Koprodukce veřejných služeb ve venkovských oblastech – Polský způsob?

JAROSŁAW OLEJNICZAK, PH.D.¹ - DOROTA BEDNARSKA-OLEJNICZAK, PH.D.²

¹*Katedra Finansów*

¹*Department of Finance*

²*Katedra Zarządzania Marketingowego*

²*Department of Marketing Management*

Wydział Nauk Ekonomicznych

Faculty of Economic Sciences

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Wrocław University of Economics

Annotation

The purpose of this article is to present the structure of sołecki fund as a solution that promotes governance and co-production of public services, as well as to analyse the use of this tool by urban-rural communes in Poland in the years 2014-2017. The basic research method consisted of statistical analysis of the data made available in the Central Statistic Office Local Data Bank concerning the scale and directions of expenses of the examined 621 communes within sołecki funds. The vast majority of communes, in which the sołecki funds functioned, implemented within their framework the tasks in the scope of transport and communication, municipal management and environmental protection, culture and protection of national heritage (in above 80% of all). It can be noticed that there is a strong diversification of directions of the sołecki funds' expenses between the regions, also it can be noticed in 2014, in some regions the percentage of communes with sołecki funds constituted approx. 50%, while in 2017 in most of them it exceeded 70%.

Key words

co-production, civil society, public services, Poland, sołecki fund

Anotace

Cílem tohoto článku je představit strukturu Sołecki fondu jakožto řešení, které podporuje správu a koprodukci veřejných služeb, a analyzovat využití tohoto nástroje městskými a venkovskými komunami v Polsku v letech 2014–2017. Základní metoda výzkumu spočívala ve statistické analýze dat z Lokální databanky Ústředního statistického úřadu. Data byla zaměřena rozsah a směřování výdajů v rámci Sołecki fondu v 621 zkoumaných komunách. Převážná většina komun, ve kterých fungovaly Sołecki fondy, realizovala v jejich rámci úkoly v oblasti dopravy a spojů, řízení měst a ochrany životního prostředí, kultury a ochrany národního dědictví (více než 80 % z nich). Je možné konstatovat, že existuje silná diverzifikace ve směřování výdajů Sołecki fondy 50 %, zatímco v roce 2017 to ve většině regionů bylo přes 70 %.

Klíčová slova

koprodukce, občanská společnost, veřejné služby, Polsko, Sołecki fond

JEL classification: G38, H40, H83

IDENTIFIKACE DEMOGRAFICKÝCH TRENDŮ V PŘÍHRANIČNÍCH REGIONECH ČR V KONTEXTU FINANCOVÁNÍ MÍSTNÍCH VEŘEJNÝCH SLUŽEB

Identification of demographic trends in border areas of CZ in context of financing of local public services

MGR. MACIEJ WOJCIECH MOLAK

<i>Katedra veřejné ekonomie</i>	<i>Department of Public Economics</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Cílem tohoto příspěvku je identifikace demografických trendů a hlavních faktorů, které negativně ovlivňují strukturu osídlení příhraničních regionů ČR v kontextu financování místních veřejných služeb. Jako referenční území bylo pro účely analýzy zvoleno česko-polské pohraničí. V rámci tohoto území byla za období let 2007 – 2017 sestavena statistická data (počet obyvatel, index stáří, migrace atd.). Pro komplexnější pohled na tuto tematiku byla analyzována také demografická data pro polské příhraniční regiony. Výsledná data byla zpracována za použití teorie množin a strukturování dat. V druhé části příspěvku byla provedena analýza modelů financování obecních rozpočtů v ČR a předpokládaných dopadů demografických trendů na veřejné místní rozpočty. Za současného modelu financování obcí v ČR v rámci rozpočtového určení daní mají negativní demografické trendy vliv na poskytované veřejné služby jak po příjmové tak i po nákladové stránce. Jako příklad jsou uvedeny nově vznikající mateřské školky financované v rámci IROP. V rámci výzkumu pro tento příspěvek bylo zjištěno, že demografické trendy mají většinou negativní vliv na strukturu osídlení v příhraničních regionech, což může mít vliv na financování místních veřejných služeb.

Klíčová slova

demografické změny, pohraničí, místní veřejné služby

Annotation

The main aim of this paper is to identify the demographic trends and main factors which influence the structure of settlement in border areas in Czech Republic in the context of financing local public services. For purposes of the analysis the Czech-Polish border region has been selected as a reference area within which statistical data (number of inhabitants, median age in the population, migration etc.) for the period 2007 – 2017 were compiled. For more comprehensive and complexed insight into this issue demographic data of Polish border regions were analyzed and involved as well. Resulting data were processed by means of theory of sets and structured data. In current system of financing municipalities in CZ the negative demographic trends in the border area influence providing of the local public services. The influence includes both incomes and costs of municipalities. As an example, the analysis of project for newly-created nursery schools co-financed by IROP has been conducted. The main conclusion of this paper is that demographic trends in border area have negative impacts on the settlement of this regions. That means it can influence financing of the local public services.

Key words

demographic changes, border area, local public services

JEL classification: H72, J11

MAPOVÁNÍ VIRTUÁLNÍCH INFRASTRUKTUR PRO REGIONÁLNÍ SHLUKOVÉ ANALÝZY

Mapping virtual infrastructures for regional cluster analysis

ING. JOSEF BOTLÍK¹ - ING. MILENA BOTLÍKOVÁ, PH.D.²

¹*Katedra informatiky a matematiky
Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině
Slezská univerzita v Opavě*

¹*Department of Mathematics and Informatics
School of Business Administration in Karvina
Silesian University*

²*Ústav lázeňství, gastronomie a turismu
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Slezská univerzita v Opavě*

²*Instit. of Gastronomy, Spa Manag. and Tourism
Faculty of Philosophy and Science in Opava
Silesian university in Opava*

Anotace

Cílem článku je prezentace výsledků modelování regionálních infrastruktur. Příspěvek vychází z výzkumů řízení vztahů se zákazníky v malých a středních podnicích. Součástí tohoto výzkumu byla identifikace vlivu cizinců s dlouhodobým pobytem na území České republiky na dodavatelsko-odběratelské vztahy, dané regionem původu cizinců. V rámci výzkumu byly zjišťovány regionální geoprostorové vztahy související s dislokací zdrojových zemí, kterých bylo identifikováno 185. Cílem analýzy byla identifikace prostorových vztahů (shluky oblastí s rostoucím, klesajícím a konstantním rozložením počtu cizinců) byla použita virtuální infrastruktura modelovaná pomocí minimálních vzdáleností. Pro identifikaci vztahů byl vytvořen model, umožňující modelování infrastruktury na různých regionálních úrovních. Vlastnosti infrastruktury byly nastavovány pomocí doplňujících parametrů. Takto modelovaná infrastruktura však vykazuje disproporce, které je nutné identifikovat a eliminovat a v tomto smyslu upravit generování infrastruktury. Pro identifikaci vlastností infrastruktury byla použita metoda komparace, explorační analýza, simulace pomocí multiagentních systémů, incidenční a precedenční matice a geostatistika. Výzkum prokázal významnost jednotlivých parametrů infrastruktury, zejména počtu minimálních hran pro jednotlivé státy.

Klíčová slova

infrastruktura, model, cizinci

Annotation

The aim of this paper is to present results of modeling of regional infrastructures. The paper is based on research into customer relationship management in SMEs. Part of this research was the identification of the influence of foreigners with long-term residence in the Czechia on supplier-customer relationships given by the region of origin of foreigners. The research was focused on regional geospatial relations, associated with dislocation of source countries of which 185 have been identified. The aim of the analysis was to identify spatial relationships (clusters of areas with increasing, decreasing and constant distribution of the number of foreigners) using a virtual infrastructure modeled using minimal distances. To identify relationships, a model has been developed to model infrastructure at different regional levels. Infrastructure properties were set using additional parameters. However, this modeled infrastructure shows disproportions which need to be identified and eliminated, and in this sense, the generation of infrastructure. Comparison method, exploratory analysis, multiagent systems simulation, incidence and precedence matrix and geostatistics were used to identify infrastructure characteristics. The research proved the importance of individual infrastructure parameters, especially the number of minimum edges for individual states.

Key words

infrastructure, model, foreigners

JEL classification: C15, C46, R15, R10

VLIV PŘÍMÝCH ZAHRANIČNÍCH INVESTIC NA ZEMĚDĚLSKOU PŮDU V ČESKÉ REPUBLICĚ

Influence of foreign direct investment on an agricultural land in the Czech Republic

ING. JAROSLAV ŠKRABAL

*Katedra ekonomie a veřejné správy
Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině
Slezská univerzita v Opavě*

*Dept. of Economics and Public Administration
School of Business Administration in Karvina
Silesian University in Opava*

Anotace

Úbytek zemědělské půdy je v dnešní době více patrný, než v předcházejících desetiletí a půda se stává cenným přírodním zdrojem. Zemědělská půda často ustupuje stavební činnosti, což vede k degradaci půdního fondu v České republice. Na úbytek zemědělské půdy mají vliv i přímé zahraniční investice. Hodnota přímých zahraničních investic v posledních letech je ve vzrůstající tendenci, kde stav těchto investic byl za rok 2017 na hodnotě přes 3,3 mld. Kč. Cílem tohoto příspěvku je zjistit vliv přímých zahraničních investic na úbytek zemědělské půdy v České republice. Pro zjištění závislosti mezi těmito proměnnými byla provedena korelační analýza, kde výsledky ukazují na silnou, statisticky významnou korelaci sledovaných indikátorů. Důležité je poukázat na fakt, že na úbytek zemědělské půdy působí i jiné faktory, kde se jedná především o převod na jiný druh pozemku, které jsou určeny především na výstavbu developerských projektů, výstavby dálnic a dalších činností, které mají vliv na úbytek zemědělské půdy, kdy tyto zábory půdy mohou být i součástí přímých zahraničních investic na zemědělskou půdu.

Klíčová slova

přímé zahraniční investice, zemědělská půda, úbytek půdy, rozloha půdy

Annotation

The decline in agricultural land is now more evident than in the previous decades, and soil is becoming a valuable natural resource. Farmland often abandons construction activities, leading to the degradation of land resources in the Czech Republic. Foreign direct investment also affects the decline in agricultural land. The value of foreign direct investment has been growing in recent years, where the value of these investments in 2017 was over CZK 3.3 billion. The aim of this paper is to determine the impact of foreign direct investment on the loss of agricultural land in the Czech Republic. To determine the correlation between these variables, a correlation analysis was performed, where the results point to a strong, statistically significant correlation of the monitored indicators. It is important to point out the fact that other factors also influence the decline of agricultural land, especially the transfer to another land area, which is primarily intended for the development of development projects, construction of motorways and other activities that affect the loss of agricultural land, where such land grabbing may also be part of foreign direct investment in agricultural land.

Key words

foreign direct investment, agricultural land, land loss, land area

JEL classification: F21, O13, Q11, R52

PODPORA REGIONÁLNYCH ŠPECIFÍK V KRAJINNO- ARCHITEKTONICKEJ TVORBE V PODMIENKACH SLOVENSKEHO VIDIEKA

Enhancement of regional specificities in landscape architectural design in the
Slovak countryside

DOC. ING. GABRIEL KUCZMAN, PH.D. - PROF. ING. ĽUBICA FERIANCOVÁ, PH.D.

*Katedra záhradnej a krajinskej architektúry
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre*

*Depart. of Garden and Landscape Architecture
Fac. of Horticulture and Landscape Engineering
Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

Príspevok je zameraný na príklady riešení plôch zelene v podmienkach poľnohospodárskych vidieckych sídiel nitrianskeho regiónu. Ateliérová tvorba študentov krajinskej a záhradnej architektúry, pod vedením pedagógov (Feriancová, Kuczman) na predmete Obnova zelene vidieckeho sídla, je zameraná na revitalizáciu vidieckych priestranstiev nástrojmi a prostriedkami krajinskej a záhradnej architektúry. Modelovým územím boli 3 verejné priestranstvá vo vidieckych sídlach: Maňa, Trávnica a Čeladice. Návrhovým riešeniam predchádzalo vypracovanie analýz, okrem iných aj dendrologickej, s určením vhodnosti druhov v danom území, posúdenie ich zdravotného stavu, vitality, lokalizácie a spoločenskej hodnoty drevín. V návrhu ide o praktické vnášanie účelných, moderných trendov do úprav, čo zvýšilo reprezentatívnosť, skultúrnilo nevyužívané časti poväčšine verejných priestranstiev a vytvorilo priestor pre spoločenské, kultúrne a športové aktivity v obci.

Kľúčové slová

vidiek, krajina, verejné priestranstvá, zeleň

Annotation

The paper focuses on diverse design solutions of green spaces in rural agricultural settlements of the Nitra Region. The design-studio teaching of landscape architecture led by Lubica Feriancová and Gabriel Kuczman (authors of this paper) within the Rural Green Space Design Studio focuses on the revitalisation of rural open spaces through methods in landscape architecture. The model areas are 3 open spaces in rural settlements Maňa, Trávnica, Čeladice. The design process started with elaboration of analyses, including dendrological (assessing species composition and its suitability in the study areas, health condition, vitality, localisation and societal value of woody plants according to national legislation). The presented design alternatives integrate functional and contemporary trends in open spaces that enhance the representative character and the cultural value of unused open spaces, while providing attractive re-designed spaces for social, cultural, and sport activities in rural settlements.

Key words

countryside, landscape, public spaces, greenery

JEL classification: O10, O20, O50

MOŽNOSTI UPLATNĚNÍ MENTÁLNÍCH MAP A ASOCIAČNÍCH ANALÝZ V REGIONÁLNÍCH ANALÝZÁCH

Possibilities of usage of mental maps and association analysis in regional analysis

DOC. ING. ARCH. VLADIMÍRA ŠILHÁNKOVÁ, PH.D. - MGR. MICHAEL PONDĚLÍČEK, PH.D. -
DOC. ING. ARCH. IVA POSLUŠNÁ, PH.D. - ING. PAVEL STRUHA

*Katedra regionálního rozvoje
Institut regionálního rozvoje*

*Department of Regional Development
Institute of Regional Development*

VŠ regionálního rozvoje a Bank. institut - AMBIS

Col. of Reg. Develop. and Bank institute - AMBIS

Anotace

Mentální mapy začali geografové využívat v 60. a 70. letech 20. století jako vyjádření percepce částí města či ke studiu prostorových představ a preferencí nejen místních obyvatel. V současnosti se užívají v řadě „regionalistických“ úloh, nicméně nikdy se nestaly integrální součástí regionálních analýz a zůstávají tak jakousi zvláštností či anomálií při studiu území a jeho problémů. S tvorbou mentálních map souvisí i zpracování asociačních analýz, které v oblasti regionálního rozvoje a regionálních analýz doposud nebyly vůbec využívány. Cílem práce je představit možnosti uplatnění mentálních map a asociačních analýz v regionálních analýzách na příkladu výsledků terénních cvičení studentů regionalistických oborů a demonstrovat tak možnosti využití těchto hraničních technik jako nového – doplňujícího prvku v poznání stavu a potenciálu rozvoje území. Na základě praktických poznatků můžeme mentální mapy „rozvojářského“ typu označit za ručně kreslený „obraz“ mapovaného místa, který postihuje nejvýznamnější body prostoru. Z hlediska pojetí je pak můžeme dělit na tzv. parciální a holistické a vyhodnocovat je pomocí analýzy četnosti. Asociační analýzy můžeme pojímat buď jako asociace geografické nebo percepční, případně jako analýzy komparativní porovnávající stav dvou či více území. Za nespornou výhodou obou technik lze považovat jejich jednoduchost a finanční nenáročnost, mezi nevýhody patří potřeba zpracování dat od středně velkého vzorku respondentů.

Klíčová slova

mentální mapa, asociační analýza, regionální analýza

Annotation

Mental mapping was firstly used by geographers in 1960s' and 1970s' as an expression of a perception of a city or to study territory preferences of its citizens. In present time, it is being used in many ways in "regionalistic" tasks, however it has never become integral part of regional analysis, and so it is known as a curiosity or an anomaly in a research of a territory and its problems. With a creation of mental maps is also related processing of association analyses, which haven't been used in regional analyses and regional development at all. The purpose of the work is to imagine options of use of a mental mapping and an association analysis in regional analyses on example of the outcomes of terrain excursions of students, who study regionalistic subjects, and demonstrate this way possibilities of use of these techniques as a new and complementary element in a research of a current state and a development potential of the territory. Based on practical knowledge, we can call mental maps of "developing" type as a hand drawn "picture" of the mapped location, which contains the most important parts of the area. In terms of a conception we can divide them into "partial" and "holistic" maps, and we can evaluate them with an analysis of a frequency. Association analyses can be conceived as associations geographical or as associations preceptual, eventually as comparative analyses, that compare states of two or more territories. The indisputable advantage of both of the techniques can be considered their simplicity and the fact, that they are not financially difficult, and the disadvantage is for example the need of a data processing from the medium-sized sample of respondents.

Key words

mental map, association analysis, regional analysis

JEL classification: R58

IDENTIFIKACE GLOBÁLNÍCH TRENDŮ V CESTOVNÍM RUCHU A JEJICH Vliv NA UDRŽITELNOST DESTINACE

Identification of global tourism trends and their impact on destination sustainability

ING. MARKÉTA NOVOTNÁ, PH.D. - Bc. LENKA GRAJCIAROVÁ - DOMINIKA POLEHŇA

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Department of Reg. Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Príspevek se zaměřuje na problematiku udržitelnosti destinací cestovního ruchu, které se z důvodu své prostorové odlišnosti potýkají s rozmanitými problémy způsobovanými výskytem různých globálních trendů. Za účelem zjištění konkrétních přístupů k řešení aktuálních dopadů na udržitelnost destinací je však nejprve nezbytné identifikovat samotné globální trendy, které se v současnosti projevují v cestovním ruchu. Cílem příspěvku je proto poskytnout ucelený přehled, na jehož základě je možné kategorizovat klíčové globální trendy a analyzovat jejich potenciální vliv na udržitelnost destinací. Za tímto účelem je provedena kompilace vybraných mezinárodních studií. S využitím analyticko-syntetických metod dochází následně k identifikaci významných trendů, jejich utřídění a vytvoření specializované databáze, jejíž součástí je i vyhodnocení očekávaných dopadů na destinace, potažmo na jejich infrastrukturu, nabízené služby a produkty. Dle metodiky OECD jsou trendy rozčleněny do čtyř základních kategorií – lidé, planeta, produktivita a funkční rámec. Vzhledem k provázanosti trendů je však možno uplatnit vícehlediskovou kategorizaci. Při vyhodnocování dopadu je proto nutné vzít v úvahu tuto propojenost a vzájemnou ovlivnitelnost trendů. Závěrem je nastíněna volba modelových destinací vzhledem k výskytu identifikovaných trendů a jsou navrženy další výzkumné postupy ve vztahu k udržitelnosti destinací.

Klíčová slova

cestovní ruch, udržitelnost, megatrendy

Annotation

The paper focuses on the issue of the tourism destination sustainability which is confronted with the problems caused by the different global trends. However, to determine particular approaches to managing tourism impacts on destination sustainability, it is necessary to identify the current global trends currently affecting tourism. Therefore, the paper aims to provide a comprehensive overview for categorization of key global trends and analysis of their potential impact on destination sustainability. For this purpose, a compilation of selected international studies is carried out. Using analytical-synthetic methods, the significant trends are then identified, classified and summarized in a specialized database, including the evaluation of the expected impacts on the destinations, their infrastructure, services, and products offered to a consumer. According to the OECD methodology, trends are divided into four basic categories – people, planet, productivity, and polity. However, due to the interconnection of trends, it is possible to apply multi-aspect categorization. For evaluation, it is necessary to take into account the interconnectivity and the mutual influence of the trends. Finally, the choice of model destinations is outlined based on the occurrence of identified trends, and further research procedures related to destination sustainability are proposed.

Key words

tourism, sustainability, megatrends

JEL classification: Q56, Z32

STAKEHOLDERS INFLUENCE ON THE COMPETITIVENESS FACTORS OF TOURISM DESTINATION

Vliv stakeholders na faktory konkurenceschopnosti turistické destinace

MGR. ING. MARTIN LUŠTICKÝ, PH.D. - ING. MARTIN MUSIL, PH.D.

<i>Katedra managementu</i>	<i>Department of Management</i>
<i>Fakulta managementu</i>	<i>Faculty of Management</i>
<i>Vysoká škola ekonomická v Praze</i>	<i>University of Economics, Prague</i>

Annotation

The paper is focused on the issue of tourism destination competitiveness from the point of view of destination stakeholders. It focuses on the models of destination competitiveness and the factors of competitiveness. The paper presents the integrated model of competitiveness. The stakeholders' role in this model concerns the research focused on key stakeholders in three tourist destinations in the Jindřichuv Hradec region. The aim of the research is to identify whether the stakeholders' involvement in the concept of destination competitiveness has the potential to positively influence the interconnected factors of competitiveness. The primary research tool lies in the application of the AHP method, which enables stakeholders to make a pairwise comparison of the factors of competitiveness. The paper provides a simplified recipe for local DMOs to define tourism policy so to be able to utilize cooperation with stakeholders as a source of competitive advantage while simultaneously being able to generate the positive effects on the interconnected factors of competitiveness.

Key words

tourist destination, competitiveness, stakeholder

Anotace

Článek se zabývá problematikou konkurenceschopností turistických destinací z pohledu destinačních stakeholders. Zaměřuje se na modely konkurenceschopnosti destinací a faktory konkurenceschopnosti. Článek představuje integrovaný model konkurenceschopnosti. Role destinačních stakeholders v tomto modelu je pak předmětem výzkumu mezi zástupci klíčových stakeholders ve třech turistických destinacích Jindřichohradecka. Cílem výzkumu je zjistit, zda zapojení stakeholders do konceptu konkurenceschopnosti destinace má potenciál pozitivně ovlivnit provázané faktory konkurenceschopnosti. Nosnou výzkumnou metodou je aplikace metody AHP, která umožňuje stakeholders párově srovnat faktory konkurenceschopnosti. Článek poskytuje určitý návod pro místní destinační společnosti, jak nastavit politiku cestovního ruchu tak, aby se spolupráce s místními aktéry stala zdrojem konkurenční výhody schopným generovat pozitivní efekty směrem k dalším provázaným faktorům konkurenceschopnosti.

Klíčová slova

turistická destinace, konkurenceschopnost, stakeholder

JEL classification: R58, Z38

KONKURENCESCHOPNOST CESTOVNÍHO RUCHU ČESKÉ REPUBLIKY V RÁMCI ZEMÍ VISEGRADSKÉ ČTYŘKY

Competitiveness of tourism in the Czech Republic within the Visegrad Group

ING. ET ING. MARKÉTA KALÁBOVÁ, PH.D.¹ - ING. ZDENKA PETRŮ¹ -
DOC. ING. ANTONÍN DVOŘÁK, CSC.²

¹*Katedra cestovního ruchu* | ¹*Tourism Department*
Fakulta mezinárodních vztahů | *Faculty of International Relations*
Vysoká škola ekonomická v Praze | *University of Economics in Prague*

²*Katedra cestovního ruchu* | ²*Tourism Department*
Vysoká škola polytechnická Jihlava | *The College of Polytechnics Jihlava*

Anotace

Strategický rozvoj cestovního ruchu destinací je založen na analýze postavení jednotlivých oblastí na mezinárodním trhu cestovního ruchu. Cílem předloženého příspěvku bylo zhodnotit postavení cestovního ruchu České republiky v rámci zemí Visegradské skupiny. Záměrem bylo identifikovat hlavní konkurenční výhody oproti vybraným zemím a určit problematické oblasti, na které by se do budoucna měla Česká republika zaměřit, aby mohla vylepšit svoje konkurenční postavení nejen vůči zemím Visegradské skupiny, ale i ostatním státům. Pro hodnocení a porovnání bylo využito indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu (TTCI), který vydává Světové ekonomické fórum. Následně byla použita metoda komparace jednotlivých indikátorů a metodou porovnání byly stanoveny rozdíly mezi dosaženými pozicemi. Česká republika je v rámci zemí V4 dle indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu hodnocena nejlépe. Přední postavení zaujala v devíti ze čtrnácti ukazatelů. Největší konkurenční výhodu oproti zemím V4 zaujímá v infrastruktuře cestovního ruchu, hustotě pozemní infrastruktury, ale i bezpečnosti. Naopak významným problémem jsou především přírodní zdroje, které nejsou pro návštěvníky dostatečně atraktivní, a cenová konkurenceschopnost, ve které Česká republika dlouhodobě ztrácí svoji pozici.

Klíčová slova

konkurenceschopnost, cestovní ruch, Visegradská skupina, rozvoj cestovního ruchu

Annotation

The strategic development of tourism destinations is based on analyzing the position of individual areas in the international tourism market. The aim of this paper was to evaluate the position of tourism in the Czech Republic within the Visegrad Group. The intention was to identify the main competitive advantages over selected countries and to identify problematic areas that the Czech Republic should focus on in the future in order to improve its competitive position not only towards the Visegrad Group countries but also towards other states. The Tourism Competitiveness Index (TTCI) issued by the World Economic Forum was used for evaluation and comparison. Subsequently, the method of comparing the individual indicators and determining the difference between the positions achieved was used. The Czech Republic is rated best in the V4 countries according to the Tourism Competitiveness Index. The Czech Republic took the leading position in nine out of fourteen indicators. The biggest competitive advantage over the V4 countries is in the tourism infrastructure, the density of ground infrastructure, as well as safety. On the other hand, natural resources, which are not sufficiently attractive to visitors, and price competitiveness, in which the Czech Republic is losing its position for a long time, are a major problem.

Key words

competitiveness, tourism, Visegrad Group, tourism development

JEL classification: L83, O57

REGIONÁLNÍ DISPARITY PŘÍSTUPNOSTI CESTOVNÍHO RUCHU V KONTEXTU MATERIÁLNÍ DEPRIVACE V ČR

Description of regional disparities of tourism in the context of material deprivation in the Czech Republic

ING. MILENA BOTLÍKOVÁ, PH.D.¹ - ING. JOSEF BOTLÍK²

*¹Ústav lázeňství, gastronomie a turismu
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Slezská univerzita v Opavě*

*¹Instit. of Gastronomy, Spa Manag. and Tourism
Faculty of Philosophy and Science in Opava
Silesian university in Opava*

*²Katedra informatiky a matematiky
Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině
Slezská univerzita v Opavě,*

*²Department of Mathematics and Informatics
School of Business Administration in Karvina
Silesian University in Opava*

Anotace

Cílem článku je deskripce meziregionálních disparit přístupnosti cestovního ruchu, tzn. vyhodnotit vývoj znevýhodněných osob vyloučených z určitého životního standardu v důsledku nedostatku finančních prostředků. Konkrétně se jedná o jednu z položek materiální deprivace. Přestože je Česká republika regionem s nejnižší úrovní chudoby a osob s materiální deprivací v rámci EU, bylo v roce 2018 stále mnoho českých domácností, které měly problém s financováním týdenní dovolené během roku. Meziregionální komparace vychází z analýz dat EU-SILC za období 2009 až 2018 na úrovni regionů NUTS 2. Jak z výsledku vyplývá, nejpostiženější skupinou nedostupností týdenní dovolené jsou domácnosti krajů s vysokým podílem nezaměstnanosti a krajů s vysokým podílem osob pohybujících se pod hranicí 60 % mediánu průměrné mzdy.

Klíčová slova

chudoba, příjmová, deprivace, region

Annotation

The aim of the article is to describe the interregional disparities of tourism accessibility, ie. to evaluate the development of disadvantaged people due to a lack of funds excluded from a certain standard of living. Specifically, it is one of the items of material deprivation. Although the Czech Republic is the region with the lowest level of poverty and people with material deprivation within Europe, there were still many Czech households in 2018 who had a problem financing the weekly vacation during the year. The interregional comparison is based on analyses of EU-SILC data for the period 2009 to 2018 at the NUTS 2 region level. As the result showed, the most affected group of the unavailability of weekly holidays are households of regions with a high share of unemployment, a high proportion of persons below 60% of the median average wage.

Key words

poverty, income, deprivation, region

JEL classification: R50 J11 C32 Z13

ČESKÁ PODOBA KONSOLIDACE DMO

The Czech version of the consolidation of DMO

ING. BC. ANDREA HOLEŠINSKÁ, PH.D.

<i>Institut cestovního ruchu</i>		<i>Institute of Tourism</i>
<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>		<i>Depart. of Region. Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>		<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>		<i>Masaryk University</i>

Anotace

Příspěvek se zabývá vývojem v oblasti spolupráce a organizace cestovního ruchu v České republice, který aktuálně prochází změnami. Prezentovány jsou trendy vývoje organizace (uspořádní) řízení destinace v zahraničí a na jejich základě je poukázáno na odlišnosti v českém systému. 25 let dlouhý proces formování organizace cestovního ruchu je popsán od přirozeného vývoje taženého poptávkou přes „českou zkratku“ až ke konsolidaci DMO v podobě „české deformace“, které představuje strukturální změnu uspořádání cestovního ruchu vyvolanou ze strany nabídky. Hodnocena je současná situace z hlediska struktury DMO a spolupráce mezi aktéry cestovního ruchu ve vertikální i horizontální rovině. Závěrem je uvedena predikce dalšího směřování DMO. Příspěvek vychází z vlastní datové rešerše a realizovaných dotazníkových šetření.

Klíčová slova

DMO, certifikace DMO, Česká republika, spolupráce, česká deformace

Annotation

The paper deals with the development of cooperation and the organisation of tourism in the Czech Republic which is currently undergoing changes. On the basis of foreign experience in the organization of destination management, the differences in the Czech system are highlighted. The 25-year-old process of forming the organization of tourism is described from the natural development pulled by demand through the “Czech Shortcut” to the consolidation of DMO in the form of the “Czech Deformation”. This represents the change in the structure of the organisation of tourism caused by supply side. The paper evaluates the current situation from the perspective of the DMO structure and of the cooperation among stakeholders in both the vertical and horizontal level. Finally, there is a prediction about the future direction of Czech DMOs. The paper is based on the own data research and questionnaire surveys.

Key words

DMO, certification of DMO, Czech Republic, cooperation, Czech deformation

JEL classification: Z32, H71

EVALUATION OF DESTINATION MANAGEMENT ORGANIZATIONS FINANCING IN BANSKÁ BYSTRICA REGION

Hodnotenie financovania organizácií cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji

DOC. ING. ĽUBICA ŠEBOVÁ, PHD.¹ - ING. RADKA MARČEKOVÁ, PHD.¹ -
ING. VERONIKA BELIČKOVÁ¹ - DOC. JUDR. ING. JÁN ŠEBO, PHD.²

¹*Kat. cestovného ruchu a spoločného stravovania*

¹*Department of Tourism and Hospitality*

²*Katedra verejnej ekonomiky a region. rozvoja⁴*

²*Depart. of Public Economics and Reg. Develop.*

Ekonomická fakulta

Faculty of Economics

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Matej Bel University in Banská Bystrica

Annotation

Currently, there is one regional and seven local destination management organizations in the Banská Bystrica Region. The aim of the paper is to explore and evaluate the financing of destination management organizations operating in the Banská Bystrica region. We have obtained the materials from individual organizations as well as from various institutions' websites. We have focused on exploring the sources of organizations funding in the years 2016 and 2017. The financing of tourism organizations is secured from public and private sources, while the funding sources of the organization according the Law Act No. 91/2010 about the tourism support as amended may include membership fees, grants from the state budget, voluntary contributions of municipalities, natural and legal persons, income from activities, sales of products and services, rewards for mediation, income from the activities of tourist information centers, income from the sale of advertising space, non-repayable financial contributions from domestic and foreign sources and other sources of income. We have found out that destination management organizations operating in the Banská Bystrica Region received in 2017 total grants of €299,685, which represents only a 6.9% share of state grants paid to local destination management organizations in Slovakia (€264,655 in 2016, which means 7% share). Organizations are mostly funded by state grants and membership fees. Own income forms only a small part of their financial resources.

Key words

Banská Bystrica region, destination management organization, financing

Anotácia

V súčasnosti v Banskobystrickom kraji pôsobí jedna krajská a sedem oblastných organizácií cestovného ruchu. Cieľom príspevku je preskúmať a zhodnotiť financovanie organizácií cestovného ruchu pôsobiacich v Banskobystrickom kraji. Materiály sme získali od jednotlivých organizácií ako aj z webových stránok rôznych inštitúcií. Zamerali sme sa na preskúmanie zdrojov financovania organizácií v rokoch 2016 a 2017. Financovanie organizácií cestovného ruchu sa realizuje z verejných a súkromných zdrojov, pričom zdrojmi financovania organizácií podľa zákona č. 91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov môžu byť členské príspevky, dotácie zo štátneho rozpočtu, dobrovoľné príspevky samosprávy, fyzických a právnických osôb, príjmy z činnosti, z predaja produktov a služieb, odmeny za sprostredkovanie, výnosy z činnosti turisticko-informačných kancelárií, príjmy z predaja reklamnej plochy, nenávratné finančné príspevky z domácich a zahraničných zdrojov a ostatné príjmy. Zistili sme, že oblastné organizácie pôsobiace na území Banskobystrického kraja získali v roku 2017 dotácie vo výške 299 685 €, čo predstavuje iba 6,9 % -ný podiel štátnych dotácií vyplatených oblastným organizáciám cestovného ruchu na Slovensku (v roku 2016 to bolo 264 655 € t.j. 7 %-ný podiel). Organizácie sú pritom do veľkej miery financované práve z dotácií a členských príspevkov. Vlastné príjmy tvoria iba malú časť ich finančných zdrojov.

Kľúčové slová

Banskobystrický kraj, financovanie, organizácia cestovného ruchu

JEL classification: Z32, L32

SLOVAK AND AUSTRIAN TOURISM STRATEGIES AND PRODUCTS

Stratégie a produkty cestovného ruchu na Slovensku a v Rakúsku

DOC. ING. ANDREJ MALACHOVSKÝ, PHD. - ING. RADKA MARČEKOVÁ, PHD.

Katedra cestovného ruchu a spol. stravovania
Ekonomická fakulta
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Department of Tourism and Hospitality
Faculty of Economics
Metej Bel University in Banská Bystrica

Annotation

Statistical results of tourism in Slovakia over the past 20 years are the direct and exact proof of an insufficient implementation of a strategy in comparison with Austrian results in tourism. Strategies as a set of practical measures in tourism are presented in the form of a tourism policy. The aim of this paper is to analyse main strategies in Slovak and Austrian tourism and key statistical figures from tourism in both countries on the demand side. These strategies and statistical figures from both countries are an important and significant element for correct analysing of potential and successful development in both countries. In this international competition has Slovakia many problems with effective strategies and with the stabilisation of the source markets. The article uses a literary method for the analysis of available relevant book and magazine sources, a method of analysis of statistical series, a method of scientific abstraction, induction and deduction on the method of comparison for tourism strategies and statistics of Austria and Slovakia. The result of this comparison is a finding of similarity of products and problems in the structure of the source markets.

Key words

tourism strategy, tourism statistics, Slovakia, Austria

Anotace

Štatistické výsledky cestovného ruchu na Slovensku za posledných 20 rokov sú priamym a presným dôkazom nedostatočnej realizácie trhovej stratégie v porovnaní s rakúskymi výsledkami v cestovnom ruchu. Stratégia ako súbor praktických opatrení v cestovnom ruchu je prezentovaná vo forme politiky cestovného ruchu. Cieľom príspevku je analyzovať hlavné stratégie cestovného ruchu v SR a Rakúsku a kľúčové štatistické údaje o cestovnom ruchu v oboch krajinách na strane dopytu. Tieto stratégie a štatistické údaje z oboch krajín sú dôležitým a významným prvkom pre správnu analýzu potenciálneho a úspešného rozvoja v oboch krajinách. V tejto medzinárodnej konkurencii má Slovensko veľa problémov s účinnými stratégiami a so stabilizáciou zdrojových trhov. Príspevok využíva literárnu metódu na analýzu dostupných relevantných knižných a časopiseckých zdrojov, metódu analýzy štatistických radov, metódu vedeckej abstrakcie, indukcie a dedukcie na metódu komparácie na porovnanie stratégií a štatistických údajov cestovného ruchu Rakúska a Slovenska. Výsledkom tohto porovnania je zistenie o podobnosti produktov a problémoch v štruktúre zdrojových trhov.

Klíčová slova

stratégia cestovného ruchu, štatistika cestovného ruchu, Slovensko, Rakúsko

JEL classification: Z32, Z 38

VPLYV CESTOVNÉHO RUCHU NA ROZVOJ MESTA PIEŠŤANY

Impact of the tourism on the development of Piešťany town

RNDR. MIROSLAVA TREMBOŠOVÁ, PHD.¹ - DOC. RNDR. ALENA DUBCOVÁ, PHD.¹ -
RNDR. HILDA KRAMÁREKOVÁ, PHD.¹ - RNDR. PETER TREMBOŠ, PHD.²

¹*Katedra geografie a regionálneho rozvoja
Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

¹*Depart. of Geography and Regional Development
Faculty of Natural Sciences
Constantine the Philosopher University in Nitra*

²*Oblasťná organizácia cest. ruchu Rezort Piešťany* | ²*Regional Tourism Organization Resort Piešťany*

Anotace

Cestovný ruch je významným fenoménom, ktorý formuje ľudskú spoločnosť. Ovplyvňuje nielen ekonomiku, ale má i výrazné sociálne, kultúrne a politické dopady. V špecifických prípadoch má tiež dôležitú centrotvornú funkciu. Potvrdzuje to aj príbeh mesta Piešťany, ktoré sa vďaka rozvoju kúpeľného cestovného ruchu zmenilo z malého vidieckeho sídla s dominantnou poľnohospodárskou aktivitou na svetoznáme kúpeľné mesto so širokým spektrom ekonomických aktivít. Cieľom príspevku je na základe štúdia historických materiálov, spracovania štatistických údajov, terénneho výskumu a vyhodnotenia dotazníkového prieskumu podnikateľského prostredia vyhodnotiť vplyv cestovného ruchu na sociálny a ekonomický rozvoj mesta. Stagnácia v počte prenocovaní, dlhodobý pokles počtu zahraničných návštevníkov i zmeny v ich skladbe a v preferenciách majú za následok pokles počtu ubytovacích zariadení a lôžok. Došlo k poklesu zamestnanosti v zariadeniach cestovného ruchu. Zvýšil sa podiel odchádzajúcich Piešťancov za prácou. Spolu s intenzívnym suburbanizačným procesom dochádza následkom týchto zmien k úbytku počtu obyvateľov mesta a k ich starnutiu. Mesto preto musí hľadať aj iné ekonomické aktivity, ktoré by zvrátili tento nepriaznivý vývoj.

Klíčová slova

cestovný ruch, sociálny a ekonomický rozvoj mesta, suburbanizácia, zamestnanosť, podnikanie

Annotation

Tourism is an important phenomenon that shapes human society. It affects not only the economy but also has significant social, cultural and political implications. In specific cases, it also has an important center-making function. This is also confirmed by the story of the Piešťany Town which, thanks to the development of spa tourism, has changed from a small rural settlement with a dominant agricultural activity to a world-famous spa town with a wide range of economic activities. The aim of the paper is to evaluate the impact of tourism on the social and economic development of the town based on the study of historical materials, statistical data processing, field research and evaluation of the questionnaire survey of the enterprise environment. The stagnation in the number of overnight stays, long-term decline in the number of foreign visitors and changes in their composition and preferences result in a decrease in the number of accommodation facilities and beds. There has been a decline in employment in tourism facilities. The proportion of inhabitants leaving for work has increased. Along with the intense suburbanization process, these changes have led to a decline in the population of the town and its aging. Therefore, the town has to seek also other economic activities which would reverse this unfavorable development.

Key words

tourism, social and economic development of the town, suburbanization, employment, enterprise

JEL classification: R39

REGIONAL PRODUCTS OFFERED BY TOURIST INFORMATION CENTERS IN SLOVAKIA

Regionálne produkty v ponuke turistických informačných centier na Slovensku

ING. ĽUDMILA MAZÚCHOVÁ, PHD.¹ - ING. KRISTÍNA PANČÍKOVÁ²

¹*Katedra cestovného ruchu
Fakulta stredoeurópskych štúdií
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

¹*Department of Tourism
Faculty of Central European Studies
Constantine The Philosopher University in Nitra*

²*Kat. cestovného ruchu a spoločného stravovania
Ekonomická fakulta
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*

²*Department of Tourism and Hospitality
Faculty of Economics
Matej Bel University in Banská Bystrica*

Annotation

Tourist information centers play an important role in the development of tourism. They exist in all countries with developed tourism and are therefore also important in regions of Slovakia. They contribute not only to the improvement of visitor information but also to the promotion of regional products. The aim of the paper is to examine and compare the offer and ways of promoting regional products in tourist information centers in Slovakia. In the first half of 2018 we conducted a survey in 52 tourist information centers, which is associated with the Association of Information Centers of Slovakia. Information was obtained by the method of interviewing employees of selected tourist information centers. Primary data were processed by Friedman and McNemar tests and descriptive statistics methods. The results show that in the offer of tourist information centers, collectors' items, craft and art products are generally the most represented regional products. In tourist information centers to promote regional products, they most often use personal sales and their own websites. Tourist information centers are currently also intensively involved in the preparation and promotion of organized events aimed at presenting the uniqueness of Slovakia's regions, which contribute to the development of creative tourism.

Key words

creative tourism, region, regional product, Slovakia, tourist information center

Anotácia

Turistické informačné centrá plnia v rozvoji cestovného ruchu dôležitú úlohu. Existujú vo všetkých krajinách s rozvinutým cestovným ruchom, a preto majú svoje opodstatnenie aj v regiónoch na Slovensku. Svojou činnosťou môžu prispievať nielen k zlepšeniu informovanosti návštevníkov, ale predajom a propagáciou regionálnych produktov aj k priaznivejším ekonomickým výsledkom miestnych a regionálnych podnikov. Cieľom príspevku je preskúmať a porovnať ponuku a spôsoby propagácie regionálnych produktov v turistických informačných centrách na Slovensku. V snahe naplniť cieľ príspevku sme uskutočnili v prvom polroku 2018 prieskum v 52 turistických informačných centrách, ktoré združuje Asociácia informačných centier Slovenska. Informácie sme získali metódou opytovania a technikou riadeného rozhovoru so zamestnancami vybraných turistických informačných centier. Primárne údaje sme spracovali Friedmanovým a McNemarovým testom a metódami deskriptívnej štatistiky. Výsledky analýzy preukazujú, že najviac zastúpenými druhmi regionálnych produktov v ponuke turistických informačných centier sú vo všeobecnosti zberateľské predmety, remeselné a umelecké výrobky. Na propagáciu regionálnych produktov využívajú turistické informačné centrá najčastejšie osobný predaj a vlastné webové stránky. Z analýzy webových stránok turistických informačných centier zároveň vyplýva, že v súčasnosti sa intenzívne podieľajú aj na príprave a propagácii organizovaných podujatí zameraných na prezentáciu jedinečnosti regiónov Slovenska, ktoré prispievajú k rozvoju kreatívneho cestovného ruchu.

Kľúčové slová

kreatívny cestovný ruch, región, regionálny produkt, Slovensko, turistické informačné centrum

JEL classification: R11, Z31

PROJEKT SLOW FOOD CE JAKO KLÍČ K UDRŽITELNÉMU ROZVOJI

The SlowFood-CE project as a key to sustainable development

ING. HELENA KUBÍČKOVÁ

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Depart. of Regional Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Předkládaný příspěvek představuje celosvětové hnutí Slow Food, které mimo jiné vzniklo v reakci na nepříznivé globální změny, a kulinářský cestovní ruch, aktuální trend cestovního ruchu, jako dva možné nástroje implementace myšlenek udržitelného rozvoje. V průniku těchto instrumentů se nachází projekt Slow Food Central Europe. Cílem tohoto příspěvku je tedy zmapovat problémy zainteresovaných projektových stakeholderů, identifikovat jejich řešení pomocí projektu a na základě dosavadních výstupů vyhodnotit potenciál obdobně zaměřených projektů pro udržitelný rozvoj. Pro zpracování byla použita analýza sekundárních dat a jejich interpretace, rozhovory s participujícími osobami, pozorování a osobní zkušenost autorky. Závěrem lze konstatovat, že projekt Slow Food Central Europe opravdu propojuje myšlenky hnutí Slow Food s trendem kulinářského cestovního ruchu s ohledem na udržitelný cestovní ruch. Jeho existenci je tedy možné označit jako příklad dobré praxe v případě udržitelného rozvoje.

Klíčová slova

gastronomie, Slow Food CE projekt, kulinářský cestovní ruch, udržitelný rozvoj

Annotation

Food, which, among other things, was created in response to unfavorable global changes, and culinary tourism, the current tourism trend, as two possible tools for implementing ideas of sustainable development. In the intersection of these instruments stands the Slow Food Central Europe project. The aim of this paper is to map the problems of the involved project stakeholders, identify their solutions through the project and based on existing outputs to evaluate the potential of similarly oriented projects for sustainable development. Secondary data analysis and its interpretation, interviews with participants, observation and personal experience of the author were used for processing. In conclusion, the Slow Food Central Europe project really links the Slow Food ideas with the trend of culinary tourism with regard to sustainable tourism. Its existence can thus be described as an example of good practice in the case of sustainable development.

Key words

gastronomy, Slow Food CE project, gastronomical tourism, food tourism, sustainable development

JEL classification: Z32, R11

VYUŽITIE GEOCACHINGU V ROZVOJI CESTOVNÉHO RUCHU NA ÚZEMÍ HORNÉHO LIPTOVA

Use of the geocaching for the tourism development in Horný Liptov Region

MGR. GRÉTA VRBIČANOVÁ - MGR. MATEJ MOČKO - RNDR. DOMINIKA KAISOVÁ

*Katedra ekológie a environmentalistiky
Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

*Department of Ecology and Environmental
Sciences Faculty of Natural Sciences
Constantine the Philosopher University in Nitra*

Anotácia

Rozvoj technológii neprináša so sebou len inovácie v procese plánovania, marketingu a stratégiách cestovného ruchu (CR), ale vytvára aj podmienky pre vznik inovatívnych GPS (Globálny lokalizačný systém) hier ovplyvňujúcich CR, napr. geocaching. Cieľom príspevku je prostredníctvom využitia Geografických informačných systémov (GIS) a nástroja GRASS analyzovať na vybranom území Horného Liptova pešiu dostupnosť k vybraným keškám (hlavným bodom geocachingu). Z hľadiska potenciálu rozvoja CR sa tieto body ukrývajú v turisticky atraktívnych miestach, ktoré sú vďaka geocachingu „znovu objavené“ a vytvárajú podnet pre ďalší rozvoj CR samospráv/regiónov. Na základe nášho prístupu sme na území identifikovali desať lokalít s najväčším potenciálom pre rozvoj ekoturistiky či pre budovanie turistickej infraštruktúry (vyhliadkové miesta, lavičky, náučné chodníky a tabule). Náš prístup môže viesť k šíreniu povedomia o potrebe ochrany prírody či kultúrneho dedičstva, ale aj k rozmachu stravovacích/ubytovacích zariadení v jednotlivých obciach, ktorý by podporil miestnu a regionálnu ekonomiku.

Kľúčové slová

geocaching, cestovný ruch, vzdialenosná dostupnosť, geografický informačný systém

Annotation

The technology development brings innovations in the tourism planning, marketing and strategy, also creates conditions for the emergence of innovative Global Positioning System (GPS) games, that influence tourism, for example geocaching. The aim of this article is through the use of Geographic Information Systems (GIS) and GRASS analyze the availability of caches (the main points of geocaching) in the selected area of Horný Liptov region. These points (caches) are hidden in tourist attractive places, which are due to geocaching "re-discovered" and create incentives for the further development of tourism in municipalities / regions. Based on our approach, we identified ten sites with the greatest potential for eco-tourism development or for building tourist infrastructure (sightseeing, benches, instructional walkways and information boards). Our approach can lead to the dissemination of awareness of the need for nature conservation or cultural heritage, as well as to the expansion of catering/accommodation facilities in municipalities which can support the local and regional economy.

Key words

geocaching, tourism, distance accessibility, geographic information system

JEL classification: Z32, L83, C88

TRANSFORMÁCIA ÚZEMNEJ IDENTITY „KREMICKÉHO HAUERLANDU“

Transformation of territorial identity in the „Kremický Hauerland“ region

RNDR. MAGDALÉNA NEMČIKOVÁ, PHD.¹ - DOC. RNDR. ALFRED KROGMANN, PHD.¹ -
RNDR. DAŠA OREMUSOVÁ, PHD.¹ - MGR. VIERA SCHOLZOVÁ²

¹*Katedra geografie a regionálneho rozvoja
Fakulta Prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

¹*Depart. of Geography and Regional Development
Faculty of Natural Sciences
Constantine the Philosopher University in Nitra*

²*Sekcia zberu a spracovania dát v priemysle a
terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici
Štatistický úrad SR*

²*Section of Industrial Data Collection and
Processing and Field Surveys in Banská Bystrica
Statistical Office of the Slovak Republic*

Anotácia

Skúmanie vzťahov medzi jedincami, resp. spoločnosťou a konkrétnym územím je v centre záujmu nielen geografie. Koncept územnej identity je predmetom viacerých geografických výskumov, z dôvodu, že územná identita je považovaná za „mäkký“ faktor, resp. nástroj regionálneho rozvoja. Cieľom príspevku je identifikácia a následná analýza hlavných procesov a faktorov, ktoré formujú aktuálnu identitu regiónu „Kremický Hauerland“. Príspevok sa venuje aj dôležitým historickým udalostiam, ktoré mali vplyv na vývoj územnej identity. Súčasťou je aj interpretácia výsledkov empirického výskumu, ktorým sme prostredníctvom terénneho pozorovania, dotazníka ako aj riadeného rozhovoru zisťovali stav a úroveň regionálneho povedomia u obyvateľov regiónu. V závere načrtne perspektívy vývoja územnej identity v regióne „Kremický Hauerland“.

Kľúčové slová

územná identita, identita regiónu, regionálne povedomie, transformácia

Annotation

Investigation of relations between individuals or society and a particular territory are at the center of attention not only in geography. The concept of territorial identity is the subject of a number of geographic studies due to the fact that territorial identity is considered to be a “soft” factor or a tool of regional development. The aim of this paper is to identify and analyze the main processes and factors which form the current identity of the “Kremický Hauerland” region. The paper also deals with important historical events that have influenced the development of territorial identity. It also includes an interpretation of the results of empirical research through which we surveyed the state and level of regional awareness among the inhabitants of the region using field survey, questionnaire and controlled interview. In the end, we will outline the prospects for the development of territorial identity in the “Kremický Hauerland” region.

Key words

territorial identity, identity of region, regional awareness, transformation

JEL classification: R58, O13, O15, O18

VIDIECKY TURIZMUS V MARGINALIZOVANOM PROSTREDÍ (NA PRÍKLADE OBCE HRUŠOV)

Tourism in marginalized environment (the example of the village Hrušov)

DOC. PHDR. JOLANA DARULOVÁ, CSc. - DOC. PHDR. KATARÍNA KOŠTIALOVÁ, PHD.

*Katedra sociálnych štúdií a emológie
Filozofická fakulta
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*

*Department of Social Studies and Ethnology
Faculty of Philosophy
University of Matej Bel in Banska Bystrica*

Anotácia

Na Slovensku patria k marginalizovaným regiónom aj lokality, ktoré charakterizuje rozptýlené osídlenie zaberajúce nezriedka i niekoľko desiatok kilometrov štvorcových v blízkosti hromadných obcí. Ide o depopulačné časti oblastí s lazničným/kopaničiarskym osídlením s limitovanými podmienkami pre poľnohospodársku výrobu, zároveň s nadpriemerným až vysokým rekreačným potenciálom. V štúdiu je pozornosť venovaná rôznym možnostiam využívania kultúrneho dedičstva práve v takýchto sťažených podmienkach rozvoja. Cieľom štúdie je na príklade obce Hrušov charakterizovať možnosti a formy propagácie kultúrneho dedičstva, materiálnych i duchovných hodnôt potenciálnym návštevníkom a zhodnotiť tak svoj socio-kultúrny a prírodný potenciál prostredníctvom vidieckeho turizmu. Z metodologického hľadiska boli použité základné etnografické metódy, štúdium literatúry, materiálov a dokumentov. Terénny výskum bol realizovaný metódou pozorovania a pološtandardizovaných rozhovorov so zástupcami vedenia obce, pôvodnými obyvateľmi lazov i „novolazníkmi“. K hlavným výsledkom patrí, že štúdia poukazuje tak na tradičné prvky krajiny i kultúry, ktoré tvoria základné východisko domáceho turizmu, ako aj na nové formy, ktoré ponúkajú obyvatelia obce ako svoj špecifický produkt, ale i na alternatívne formy, ktoré kresú novopristaňovalci.

Kľúčové slová

marginalizované regióny, lazové osídlenie, kultúrne dedičstvo, vidiecky turizmus.

Annotation

Among marginalized regions in Slovakia are localities that are characteristic for the scattered settlement taken in dozens of square kilometres closer to bigger municipalities. These are depopulated parts of the territory with the rural or hamlet settlement with limited conditions for agricultural production but with the above the average or higher recreational potential. The study concerns on the various possibilities of cultural heritage usage precisely in these difficult developmental conditions. The aim of this article is on the example of the community of Hrušov to characterize the options and forms of cultural heritage publicity, material and spiritual values for possible visitors and to evaluate the socio-cultural and natural prospective through tourism. According to methodology, we have used the basic ethnographic methods, specialized literature, materials and documents. The field research was realized through the observation method and the partially standardized interviews with the municipal authorities, original inhabitants of hamlets as well as with the “newcomers”. The key results of this study point out the traditional rural and cultural elements that formed the basic resource of local tourism together with the new specific forms or alternative forms that are created by new residents.

Key words

marginalized regions, settlement in mountain region/hamlets, cultural heritage, rural tourism

JEL Classification: Z31

DEVELOPMENT OF RURAL TOURISM IN THE CZECH REPUBLIC: CASE STUDY OF THE SOUTH BOHEMIAN REGION

Rozvoj venkovského cestovního ruchu v České republice: Případová studie Jihočeského kraje

ING. IVĚTA HAMARNEH, PH.D.

Katedra ekonomiky cestovního ruchu | *Department of Economy of Tourism*
Vysoká škola obchodní v Praze, o. p. s. | *University College of Business in Prague*

Annotation

Rural tourism is one of the most significant and especially sustainable forms of tourism, which are further divided into other subcategories - e.g., agrotourism, eco-tourism, hiking, cycling, walking, etc. The South Bohemian Region, thanks to its primary and secondary offer, represents a very suitable area for the promotion and development of this form of tourism. The paper proposes to evaluate the position of rural tourism in South Bohemian tourism and by primary and secondary data to offer specific recommendations for support of rural tourism in the region. Specific suggestions include strengthening cooperation between different stakeholders in tourism or improving transport infrastructure. The questionnaire survey revealed that visitors are interested in rural tourism in the region, with interest in horseback riding prevailing in specific rural activities. The main barriers to the development of rural tourism, which have been pursued by semi-structured interviews, include the lack of cooperation between the tourism stakeholders in the region but with the more or less improving conditions.

Key words

survey, South Bohemian Region, structured interviews, rural tourism

Anotace

Venkovský cestovní ruch patří k významným a zejména udržitelným formám cestovního ruchu, který se dále dělí do dalších subkategorií – např. agroturistika, ekoagroturistika, turistika, cykloturistika, pěší turistika atd. Region Jižní Čechy díky své primární a sekundární nabídce představuje velmi vhodný prostor pro podporu a rozvoj této formy cestovního ruchu. Příspěvek si klade za cíl zhodnotit postavení venkovského cestovního ruchu v rámci cestovního ruchu Jižních Čech a na základě primárních i sekundárních dat navrhnout konkrétní doporučení k podpoře venkovského cestovního ruchu v regionu. Mezi konkrétní návrhy patří posílení spolupráce mezi jednotlivými aktéry cestovního ruchu či zkvalitnění dopravní infrastruktury. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že návštěvníci se o venkovský cestovní ruch v regionu zajímají, přičemž z konkrétních venkovských aktivit převažuje zájem o hipoturistiku. Mezi hlavní překážky pro rozvoj venkovského cestovního ruchu, které byly vysledovány na základě polostrukturovaných rozhovorů, patří zejm. nedostatečná spolupráce mezi stakeholdery cestovního ruchu v regionu, ale s více či méně se zlepšujícími se podmínkami.

Klíčová slova

dotazníkové šetření, Jihočeský kraj, strukturované rozhovory, venkovský cestovní ruch

JEL classification: O13, P25, Q17, Z32

VÍCE JE LÉPE? INTENZITA CESTOVNÍHO RUCHU A JEJÍ VLIV NA UDRŽITELNOST DESTINACE

More is better? Tourism intensity and its impact on destination sustainability

ING. MARKÉTA NOVOTNÁ, PH.D. - DOC. RNDR. JOSEF KUNC, PH.D.

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Department of Regional Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Mnoho destinací svoji úspěšnost stále měří počtem návštěvníků, přičemž nejednou bývá preferován jejich větší počet. V případě udržitelného rozvoje však maximalizace návštěvnosti nemusí být z důvodu nadměrného zatěžování území optimální variantou. Počet návštěvníků by zejména neměl překročit únosnou kapacitu destinace. Kvůli shromažďování velkého množství návštěvníků v atraktivních lokalitách dochází k řadě negativních vlivů spojených s vytlačováním základních funkcí sídla a následnou turistifikací. Kongesce veřejných prostor a další projevy, které doprovázejí proces turistifikace, působí nejen na kvalitu života obyvatel, ale mohou ovlivnit i prožitek samotných návštěvníků. Předložený příspěvek se proto zaměřuje na kongesci v prostoru historických center v důsledku nadměrného rozvoje cestovního ruchu. Cílem příspěvku je vyhodnotit vliv intenzity cestovního ruchu ve dvou vybraných modelových italských městech – Benátkách a Florencii – na zážitek v destinaci a na pilíře její udržitelnosti. Výzkum vychází z aplikace kvalitativní metody interpretativní fenomenologické analýzy, využité v rámci terénního šetření v modelových destinacích v prosinci 2018, doplněné o analýzu kvantitativních dat a relevantních statistických dokumentů. Z výsledků vyplývá, že kongesce nemusí být vždy problémem pro samotné návštěvníky, ale že může do značné míry negativně působit i na kvalitu života rezidentů.

Klíčová slova

městská destinace, kongesce, zážitek návštěvníka, udržitelnost, Itálie

Annotation

Many destinations still measure their success by the number of visitors, preferring the-more-the-better-principle. However, in the case of sustainable destination development, maximization of the number of visitors may not be the optimal option due to the excessive burden of the area. In this respect, the number of visitors must not exceed the carrying capacity of the destination. The overcrowding at attractive tourist sites is associated with the extrusion of residential functions by the functions of tourism. The process of touristification is accompanied by the congestion of public space, affecting residents' quality of life and also visitors' quality of experience. The paper focuses on congestion in the historic city centres – Venice and Florence – with excessive tourism development. The aim is to evaluate the impact of tourism intensity on the visitor experience and on sustainability pillars. The research is based on the application of a qualitative method of interpretative phenomenological analysis, used during the field survey conducted in model destinations in December 2018, supplemented by an analysis of quantitative data. The results show that congestion may not be a problem for the visitors themselves and that it negatively affects the residents' quality of life.

Key words

urban destination, congestion, visitor's experience, sustainability, Italy

JEL classification: R11, Z32

MEDIÁLNĚ-PROSTOROVÁ ANALÝZA OPATŘENÍ V DESTINACÍCH TRPÍCÍCH OVERTOURISMEM

Media-spatial analysis of measures in destinations suffering from overtourism

ING. ANETA KRAJÍČKOVÁ

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Depart. or Regional Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Jedním z nejdiskutovanějších problémů cestovního ruchu je v současnosti overtourism jako situace, kdy je v destinaci příliš mnoho návštěvníků a kvalita života místních, stejně jako zážitky návštěvníků jsou tímto negativně ovlivněny. Způsoby, jakým destinace s následky overtourismu bojují, nebo jakým způsobem se snaží jeho dopady zmírňovat, jsou různorodé a rozdílně prezentované. Cílem příspěvku je na základě analýzy 121 online příspěvků identifikovat místa, která jsou s overtourismem nejčastěji spojována. U 14 z nich jsou zkoumány skupiny implementovaných opatření, která byla implementována pro zmírnění následků nebo v boji proti overtourismu. Nejvyužívanější jsou regulace chování a stanovení maximálního počtu pro určitý časový úsek. Nejvíce mediálně viditelné destinace Benátky, Barcelona a Amsterdam využívají širokého spektra nástrojů. Významným faktorem implementace opatření je také prostorová charakteristika destinace.

Klíčová slova

destinace, dopady cestovního ruchu, opatření, overtourism

Annotation

Today, one of the most discussed issues of tourism is overtourism as a situation where there are too many visitors in the destination and the quality of life of the locals as well as the visitors' experiences are negatively affected. The way the destinations fight or how they try to mitigate the impacts of overtourism are diverse and are differently presented. The aim of this paper is to identify places that are most commonly associated with overtourism by analyzing 121 online articles. 14 destinations are selected and groups of implemented measures, taken to mitigate consequences or to fight overtourism, are examined. The most used is regulation of behavior and determination of maximum number of visitors for a certain period of time. The most media-visible destinations in Venice, Barcelona and Amsterdam use a wide range of tools. One of important factors of the regulation implementation is also the spatial characteristic of the destination.

Key words

destination, impacts of tourism, regulations, overtourism

JEL classification: Z31, Z32, Z38

PERCEPTION OF RISK AS A BARRIER IN TOURIST DESTINATION DEVELOPMENT. A KEY STUDY FROM COLOMBIA

Percepce nebezpečí jako bariéra rozvoje turistické destinace.

Případová studie Kolumbie

MGR. MICHAEL PONDĚLÍČEK, PH.D.¹ - DOC. ING. ARCH. VLADIMÍRA ŠILHÁNKOVÁ, PH.D.¹
- MGR. ARMANDO ALFARO VALERO, PH.D.² - MGR. JEFFERSON ARIAS GOMÉZ, PH.D.²

*¹Katedra regionálního rozvoje
Institut regionálního rozvoje
VŠ regionálního rozvoje a Bankovní institut -
AMBIS*

*¹Department of regional development
Institute of regional Development
College of Reg. Develop. and Bank Institute -
AMBIS*

*²Programa Administración de Empresas
Facultad de Ciencias Empresariales
Corporación Universitaria Minuto de Dios*

*²Program for Enterprises Administration
Faculty of Enterprises Science
University Minuto de Dios*

Annotation

The goal of research is to identify the perception of the safety of a tourist destination on the basis of a simple and generally applicable method and then verify it on the example of the perception of the safety of the Colombia. To assess the perception of security situation of Colombia as a tourist destination, the DELPHI method of joint expert estimates was selected from the methods used for risk analysis, complemented with specific territorial and destination security features. Potential tourists have been assigned to the role of experts. For the data collection, a separate questionnaire was developed with the selection of standardized threats processed. The research realized in 2018 year was based on 200 respondents. From our research it's clear, that there is a quite considerable difference in a perception of Colombia as a tourist destination from the real state of the situation in this country. Potential visitors perceive high rate of a risk in five segments, and three of them belong to the military threats and to the safety threats (street criminality - 90%, activities of a mafia and/or organised crime - 82%, and social conflicts, protests, demonstrations - 78%). Remaining two threats are connected to a tectonic activity, for example an earthquake or landslides. But analysis of the real safety situation in the country doesn't confirm this assumption. In general we can say, that the media image of the country doesn't help its development of tourism. People are afraid to go there, even though, in comparison with previous years, the situation is significantly better and it continues to improve.

Key words

safety, risk, tourism, travel safety, Colombia

Anotace

Cílem práce je najít jednoduchou a obecně použitelnou metodu, jak identifikovat percepci bezpečnosti dané turistické destinace a ověřit ji na příkladu Kolumbie. Pro hodnocení percepce bezpečnostní situace Kolumbie jako turistické destinace byla z metod užívaných pro analýzu rizik zvolena metoda společných expertních odhadů DELPHI, doplněná o specifické prvky územní a destinační bezpečnosti. Do role expertů byli dosazeni potenciální turisté. Pro vlastní sběr dat byl vyvinut samostatný dotazník s výběrem standardizovaných hrozeb. Výzkum proběhl v roce 2018 a byl založen na vzorku 200 respondentů. Z provedeného zkoumání vyplývá, že existuje poměrně značný rozdíl v percepci Kolumbie jako turistické destinace od skutečného stavu situace v zemi. Potenciální návštěvníci vnímají vysokou míru rizika v pěti segmentech, přičemž tři z nich patří do segmentu vojenských a bezpečnostních hrozeb (pouliční kriminalita – 90%, činnost různých mafií a/nebo organizovaného zločinu – 82%, a sociální konflikty, protesty, demonstrace – 78%). Zbylé dvě hrozby jsou spojené s tektonickou činností, jako je zemetřesení a sesuvy půdy. Analýza skutečné bezpečnostní situace zemi, ale tento předpoklad nepotvrzuje. Obecně lze zhodnotit, že mediální obraz země rozvoji jejího turistického ruchu neprospívá. Lidé se do země bojí jezdit, přestože se situace oproti letům předchozím výrazně zlepšila a nadále zlepšuje.

Klíčová slova

bezpečnost, riziko, cestovní ruch, bezpečnost cestování, Kolumbie

JEL classification: Z32

PODPORA VÝZKUMNÝCH AKTIVIT V CESTOVNÍM RUCHU Z GRANTOVÝCH NÁSTROJŮ EU

Support of research activities in tourism from the EU grant tools

ING. ONDŘEJ REPÍK

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Depart. of Regional Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Článek je věnován problematice podpory výzkumných aktivit v cestovním ruchu z veřejných zdrojů s důrazem na grantové rámce Evropské Unie. Obecně je podpora cestovního ruchu z veřejných prostředků poměrně často předmětem odborných debat a podpora výzkumné činnosti v cestovním ruchu není výjimkou. Stejně jako jsou významné ekonomické a celospolečenské dopady cestovního ruchu, obdobně živé jsou i diskuse kolem jeho podpory. Nicméně většina autorů se shoduje, že výzkum cestovního ruchu je nezbytný a zásadním způsobem ovlivňuje jeho další rozvoj, chování aktérů a podobu institucí v cestovním ruchu. Základ článku tvoří sumarizace zjištění z provedené analýzy, zda existují příležitosti pro financování výzkumných aktivit z grantových nástrojů EU a jaké jsou podmínky pro jejich získání. Součástí článku je také sumarizace hlavních názorů a přístupů, které zaznívají v odborné literatuře. Cílem článku je sumarizovat informace o možnostech podpory výzkumu v cestovním ruchu a zahájit odbornou diskusi, zda je tato podpora poskytována v adekvátní míře a zda je vůbec potřebná. V průběhu zpracování článku byly použity metody indukčně-deduktivní, dále komparace, deskripce, abstrakce a analogie.

Klíčová slova

cestovní ruch, výzkum, univerzitní pracoviště, grantové programy EU, veřejná podpora

Annotation

The article deals with the support of research activities in tourism from public resources with an emphasis on European Union grant frameworks. In general, public support of tourism is quite often subject of expert debates and support of tourism research is no exception. Just as there are significant economic and social impacts of tourism, discussions about its support are similarly alive. However, most authors agree that tourism research is essential and strongly influences its further development, actor behavior and the form of tourism institutions. Basis of this article consists of summarizing the main findings from analysis, if there are opportunities for funding research activities from EU grant instruments and what are the conditions for obtaining them. Article also summarizes the main opinions and approaches that are expressed in expert literature. The aim of this article is to summarize information on possibilities of supporting research in tourism and to start professional discussion on whether this support is provided in an adequate level and whether it is necessary at all. In the text of this article there were used induction-deductive methods, methods of comparison, description, abstraction and analogy.

Key words

tourism, research, universities, EU grant programmes, public support

JEL classification: H20, I23, O30, R58, Z30

SPATIAL ASPECT AND BEHAVIOR OF TOUR OPERATORS IN SLOVAKIA (CASE STUDY)

Priestorový aspekt a fungovanie cestovných kancelárií na Slovensku (Prípadová štúdia)

RNDR. LUCIA ŠOLCOVÁ, PHD. - RNDR. JOZEF PETRIKOVIČ

*Katedra geografie a regionálneho rozvoja
Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

*Depart. of Geography and Regional Development
Faculty of Natural Sciences
Constantine the Philosopher University in Nitra*

Annotation

Slovakia recorded rapid development in tourism. This phenomenon also follow the increase in the number of tour operators and travel agencies. Part of the paper is devoted to spatial aspects of travel agencies and disparities within individual regions of Slovakia. Good management and marketing in controlling and new approaches and trends accelerate the development and advancement of tour operators. The paper is focused to the functional evaluation of German tour operator which operates in Slovakia for the period 2011-2017. The aim is to analyze the effectiveness of management on the basis of the overall balance in relation to the number of clients and evaluate the number of travel agencies that offer product of tour operator within the regions of Slovakia. Research was running in 2017 during the summer season. The number of clients depends mainly on the political stability of the destination that the tour operator can not influence, but can influence a whole range of factors and management practices.

Key words

marketing, tour operator, travel agency, disparities of Slovak regions and SWOT analyze

Anotácia

Slovensko zaznamenáva prudký rozvoj v oblasti cestovného ruchu. Tento jav sledujeme aj v náraste počtu cestovných kancelárií a agentúr. Časť príspevku je venovaný priestorovým aspektom cestovných agentúr a disparitám v rámci jednotlivých regiónov Slovenska. Dobrý manažment a marketing v riadení a nové prístupy a trendy urýchľujú rozvoj a ďalší vývoj cestovných kancelárií. Príspevok je zameraný na funkčné hodnotenie nemeckej cestovnej kancelárie, ktorá na Slovensku pôsobí za obdobie rokov 2011-2017. Cieľom je analyzovať efektívnosť riadenia na základe celkovej bilancie vo vzťahu k počtu klientov a hodnotiť počet cestovných agentúr, ktoré ponúkajú produk CK v rámci regiónov Slovenska. Výskum prebehol v roku 2017 počas letnej sezóny. Počet klientov závisí hlavne od politickej stability cieľovej destinácie, ktorú nemôže cestovná kancelária ovplyvniť, môže však ovplyvniť celý rad faktorov a postupov riadenia.

Kľúčové slová

marketing, cestovná kancelária, cestovná agentúra, disparity regiónov Slovenska a SWOT analýza

JEL classification: M31

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ JAKO AKTÉR PODPORY SPORTU

Moravian-Silesian Region as an actor in the support of sport

DOC. ING. MARTINA HALÁSKOVÁ, PH.D.

Katedra veřejné ekonomiky | *Department of Public Economics*
Fakulta ekonomická | *Faculty of Economics*
VŠB- Technická univerzita Ostrava | VŠB- Technical University of Ostrava

Anotace

Významnou roli při podpoře sportu v České republice sehrávají územní samosprávy, které zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Cílem příspěvku je zhodnotit úlohu Moravskoslezského kraje při podpoře sportu a objem výdajů vynakládaných na rozvoj sportu a zájmovou činnost ve vybraných městech. Blíže jsou analyzovány výdaje na podporu sportu a zájmovou činnost v Moravskoslezském kraji v letech 2010- 2017 a zhodnoceny výdaje v oblasti sportu ve vybraných městech. Z analýzy vyplynuly rozdíly v objemu vynakládaných výdajů do sportu, výdajů do sportu v přepočtu na obyvatele i jako procentuálního podílu z rozpočtu měst. Dominantní postavení v objemu vynakládaných výdajů na sport zaujímá Ostrava, která ale vynakládá poměrně nízké výdaje v přepočtu na obyvatele a jako podíl z rozpočtu města. S využitím shlukové analýzy v roce 2017 byly prokázány rozdíly výdajů na podporu sportu v přepočtu na obyvatele a jako procentuální podíl z rozpočtu měst. Největší rozdíly ve vybraných městech Moravskoslezského kraje existují mezi prvním shlukem měst (Rýmařov, Krnov, Frýdek Místek a Bohumín) a třetím shlukem (Nový Jičín).

Klíčová slova

Moravskoslezský kraj, sport, výdaje na sport

Annotation

Local self-governments, ensuring financial support from their budgets, play a significant role in the support of sport in the Czech Republic. The paper aims to evaluate the role of the Moravian-Silesian region as a supporter of sport and the volume of expenditures allocated to the development of sport and leisure activities in the selected cities. Expenditures on the support of sport and leisure activities in the Moravian-Silesian region in years 2010-2017 are analysed more closely, and expenditures in the area of sport in the selected cities is evaluated. The analysis demonstrated differences in the volume of allocated expenditures on sport, investment in sport per capita, as well as a percentage share from city budgets. The city of Ostrava has a dominant position in the volume of allocated expenditures on sport. Nevertheless, it allocates relatively low expenditures per capita and share from the city budget. By means of cluster analysis in 2017, differences have been proven in the expenditures on supporting sport per capita and as a percentage share from the cities budget. The most marked differences between the selected cities of the Moravian-Silesian region are present between the first cluster (Rýmařov, Krnov, Frýdek-Místek, and Bohumín) and the third cluster (Nový Jičín).

Key words

Moravian-Silesian region, sport, expenditure on sport

JEL classification: Z20, H72

PREČO BY SA MALO MESTO UCHÁDZAŤ O TITUL EURÓPSKE MESTO ŠPORTU?

Why should the city apply for the title European city of sport?

ING. KATARÍNA ŠULAJOVÁ - ING. NIKOLA ŠTEFANIŠINOVÁ - ING. NIKOLETA MUTHOVÁ

*Kat. verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja
Ekonomická fakulta
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*

*Depart. of Public Economics and Reg. Develop.
Faculty of Economics
Matej Bel University in Banska Bystrica*

Anotace

Mestá v rozvoji a podpore športu zohrávajú dôležitú úlohu. K jedným z prostriedkov podpory športovania v mestách patrí titul Európske mesto športu, ktorý každoročne udeľuje mestám, na základe vypracovaných kritérií organizácia ACES Europe. Cieľom príspevku bolo analýzou SWOT a maticou TOWS identifikovať pozitívne a negatívne súvislosti spájajúce sa s titulom Európske mesto športu a navrhnúť možnosti jeho využitia pre mestá uchádzajúce sa o tento titul. Príspevok prináša posun v poznaní problematiky týkajúcej sa udeľovaného titulu Európske mesto športu a z neho plynúce pozitívne a negatívne súvislosti. Výskumný predpoklad je originálny a doposiaľ nebol podrobnejšie riešený v teoretickej ani praktickej rovine. Získaním titulu Európske mesto športu by mali mestá od organizácie ACES Europe získať know-how ohľadom možností zvýšenia podpory športu v meste a získať spätnú väzbu na aktuálnu úroveň športovania v meste. Z výsledkov skúmania vyplýva, že organizácia ACES Europe má nedostatočne spracovanú metodiku hodnotenia miest a odporúčania pre zvýšenie ponuky športu v mestách. V konečnom dôsledku sú to mestá, ktoré musia byť aktívne vo využití titulu Európske mesto športu a jeho prestíže pre zlepšenie športu v meste.

Klíčovú slova

šport, podpora rozvoja miest, titul Európske mesto športu

Annotation

Cities play an important role in the development and supporting of sport. One of the means of supporting sport in cities is the title European city of sport, which is awarded annually to cities by the organization ACES Europe on the basis of established criteria. The aim of the paper was to identify the positive and negative connections associated with the title European city of sport by proposing SWOT analysis and the TOWS matrix and suggesting ways of using it for cities applying for this title. The work brings a shift in the knowledge of the issue of the title European city of sport and the positive and negative connections arising from it. The research assumption is original and has not been dealt with in detail in the theoretical or practical issues. By gaining the title European city of sport, city should acquire know-how from ACES Europe on how to increase city sport support and get feedback on the current city sport level. The results of the survey show that ACES Europe has the insufficient methodology for evaluating cities and recommendations for increasing the supply of sports in cities. Ultimately, they are cities that need to be active in using the title of European city of sport and its prestige to improve sport in city.

Key words

sport, city development, the title European city of sport

JEL classification: Z20, Z23, Z29

HODNOCENÍ BELGICKÝCH KREATIVNÍCH HUBŮ

Assessment of the Belgian creative centres

ING. MARKÉTA CHALOUPKOVÁ - ING. MARTINA JAŇUROVÁ

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Depart. of Regional Economics and Administr.
Faculty of Economics and Public Administration
Masaryk University*

Anotace

Cílem článku je prozkoumat nový nástroj rozvoje měst, tj. kreativní huby. Představen je projekt European Creativity Hubs Network, na základě kterého byly vybrány huby na území Belgie k hlubší analýze. Mezi použité metody patří zejména rešerše zahraniční literatury, komparace, syntéza a dotazníkový průzkum doplněný polostrukturovanými rozhovory se zástupci vybraných belgických kreativních hubů. Z výsledků výzkumu vyplynulo, jak huby fungují, jaké jsou jejich silné stránky (např. pracovní infrastruktura, komunikace, vztahy napříč sítěmi, směsice oborů a skutečnost, že kreativita nemá hranice) a slabé stránky (např. komunikační platforma musí být online a často aktualizovaná, krátkodobé členství, získání legitimity a důvěryhodnosti, logistika, nedostatečné povědomí o činnosti a slabá politická podpora). Slabiny silně korespondují s identifikovanými hrozbami (např. nedostatek financí, potřeba být online či nedostatečná podpora z města). Potenciálem pro rozvoj hubů je podnikatelská podpora, dopad ekosystému, velmi dobré a multikulturní prostředí uvnitř týmu a vysoká poptávka veřejnosti. Vybrané belgické huby byly osobně navštíveny za účelem získání autentického dojmu. Na závěr byly navrženy opatření vedoucí k eliminaci hrozeb (např. posílení vztahů s jinými organizacemi za účelem navázání kontaktů, snížení administrativní zátěže a usnadnění přístupu k financím) či k využití předností (např. podpora mezisektorové spolupráce, zahraniční kontakty, vytváření sítí či investice do výzkumu a vývoje).

Klíčová slova

Belgie, benchmark, European Creative Hubs Network, Kreativní huby, města

Annotation

The aim of the paper is to explore a new urban development tool, i.e. creative hubs. The European Creativity Hubs Network is presented, whereby hubs in Belgium have been selected for deeper analysis. The methods used include research of foreign literature, comparison, synthesis and questionnaire survey supplemented by semi-structured interviews with representatives of selected Belgian creative hubs. Research has shown how hubs work, what their strengths are (e.g. work infrastructure, communication, cross-networking, industry mixes, and the fact that creativity has no boundaries) and weaknesses (e.g., the communication platform must be online and frequently updated, short-term membership, gaining legitimacy and credibility, logistics, lack of activity awareness and weak political support). Weaknesses strongly correspond to identified threats (e.g. lack of finance, need to be online or lack of city support). The potential for hub development is business support, the impact of an ecosystem, a very good and multicultural environment within the team, and high public demand. Selected Belgian hubs were personally visited in order to get an authentic impression. Finally, measures to eliminate threats (e.g. strengthening relationships with other organizations to establish contacts, reduce administrative burdens and facilitate access to finance) or to exploit strengths (e.g. promoting cross-sectoral cooperation, foreign contacts, networking or investment in research and development).

Key words

Belgium, benchmarking, European Creative Hubs Network, creative hubs, cities

JEL classification: R11, R12, O14, O18

MEASUREMENT OF SOFT FACTORS IN THE EU REGIONAL DEVELOPMENT: CASE OF MEDIA IMAGE OF CZECH REGIONS

Měření měkkých faktorů v regionálním rozvoji EU: Příklad mediálního obrazu českých regionů

ING. EVA POLEDNÍKOVÁ, PH.D.

Katedra evropské integrace | *Department of European Integration*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
VŠB - Technická univerzita Ostrava | VŠB - Technical University of Ostrava

Annotation

In the European Union, there is the belief that with the limited development potential of European territory, the endogenous development factors have become more important. However, there is a lack of a systematic and simultaneous assessment of the role soft factors. The aim of this paper is to contribute to the discussion and to extend the existing knowledge of the theoretical and methodological foundation of the geographical research of the importance of “soft” factors and the importance of media image of regions as one of the intangible factors in the Czech Republic. Results of literature review showed the majority of studies of soft factors of regional development in central eastern countries of the EU have focused on the human and social capital or institution. Image of the region influenced by media (TV) is one of the intangible factor which is rarely included into evaluation of regional development factors. Anylysis revealed that media landscape of the Czech Republic does not always comply with genuine features of individual regions.

Key words

media, regional development, soft factors

Anotace

V Evropské unii převládá přesvědčení, že s omezeným rozvojovým potenciálem evropského území se stále důležitějšími stávají faktory endogenního rozvoje. Systematické a souběžné hodnocení role měkkých faktorů je však nedostatečné. Cílem článku je přispět k diskusi a rozšířit dosavadní znalosti teoretických a metodologických východisek geografického výzkumu významu „měkkých“ faktorů a významu mediálního obrazu regionů jako jednoho z nehmotných faktorů regionálního rozvoje v České republice. Výsledky literární rešerše ukázaly, že většina studií měkkých faktorů regionálního rozvoje v zemích střední a východní Evropy se zaměřují na lidský a sociální kapitál či instituce. Obraz regionu ovlivněného médií (TV) je jedním z nehmotných faktorů, který je do hodnocení faktorů regionálního rozvoje zřídka zahrnut. Zjistilo se, že mediální prostředí České republiky ne vždy odpovídá skutečným rysům jednotlivých regionů.

Klíčová slova

média, regionální rozvoj, měkké faktory

JEL classification: C80, O18, R11, R12

ZPRAVODAJSKÉ AGENDY TELEVIZNÍCH STANIC V OBLASTI EKONOMICKÝCH CHARAKTERISTIK REGIONŮ V ČESKÉ REPUBLICE

News agendas of TV stations in the area of economic characteristics of regions in the Czech Republic

ING. JAROSLAV URMINSKÝ

*Katedra regionální a environmentální ekonomiky
Ekonomická fakulta
Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava*

*Dep. of Regional and Environmental Economics
Faculty of Economics
VŠB-Technical University of Ostrava*

Anotace

Základní ekonomickou kategorií poskytující informace o tržním prostředí v jednotlivých regionech je cena. Avšak informace o stavu a vývoji regionálních hospodářství jsou šířeny rovněž skrze masová média. Nejinak tomu je v případě zpravodajských relací televizních stanic, skrze informační toky působících na formování představ jedinců o regionech. Zpravodajské relace se mohou odlišovat intenzitou i tematickou strukturou sdělovaných informací hospodářského charakteru z jednotlivých regionů. Vzhledem k odlišnostem v institucionálním zakotvení, vlastnické a organizační struktuře, způsobu financování, atd. vystupují do popředí především možné rozdíly mezi veřejnoprávními a soukromými mediálními organizacemi. Cílem příspěvku je identifikovat potenciální diskrepance regionálně orientovaných zpravodajských agend veřejnoprávní České televize a komerčních organizací TV Nova a FTV Prima v ekonomické oblasti ve sledovaném období mezi lety 2005-2011. Nutno zdůraznit, že se jedná o tematickou skladbu zpravodajských příspěvků s konkrétním regionálním umístěním. Vzhledem k charakteru dat vycházíme z kontingenční tabulky, umožňující měřit a testovat míry asociace mezi proměnnými. Aplikujeme neparametrický Pearsonův chí-kvadrát test nezávislosti. Pro hodnocení intenzity závislosti používáme Cramerův koeficient kontingence. Především pro vizualizaci vzájemného vztahu mezi proměnnými používáme korespondenční analýzu. Na základě uvedeného metodického postupu byly identifikovány rozdílnosti v tematickém zaměření zpravodajských relací televizních stanic v oblasti regionálně orientovaných ekonomických charakteristik. Jinými slovy lze konstatovat, že záleží na tom, které zpravodajské relace obyvatelstvo, investoři a další aktéři sledují.

Klíčová slova

regiony, masová média, hospodářské charakteristiky

Annotation

The basic economic category providing information about market environment in particular regions is price. However, information reflecting state and development of regional economies are also disseminated through mass media. It's relevant in case of news broadcasting of television stations via information flows affecting formation of the regional images of individuals. The news broadcasting may be different through intensity and thematic structure of economic information from individual regions. Given the obvious differences in institutional anchorage, ownership and organizational structure, method of funding, etc., possible differences between public and private media organizations became palpable. The objective of the paper is to identify potential discrepancies within regionally oriented news agendas of Czech Television and commercial organizations TV Nova and FTV Prima in the economic area between 2005-2011. It should be emphasized that it's a thematic composition of news reports with concrete regional focus. Given the nature of the data, methodical approach is based on the contingency table that allows measure and test association between variables. We apply the nonparametric Pearson chi-squared test of independence. We use Cramer's contingency coefficient to evaluate dependence intensity. For visualization of the relationship between variables we use correspondence analysis. Based on this methodical procedure, there were identified differences among thematic focus of TV broadcasting news programs in the area of regionally bound economic characteristics. In other words, it depends on which TV news programs population, investors as well as other actors are watching.

Key words

regions, mass media, economic characteristics

JEL classification: R10, R12, B52

**TELEVIZNÍ PŘÍSPĚVKY O KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY Z POHLEDU
ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ**
**TV contributions on regions of the Czech Republic from the perspective of news
programmes**

PROF. ING. JAN SUCHÁČEK, PH.D.

Katedra regionální a environmentální ekonomiky

Department of Region. and Environmental Economics

Ekonomická fakulta

Faculty of Economics

VŠB-Technická univerzita Ostrava

VŠB-Technical University of Ostrava

Anotace

Je nabíledni, že celostátní sdělovací prostředky významně ovlivňují pohled na jednotlivé regiony. V neztenčené míře to platí také pro televizní zpravodajství. Cílem předloženého příspěvku je analyzovat a interpretovat počet zpráv o krajích České republiky, a sice podle vybraných zpravodajských relací. Zatímco vysílání veřejnoprávní České televize je zastoupeno zpravodajskými pořady Události a Události, komentáře, u soukromých televizí Nova a Prima byla pozornost upřena na Televizní noviny a Zprávy FTV Prima. Stojí za povšimnutí, že ve sledovaném období za léta 2004-2010 se nejvíce zpráv o krajích vyskytlo v televizních novinách televize Nova. Pokud jde o počty celostátně vysílaných zpráv vztahených k jednotlivým krajům naší země, každá ze čtyř zmíněných zpravodajských relací má své favority a míra medializace krajů je u každé z těchto relací poměrně diferencována.

Klíčová slova

samosprávně kraje, zpravodajské relace, příspěvky

Annotation

It is apparent that national media substantially affect the look on individual regions. The same holds true also for TV coverage. The objective of the article is to analyze and evaluate the amount of regionally-bound contributions according to the selected news programmes. The coverage of public Czech TV is represented just by two news programmes Události and Události, komentáře. Its private counterparts, i.e. TV Nova and TV Prima are embodied by Televizní noviny and Zprávy FTV Prima news programmes. It is worth noticing that during the investigated period between 2004 and 2010 the most regionally-orientated news appeared in Televizní noviny by TV Nova. As for amounts of nationally broadcasted news that are bound just to individual self-governing regions, all four previously mentioned TV news programmes favour different regions. The degree of medialization of particular regions differs quite a lot across these news programmes.

Key words

self-governing regions, news programmes, contributions

JEL classification: R10, R19, Z10

REGENERACE BROWNFIELDŮ V ODVĚTVÍ KULTURY V ČESKÉ REPUBLICE

Regeneration of brownfields in the cultural sector in the Czech Republic

ING. KAMILA TUREČKOVÁ, PH.D. - ING. PETRA CHMIELOVÁ

*Katedra ekonomie a veřejné správy
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Slezská univerzita v Opavě*

*Depart. of Economics and Public Administration
School of Business Administration in Karvina
Silesian University in Opava*

Anotace

Cílem předloženého příspěvku je analyzovat regenerované brownfieldy na území České republiky, jejichž současné využití spadá do odvětví kultury. Obsahem práce je analytický rozbor vybraného souboru obnovených areálů a budov definovaného řadou charakteristik s cílem nalézt společné znaky v jejich procesu regenerace pro kulturní sektor. Pilotní výzkum v této oblasti se opírá o primárně vytvořenou databázi původních brownfieldů, resp. příkladů dobré praxe, které v současné době slouží jako muzea, galerie, knihovny, kulturní domy a komunitní centra, zázemí pro divadelní a koncertní činnost apod. Všechny závěry následně mohou najít paralelu v ekonomicko-spoločenské realitě a mít praktickou relevanci k doposud existujícím brownfieldům a současně jimi lze obohatit teoretickou oblast regenerace brownfieldů o další aspekty.

Klíčová slova

brownfield, kultura, regenerace, rozvoj, Česká republika

Annotation

The aim of this paper is to analyse regenerated brownfields in the Czech Republic, whose current use belongs within the cultural sector. The content of the thesis is an analytical analysis of a selected set of renewed sites and buildings defined by a series of characteristics to find common features in their regeneration process for the cultural sector. Pilot research in this area is based on the originally created database of original brownfields, which means examples of good practice currently taking as museums, galleries, libraries, cultural houses and community centres, background for theatre and concert activities, etc. The resulting conclusions can find a parallel in the economic and social reality and have practical relevance to existing brownfields and at the same time, the theoretical field of brownfield regeneration can be enriched by other aspects.

Key words

brownfield, culture, regeneration, development, Czech Republic

JEL classification: P25, R11, R58

CURRENT USE OF FORMER COMMUNIST AGRICULTURAL PROPERTIES IN SOUTH BOHEMIA

Současné využití komunistických zemědělských areálů v jižních Čechách

**MGR. TOMÁŠ KREJČÍ - DOC. RNDR. JOSEF NAVRÁTIL, PH.D. -
MGR. STANISLAV MARTINÁT, PH.D. - DOC. ING. KAMIL PÍCHA, PH.D. -
MGR. PETR KLUSÁČEK, PH.D. - RNDR. ROBERT OSMAN, PH.D. -
ING. JAROSLAV ŠKRABAL**

*Oddělení environmentální geografie | Department of Environmental Geography
Ústav geoniky AV ČR, v.v.i. | Institute of Geonics of the CAS*

Annotation

Although agriculture is considered a „traditional” or even „traditionalist” branch of economy, it is recently undergoing a rapid change along the development of production technologies. In East and Central Europe, these changes are significantly modified by processes of privatisation and profound changes in grant policies. The aim of the paper is to contribute to understanding of the changes in the use of ubiquitous premises of former communist co-operative farms and state farms in the Czech countryside. The changes in utilisation have been followed due to a newly developed database of these premises in 1989 comprising of available maps and aerial images. Geographically, our sample survey of the process focuses on the areas of South Bohemian Region. Altogether, 2,206 premises with a total area of 4,646 hectares have been identified. Currently, only their 59% share is used for varied agricultural purposes, 23 % is used for non-agricultural purposes and 18 % is abandoned and neglected. The distribution does not depend on the original use of the premises. The non-agricultural re-use of the property serves as housing and industrial sites.

Key words

brownfields, agriculture, land-use change

Anotace

Přestože je zemědělství považováno za „tradiční“ až „tradicionalistické“ hospodářské odvětví, prochází rychlou změnou společně s posuny v technologiích produkce, a v případě střední a východní Evropy jsou tyto změny výrazně modifikovány procesy privatizace a hlubokých změn v dotační politice. Cílem tohoto příspěvku je přispět k poznání změn, ke kterým došlo v těchto souvislostech ve využití na venkově „všudypřítomných“ areálů bývalých JZD a státních statků. Tato změna byla sledována na základě nově vytvořené databáze těchto areálů v roce 1989 podle dostupných map a ortofotosnímků a výběrového šetření jejich současného využití na území Jihočeského kraje. Identifikováno bylo 2206 areálů o celkové rozloze 4 646 ha. Z nich v současnosti pro různé zemědělské činnosti slouží jen 59 %, nezemědělskému využití slouží 23 % a 18 % je opuštěno a chátrá. Toto rozdělení je nezávislé na původním využití areálů. Hlavními nezemědělskými využitími jsou bydlení a průmysl.

Klíčová slova

brownfield, zemědělství, změny využití území

JEL classification: R58, Q13, P31.

RUDNIANSKO-GELNICKÁ ENVIRONMENTÁLNA ZÁŤAŽOVÁ OBLASŤ AKO LIMITUJÚCI FAKTOR REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Rudniansko-gelnická environmental loaded area
as a limiting factor of regional development

PROF. PHDR. RNDR. MARTIN BOLTIŽIAR, PHD.¹ - PROF. RNDR. EVA MICHAELI, PHD.²

*¹Katedra geografie a regionálneho rozvoja
Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

*¹Depart. of Geography and Regional Development
Faculty of Natural Sciences
Constantine the Philosopher University in Nitra*

*²Katedra geografie a aplikovanej geoinformatiky
Fakulta humanitných a prírodných vied
Prešovská univerzita v Prešove*

*²Depart. of Geography and Applied Geoinformatics
Faculty of Humanities and Natural Sciences
Prešov University in Prešov*

Anotácia

Problematiku regionálneho rozvoja vnímame v literatúre ako ekonomický rast prezentovaný v pozitívnom slova zmysle. Zvyčajne predstavuje zvýšenie ekonomických ukazovateľov a životnej úrovne obyvateľstva. Hospodársky rast však nemusí nutne byť spojený s rozvojom regiónov, aj keď tento nie je možné si predstaviť bez neho. Regionálny rozvoj každého regiónu musí byť založený aj na kvalite životného prostredia, ktoré okrem iného má vplyv aj na kvalitu života. Jedným z negatívnych aspektov sú aj environmentálne záťaž. Cieľom príspevku je podrobnejšia charakteristika lokalít Rudniansko-gelnickej environmentálnej záťažovej oblasti, ktoré predstavujú významné limitujúce faktory regionálneho rozvoja. Údaje o vybraných záťažiacich sme získali terénnym výskumom, analýzou leteckých snímok, ako aj literárnych a iných prameňov a neposlednom rade aj z interview. Riešenie problematiky environmentálnych záťaží na Slovensku spomaľuje absencia zákona, nedostatok finančných prostriedkov, jednoznačne neurčená zodpovednosť za environmentálne záťaž a vysoký počet lokalít, čo nebude možné riešiť bez krytia výdavkov z európskych fondov prostredníctvom OP ŽP a štátneho rozpočtu. Riešenie problematiky bude dlhodobou záležitosťou a predpokladá sa, že bude trvať do roku 2030. Rok 2027 by mal byť cieľovým rokom sanácie najrizikovejších environmentálnych záťaží, čo vyplýva z aplikácie povolených výnimiek, napr. Rámcovej smernice EÚ o vode, podľa ktorej musia členské štáty dosiahnuť dobrý stav kvality povrchových a podzemných vôd ako aj ďalších zložiek životného prostredia.

Kľúčové slová

environmentálne záťaž, Rudniansko-gelnická oblasť, životné prostredie, regionálny rozvoj

Annotation

In literature regional development is perceived as the economic growth presented in a positive sense. Economic growth does not necessarily have to be associated with the development of regions, although it is hard to imagine the latter without the former. Regional development of any region must be based on the quality of the environment which influences, among other areas, the quality of the life of inhabitants. The negative aspects of the regional development include also environmental loads. The aim of this paper is to provide detailed characteristics of the environmental loads of Rudniansko-gelnická environmental loaded area, which present limiting factors of regional development. The data about have been obtained from field research, analysis of aerial photographs, as well as bibliography and other resources, and from interviews. Management of the issue of environmental loads in the Slovakia is being slowed down due to the absence of legislation, lack of financial resources, failure to clearly assign responsibilities for environmental loads, and high number of localities. Solving the issue of environmental loads will not be possible without financial support of European funds by means of Operational Programme for Environment and from the state budget. However, the solution to the whole issue will be a long-term matter and it is assumed to last until 2030. The year 2027 is the target year for sanitation of the most risky environmental loads resulting from the application of allowed exceptions, e. g. EU general directive on water according to which the member states must reach good quality of surface and underground waters and other of environment as well.

Key words

environmental loads, Rudniansko-gelnická area, environment, regional development

JEL classification: Q53

ETICKÝ MANAGEMENT V REGIONÁLNÍM A KORPORÁTNÍM VODÁRENSTVÍ V ČR

Ethical management in regional and corporate water industry in the Czech Republic

PHDR. JIŘÍ NESIBA, PH.D. - DOC. PHDR. JOSEF SMOLÍK, PH.D., MBA, LL.M

*Ústav sociálních studií
Fakulta region. rozvoje a mezinárodních studií
Mendelova univerzita v Brně*

*Department of Social Studies
Faculty of Regional Develop. and Intern. Studies
Mendel University in Brno*

Anotace

Príspevek se věnuje problematice managementu současného vodárenství v ČR. Autoři na základě výzkumu srovnávají dvě koncepty řízení podle typu vlastnictví vodárny. V některých případech jsou vodárny vlastněné a spravované regionální samosprávou (tedy ideální typ regionálně veřejného vodárenství), v jiných jsou vodárny ve vlastnictví soukromém (tedy ideální typ nadnárodně korporátního vodárenství). Príspevek srovnává oba přístupy v českém vodárenství z hlediska tzv. etického managementu a CSR (Corporate Social Responsibility). Tedy, jak efektivně nad rámec zákona oba typy managementu implementují etické nástroje při správě strategické suroviny. Príspevek vysvětluje specifikum českého vývoje vodárenství za posledních dvacet let a zkoumá stav v letech 2018/19. V rámci výzkumu autoři srovnali vodárenství v 63 krajských a okresních městech a podle tří kategorií – ekonomického (otázka rozdělení zisku), CSR (etické kodexy, sociální projekty) a kvality managementu (strategické plánování). Článek prezentuje výsledky jejich výzkumu. V závěru práce podávají doporučení pro veřejnou správu, jak efektivněji zajistit implementaci etického managementu vodárenství v ČR.

Klíčová slova

etický management, CSR (Corporate Social Responsibility), vodárenství

Annotation

This paper presents the issue of water management in the Czech Republic. Based on research, authors compare two management concepts with sight to the ownership of the water company. In some cases, water companies are owned and managed by regional self-government (ideal type of regional public water sector) and for others examples water companies are owned by private sector (ideal type international corporate water sector). The paper compares both approaches in the Czech water sectors by the methods of ethical management and CSR (Corporate Social Responsibility). Therefore, beyond the scope of the law, how both types of management implement ethical instruments effectively in managing strategic material. The contribution explains the specifics of the Czech water development in the last twenty years and examines the situation in 2018/19. In the research, authors compared the water sector in 63 regional and district towns and according to three categories – economic (division of financial gain), CSR (code of conduct, social initiatives) and management quality (strategical planning). The article presents the results of their research. At the end of thesis they make recommendations for public administration how to implement more effectively the ethical management of water supply in the Czech Republic.

Key words

ethical management, CSR (corporate social responsibility), water industry

JEL classification: Q25, R58

VÝVOJ MNOŽSTVA KOMUNÁLNEHO ODPADU NA SLOVENSKU A V NITRIANSKOM KRAJI V ROKOCH 2002-2017

Development of municipal waste in the Slovak Republic and the Nitra Region from 2002 - 2017

DOC. ING. MELÁNIA FESZTEROVÁ, PH.D. ¹ - RNDR. JANA NÉMETHOVÁ, PH.D. ²

¹Katedra chémie

¹Department of Chemistry

²Katedra geografie a regionálneho rozvoja
Fakulta prírodných vied

²Depart. of Geography and Regional Development
Faculty of Natural Sciences

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Constantine the Philosopher University in Nitra

Anotácia

Príčinami hromadenia odpadov je ekonomický rozvoj, veľakrát neúčinné technológie likvidácie odpadu a nepostačujúca legislatíva týkajúca sa problematiky odpadov. V súvislosti s hromadením sa odpadov a zvyšovania jeho nebezpečných vlastností, je nutné eliminovať jeho dopad na životné prostredie. Cieľom príspevku je analyzovať vývoj množstva komunálneho odpadu na úrovni Slovenska a Nitrianskeho kraja v rokoch 2002-2017 a ich vzájomná komparácia. Orientujeme sa na zmeny v množstve komunálneho odpadu predovšetkým v Nitrianskom kraji a sledujeme jeho postavenie v rámci krajov Slovenska. S pribúdajúcim počtom obyvateľov ako aj s ich zvyšujúcimi sa nárokmi na životnú úroveň rastie množstvo a zloženie komunálneho odpadu. Komunálny odpad na 1 obyvateľa v sledovaných rokoch na Slovensku vzrástol o 38,7 % a v Nitrianskom kraji o 58,2 %. Na Slovensku dochádza k postupnému nárastu množstva zhodnoteného komunálneho odpadu. Množstvo recyklovaného komunálneho odpadu v SR vzrástlo o 18,05 % a v Nitrianskom kraji o 21,84 %. V zhodnotení komunálnych odpadov je Nitriansky kraj pod priemernou hodnotou Slovenska (20,69 %, hodnota v SR - 31,82 %). Pri porovnaní priemernej hodnoty recyklovaného odpadu, Nitriansky kraj dosahuje rovnakú hodnotu ako Slovensko, zhruba 17 %.

Kľúčové slová

komunálny odpad, Slovensko, Nitriansky kraj

Annotation

The causes of waste accumulation are economic development, often inefficient waste disposal technologies and inadequate waste management legislation. Due to the continuous accumulation of waste and the increase in its risk, it is necessary to eliminate its impact on the environment. The aim of this paper is to analyze the state of municipal waste in Slovakia and in particular, in the Nitra region from 2002-2017 and to compare. We focus on municipal waste changes used in the Nitra region and in other regions in Slovakia. The rise of living standards and the rise in the number of inhabitants has led to an increase in the production and composition of municipal waste. Municipal waste per inhabitant in the chosen years in Slovakia increased about 38.7% and in the Nitra region about 58.2%. The amount of recovered municipal waste is gradually increasing in Slovakia. The amount of recycled municipal waste in the SR increased by 18.05% and in the Nitra region by 21.84%. In the recovery of municipal waste, the Nitra region is below the average level in Slovakia (20.69%, amount in SR -31.82%). When comparing the average amount of recycled waste, the Nitra region reaches the same amount as Slovakia (17%).

Key words

municipal waste, Slovakia, Nitra region

JEL classification: Q53

OCHOTA PLATIT ZA SNÍŽENÍ POČTU RESPIRAČNÍCH ONEMOCNĚNÍ DĚTÍ V OSTRAVĚ

Willingness to pay for averting of respiratory diseases in Ostrava

ING. DOMINIKA TÓTHOVÁ

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Depart. of Regional Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Znečištění ovzduší představuje vysoké riziko předčasné úmrtnosti či nárůstu případů různých onemocnění, což bylo doloženo četnými epidemiologickými studiemi. V České republice se v jednom z nejkritičtějších stavů nachází oblast Ostravska, kde trvale dochází k překračování imisních limitů s negativním vlivem na zdraví obyvatel. Článek je zaměřen na zjištění části společenských nákladů tří respiračních onemocnění u dětské populace. Prostřednictvím kontingentní metody (tedy na základě projevových preferencí) je oceňována ztráta užítka zahrnující bolest a celkové snížení kvality života v souvislosti s respiračními onemocněními u dětí. Na základě dotazníkového šetření byly osloveny matky v Ostravě s dotazem, kolik jsou ochotny zaplatit u svých dětí za zabránění jednomu projevu daných onemocnění za rok. Cílem tohoto článku je pomocí statistické analýzy zjistit, zda ochota platit za odvrácení jednoho průběhu onemocnění závisí na kvalitě ovzduší danou bydlištěm v rámci Ostravy. Výsledky ukázaly, že ochota platit za vyhnutí se jednomu případu akutního zánětu nosohltanu a jednomu případu akutního zánětu průdušek vykazuje rozdíly mezi jednotlivými částmi, u astmatického záchvatu tento vztah prokázán nebyl. Další analýza neukazuje, že by se ochota platit zvyšovala přímo úměrně se stupněm znečištění ovzduší.

Klíčová slova

kontingentní metoda oceňování, ochota platit, nemocnost, Ostrava

Annotation

Air pollution implies a high risk for premature mortality or incidence of illnesses, as proved by epidemiological studies. In the Czech Republic is one of the most critical conditions the Ostrava region, where air pollution limits are consistently exceeded and have negative impacts on health. The article is focused on finding out part of the social costs of three respiratory diseases in the childhood. Contingent method (based on the revealed preferences) values the loss of benefit including pain and the overall reduction in disease-related quality of life in children. By a questionnaire survey, mothers in Ostrava were addressed to determine how much they are willing to pay by their children to prevent one disease per year. The aim of this article is to find out by statistical analysis whether the willingness to pay for avoiding one disease depends on the air quality given by the region of Ostrava. The results showed that the willingness to pay for avoiding one case of nasopharyngitis and one case of acute bronchitis shows differences between these regions. The relationship has not been proved in asthma attacks. The further analysis does not show that willingness to pay increased directly in proportion to the degree of air pollution.

Key words

contingent valuation, willingness to pay, morbidity, Ostrava

JEL classification: Q51, Q53, I31

REGIONÁLNÍ DISPARITY DETERMINANT ZDRAVOTNÍHO STAVU OBYVATELSTVA KRAJE VYSOČINA A ÚSTECKÉHO KRAJE V ROCE 2006 A 2016

Regional disparities of determinants of the health status in the Vysočina Region and the Ústí Region in 2006 and 2016

PHDR. DANA HÜBELOVÁ, PH.D.¹ - ING. MICHAL HOŘÍNEK¹ -
ING. ALICE KOZUMPLÍKOVÁ, PH.D.²

¹Ústav sociálních studií | ¹Department of Social Studies
²Ústav environmentalistiky a přírodních zdrojů | ²Depart. of Environmental and Natural Resources
Fakulta region. rozvoje a mezinárodních studií | Faculty of Region. Develop. and Internat. Studies
Mendelova univerzita v Brně | Mendel University in Brno

Anotace

Úroveň zdraví a zdravotního stavu obyvatelstva je významným ukazatelem rozvoje regionů, jejich kvality a konkurenceschopnosti. Cílem příspěvku je stanovit regionální disparity 11 demografických a 2 socioekonomických determinant zdravotního stavu obyvatelstva a 4 ukazatelů zdravotnických intervencí v 5 okresech Kraje Vysočina a 7 okresech Ústeckého kraje v roce 2006 a 2016. Pro hodnocení a komparaci determinant byla použita metoda kompozitního indikátoru a shluková analýza. Z výsledků je zřejmé, že v obou sledovaných letech vybrané determinanty dosahují příznivějších výsledků v okresech Kraje Vysočina. V čase se zlepšily hodnoty ekonomických determinant i zdravotnických intervencí, zatímco u demografických determinant se zlepšení týkalo pouze poklesu počtu rozvodů na 100 sňatků, prodloužení střední délky života a snížení podílu úmrtí na nemoci oběhové soustavy a novotvary. Nepříznivá změna demografických sub-indikátorů ve srovnání roku 2006 a 2016 znamenala u většiny okresů snížení hodnot kompozitního indikátoru. Naopak k růstu kompozitního indikátoru došlo pouze u okresů Havlíčkův Brod, Jihlava a Ústí nad Labem. Z výsledků analýz jasně vyplývá, že mezi zkoumanými okresy stále přetrvávají značné disparity.

Klíčová slova

zdraví, zdravotní stav, regionální disparity, struktura úmrtnosti, demografické a socioekonomické ukazatele, okresy

Annotation

The level of health of the population is an important indicator of regional development, quality and competitiveness. The aim of the paper is to determine regional disparities in 5 districts of the Vysočina Region and 7 districts of the Ústí Region in 2006 and 2016. Disparities are determined according to the values of 11 demographic and 2 economic determinants of health and 4 indicators of health interventions. The composite indicator method and cluster analysis were used to compare the regions. The determinant values are better in the Vysočina Region districts in 2006 and 2016 as well. The values of economic determinants and health interventions have improved over time. Only the divorce indicator improved in demographic determinants, life expectancy increased and the proportion of deaths (circulatory system diseases and neoplasms) decreased. The adverse change in demographic sub-indicators in comparison with 2006 and 2016 means a decrease in the composite indicator values in most districts. Composite indicator growth only occurred in the districts of Havlíčkův Brod, Jihlava and Ústí nad Labem. The results of the analyses clearly show that there are still considerable disparities between the districts.

Key words

health, health status, regional disparities, mortality structure, demographic and socio-economic indicators, LAU 1

JEL classification: J10, I14

THE GEOGRAPHIC CONCENTRATION OF CANCER CASES AND THE CENTERS OF ITS PREVENTION

Geografická koncentrace výskytu malignit a center jejich prevence

ING. JANA ROZMARINOVÁ

Katedra veřejné ekonomie | Department of Public Economics
Ekonomicko-správní fakulta | Faculty of Economics and Administration
Masarykova univerzita | Masaryk University

Annotation

Monitoring of population health is an important indicator of regional development. The paper deals with the incidence of cancer cases in Czech population, the differences in individual regions are shown and discussed in relation to the health policy and target prevention programs. The aim of this contribution is to map cancer incidence from the perspective of the regions and to map activities at central and regional level, which aimed at the prevention issues. Data and Methods: Epidemiology analysis is based on data from the Czech National Cancer Registry and the associated portal svod was especially needed for the regional issue of the cancer incidence. It was found that the issue of differences in the incidence of the particular types of cancer among individual regions is not a negligible one. e.g. Plzeňský region is an absolute leader in the incidence of colorectal cancer. We also mapped prevention activities in the Czech Republic in relation to the availability of special screening centres in individual regions.

Key words

regions of the Czech Republic, cancer incidence, health policy,

Anotace

Sledování zdravotního stavu obyvatelstva je důležitým ukazatelem regionálního rozvoje. Příspěvek se zabývá incidencí případů rakoviny v české populaci, rozdíly v jednotlivých regionech jsou uvedeny a diskutovány ve vztahu k programům zdravotní politiky a cílové prevence. Cílem příspěvku je zmapovat výskyt rakoviny z pohledu regionů a zmapovat aktivity na centrální a regionální úrovni, které jsou zaměřeny na problematiku prevence. Data a Metody: Analýza epidemiologie se opírá o data národního onkologického registru a přidružené aplikace „svod“, která byla využita zejména k regionálnímu pohledu na výskyt rakoviny. Bylo například zjištěno, že Plzeňský kraj je v České republice absolutním lídrem v incidenci případů rakoviny střev. V rámci zkoumané problematiky jsme mapovali jednotlivé preventivní aktivity v České republice ve vztahu k dostupnosti specializovaných screeningových center v jednotlivých regionech.

Klíčová slova

kraje České republiky, incidence malignit, zdravotní politika

JEL classification: O12, X12

OD SOCIÁLNÍCH INOVACÍ K ADVOKACII (SE ZAMĚŘENÍM NA MĚSTO BRNO)

From social innovations to advocacy (focusing on the city of Brno)

ING. MIRKA WILDMANNOVÁ, PH.D., MBA - ING. KRISTÝNA ZÁRUBOVÁ

*Katedra veřejné ekonomie
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Department of Public Economics
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Sociální inovace slouží k eliminaci rozdílů ve společnosti, proto je jejich cílem ovlivňovat a korigovat sociální změny. Zahrnují nové metody, služby nebo přístupy k řešení problému než ty současně zavedené a slouží ke zkvalitnění a zlepšení sociálního prostředí. Sociální inovace mají zásadní význam pro ekonomický a sociální rozvoj společnosti. Advokacie je činnost, která se snaží ovlivňovat politická, ekonomická či sociální rozhodnutí s cílem pozitivní změny politiky, postupů nebo postojů a spočívá v přímém přístupu k rozhodovatelům na různých úrovních. V České republice je zavádění sociálních inovací podpořeno projekty z Evropského sociálního fondu. Cílem příspěvku je zjistit možnosti fungování advokačních nástrojů podporujících sociální inovace možnosti fungování a implementace do veřejných politik v České republice. Výzkum byl postaven na dotazníkovém šetření týkajícím se implementace advokační práce u vybraných realizátorů a žadatelů o podporu z Evropského sociálního fondu, a to se zaměřením na realizovaný projekt Magistrátu města Brna. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že advokacie má své místo v inovačních projektech a další podpora a rozvoj tohoto nástroje je žádoucí. Limity, které subjekty aktuálně řeší, souvisí zejména s omezenými kapacitami, finanční náročností a doposud relativně nízkou znalostí nástrojů, které v rámci advokacie mohou využívat.

Klíčová slova

sociální inovace, advokační proces, veřejná politika, advokační práce

Annotation

Social innovation serves to eliminate differences in society, so their goal is to influence and correct social change. They include new methods, services or approaches to problem solving than those currently introduced and serve to improve and improve the social environment. Social innovation is crucial for the economic and social development of society. Advocacy is an activity that seeks to influence political, economic or social decisions with to a positive change in policy, practice or attitude and involves direct access to decision makers at different levels. In the Czech Republic, the introduction of social innovation is supported by projects from the European Social Fund. The aim of the paper is to find out the possibilities of advocacy tools supporting social innovation possibilities of functioning and implementation into public policies in the Czech Republic. The research was based on a questionnaire survey on the implementation of advocacy work for selected implementers and applicants for support from the European Social Fund, focusing on the project of the City of Brno. The survey showed that advocacy has its place in innovation projects and further support and development of this tool is desirable. The limits currently being addressed by the entities are mainly related to the limited capacities, financial demands and relatively low knowledge of the tools they can use in the advocacy.

Key words

social innovation, advocacy process, public policy, advocacy

JEL classification: D64, H43, O22, O35

VÝDAJE NA SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE Z POHLEDU REGIONÁLNÍ ANALÝZY V ČESKÉ REPUBLICE

Expenditure on social care services from the viewpoint of regional analysis in the Czech Republic

DOC. ING. RENATA HALÁSKOVÁ, PH.D.

Fakulta pedagogická | *Faculty of Education*
Ostravská univerzita | *University of Ostrava*

Anotace

V souvislosti se stárnutím populace a financováním sociálních služeb je diskutovanou otázkou dostupnost a ekonomická únosnost sociálních služeb. Cílem příspěvku je zhodnotit objem vynakládaných výdajů na vybrané služby sociální péče s důrazem na podobnosti a rozdíly v krajích České republiky. S využitím shlukové analýzy v letech 2010 a 2017 jsou v krajích analyzovány výdaje v přepočtu na uživatele pro čtyři služby sociální péče určené seniorům a osobám se zdravotním postižením. Výsledky shlukové analýzy potvrdily mezi českými kraji podobnosti, ale i výraznější rozdíly. Na základě podobnosti výdajů v přepočtu na uživatele hodnocených služeb byly kraje rozděleny v roce 2010 do tří shluků a v roce 2017 do čtyř shluků. V roce 2010 patřily mezi více podobné kraje prvního a druhého shluku podle výdajů vynakládaných na osobní asistenci a na pečovatelskou službu. V roce 2017 větší podobnost objemu výdajů v přepočtu na uživatele vykazovaly kraje zařazené do druhého a třetího shluku podle výdajů určených na pečovatelskou službu a také kraje třetího a čtvrtého shluku podle výdajů na osobní asistenci.

Klíčová slova

služby sociální péče, výdaje na služby sociální péče, kraje, Česká republika

Annotation

Availability and economic sustainability of social services are being discussed in relation to ageing of population and financing of social services. The aim of the article is to evaluate the volume of allocated expenditure on selected social-care services, accentuating similarities and differences in regions of the Czech Republic. By use of cluster analysis in years 2010 and 2017, expenditure per user is analysed in four social-care services for senior citizens and the disabled. Results of the cluster analysis confirmed both similarities and significant differences between Czech regions. The regions were divided into three and four clusters in years 2010 and 2017, respectively, based on similarity of expenditure per user of the evaluated services. In 2010, regions in the first and second clusters were more similar in expenditure allocated for personal assistance and day care. In 2017, regions in the second and third clusters were more similar in the volume of expenditure per user by expenditure allocated to day care, as well as regions in the third and fourth clusters by expenditure on personal assistance.

Key words

social care services, expenditure on social care services, regions, Czech Republic

JEL classification: H41, H75

SPOLOČENSKÉ ASPEKTY FUNGOVANIA DETSKÝCH DOMOVOV VO VYBRANÝCH OBCIACH NUTS II ZÁPADNÉ SLOVENSKO

Social aspects of foster homes in selected municipalities of the NUTS II Western Slovakia

RNDR. KATARÍNA VILINOVÁ, PHD. - DOC. RNDR. ALENA DUBCOVÁ, CSc. -
MGR. JANA KUČERÁKOVÁ

*Katedra geografie a regionálneho rozvoja
Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*

*Dept. of Geography and Regional Development
Faculty of Natural Sciences
University of Constantine the Philosopher in Nitra*

Anotácia

Jedným zo špeciálnych zariadení starostlivosti o deti a mládež sú detské domovy. Práve skupina mladých ľudí opúšťajúcich detské domovy je náchylnejšia na sociálno-patologické javy. Tie predstavujú výrazný problém nielen miest ale aj obcí. Najčastejšie k nim patrí alkoholizmus, drogové a iné závislosti, kriminalita, bezdomovstvo, vandalizmus, prejavy násillia a pod. Na strane druhej je lokalizácia detských domov vnímaná skôr negatívne čo sa prejavuje aj v negatívnych názoroch a obavách respondentov hlavne miest, kým respondenti z vidieka sú viac neutrálni. Cieľom príspevku je zistiť ako vnímajú obyvatelia mestských a vidieckych obcí deti a mládež vychovávané v detských domovoch a poukázať na ich špecifiká vo vzťahu k rozvoju obcí. Náhodným výberom v terénnom výskume bolo oslovených 400 respondentov starších ako 18 rokov. Výskum bol realizovaný v 6 obciach NUTS II – Západné Slovensko, v ktorých sú lokalizované detské domovy, z toho tri sú vidiecke obce (Jelka, Žitavce, Pečeňady) a tri mestá (Trenčín, Skalica, Topoľčany). Obyvatelia vidieckych obcí nepociťujú výraznejšie problémy s deťmi z detských domovov, práve naopak poukazujú na to, že v porovnaní s minulosťou sa správanie týchto detí zlepšuje. I napriek tomu, že obyvateľstvo v globále nepociťuje negatívny vzťah k deťom a mládeži z detských domovov, stáva sa, že niektorí občania, nie vždy súhlasia a protestujú proti tomu, aby v ich susedstve, bola umiestnená samostatná skupina s deťmi z detského domova. Príspevok bude spracovaný metódou analýzy, syntézy, ako aj grafickými a kartografickými metódami.

Kľúčové slová

detské domovy, NUTS II, Slovensko, percepcia,

Annotation

One of the special children and youth care facilities is a foster home. Especially, the group of young people leaving the foster homes is more prone to socio-pathological phenomena. These represent a significant problem not only for cities but also for municipalities. Most often they include alcoholism, drug and other addictions, criminality, homelessness, vandalism, violence and the like. On the other hand, the localization of foster homes is perceived rather negatively, which is also reflected in the negative opinions and concerns of respondents, especially, from cities while rural respondents are more neutral. The aim of the paper is to find out the perception of the local population on the localization of foster homes in their residence. Using random sampling and field research, 400 respondents over 18 years of age were contacted. The research was carried out in 6 municipalities of NUTS II – Western Slovakia in which foster homes are located, i.e. three are rural municipalities (Jelka, Žitavce, Pečeňady) and three cities (Trenčín, Skalica, Topoľčany). The inhabitants of rural villages do not experience any significant problems with children from orphanages, on the contrary they point out that the behavior of these children improves compared to the past. Despite the fact that the population does not feel a negative relationship with children and youth from orphanages globally, it happens that some citizens do not always agree and protest against having a separate group with children from the orphanage in their neighborhood. The paper will be processed by the method of analysis, synthesis as well as graphic and cartographic methods.

Key words

foster home, NUTS II, Slovakia, perception

JEL classification: J11, C20

RELATIONS WITH ROMA COMMUNITY IN THE CITY OF MOST **Vztahy ve městě Most s romskými spoluobčany**

PHDR. MONIKA NOVÁ, PH.D.

<i>Ústav právních dějin</i>		<i>Institute of Legal History</i>
<i>Právnická fakulta</i>		<i>Faculty of Law</i>
<i>Univerzita Karlova</i>		<i>Charles University</i>

Annotation

Treating the subject of Romanies living in Most, the theoretical section of the paper describes the arrival of the people to the Most region in the wake of Second World War. The experimental section, heeding particularly disparities, aims to reveal relations established between Romanies and the majority population in the city. The research relied on the quantitative method and the technique of questionnaire, through which the author tried to depict the current coexistence with Romanies in Most. Using the discussion section, the author presents facts, articulates arguments and, considering the research results and their social context, she seeks answers. The results are employed to come up with practical recommendations formulated in conjunction with a Focus group.

Key words

coexistence, majority, Romanies, the city of Most

Anotace

Autorka představuje téma Romové ve městě Most. V teoretické části pojednává autorka o příchod Romů na Mostecko po druhé světové válce. Ve výzkumné části zjišťuje, v kontextu disparity, jaký je vztah majoritní společnosti k Romům ve městě Most. Při výzkumu je využito kvantitativní metody a techniky dotazníku. Cílem výzkumu je představit aktuální soužití s Romy ve městě Most. V diskuzní části autorka společně s participanti focus group pojednává o faktech a hledají nad výsledky výzkumu odpovědi v kontextu sociálním. Doporučení do praxe jsou na základě výsledků stanované za pomoci focus group.

Klíčová slova

majorita, město Most, romové, soužití

JEL classification: D63, I39, J17

EKONOMICKÁ HODNOTA DOBROVOLNICTVÍ V NEZISKOVÉ ORGANIZACI NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI

The economic value of volunteering in nonprofit organization at the regional level

Bc. NIKOLA ŠMÍDOVÁ

*Katedra veřejné ekonomie
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Department of Public Economics
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Tento článek se zabývá ekonomickou hodnotou dobrovolnictví v neziskové organizaci Junák – český skaut, středisko Moravská Třebová, z. s. Cílem je kritické zhodnocení aplikačních možností metod pro ocenění dobrovolnické práce ve vybrané neziskové organizaci a následná aplikace zvolených metod na získaná data. Teoretická část práce se zabývá zanalyzováním a popisem dostupných metod pro měření dobrovolnické práce. K provedení praktické části byla data za organizaci získána pomocí dotazníkového šetření. Získána data po aplikaci na vybrané metody jsou kriticky zhodnoceny pro možnost ocenění dobrovolnické činnosti v konkrétní organizaci a vybrána metoda nejpřesnější pro určení konkrétní hodnoty. Jako nejpřesnější metodou byl na základě předchozí analýzy zvolen výpočet pomocí mzdy specialisty. Výsledná průměrná hodnota jedné odpracované hodiny dobrovolníkem v organizaci byla stanovena na 161,11 Kč/hod a za celou organizaci hodnota dobrovolnické práce ročně přesáhla 3 mil. korun. Toto ocenění může pomoci organizaci při poukázání na celkovou skutečnou hodnotu činnosti dobrovolníků například při žádání o finanční podporu, dotace na činnost nebo k rozšíření celkového podvědomí o hodnotě vykonávané činnosti skautskými dobrovolníky.

Klíčová slova

dobrovolnictví, ekonomická hodnota, metody, nezisková organizace, skauting

Annotation

This article is dealing with the economic value of volunteering in a non profit organization Junak - Czech Scout, centre Moravska Trebova. The aim is a critical evaluation of application options methods to value voluntary work in a selected non profit organisation and a subsequent application of chosen method with obtained data. The theory part of work is dealing with analysing and describing available methods to value voluntary work. The data used for the practical part were obtained by the way of a questionnaire. Once the selected method is applied the obtained data are critically evaluated in order to value the volunteering in particular organization and the most accurate method is chosen to provide value. The most accurate method chosen by experts was by calculating salary based on previous analysis. The resulting average value of one hour volunteering for organization was established 161.11 CZK/hour and the overall organization value of all volunteering exceeded 3 million CZK. This valuation can help the organization to point out the overall real value of volunteering for example when applying for financial support, grants or to broaden overall awareness about the value of the activity provided by the Scout volunteers.

Key words

volunteering, economic value, methods, non-profit organisation, scouting

JEL classification: L31, D46

VĚZNICE SVĚTLÁ NAD SÁZAVOU: VLIVY NA MĚSTO A POSTOJ MÍSTNÍCH OBYVATEL

Prison Světlá nad Sázavou: influences on the municipality
and the attitude of the locals

RNDR. ONDŘEJ ŠERÝ, PH.D. - MGR. IRENA HONSNEJMANOVÁ -
MGR. ONDŘEJ KREJČÍ - RNDR. VENDULA SVOBODOVÁ

<i>Geografický ústav</i>	<i>Department of Geography</i>
<i>Přírodovědecká fakulta</i>	<i>Faculty of Science</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Předkládaný příspěvek se věnuje tématu vlivu významného ekonomického subjektu na rozvoj obce či města / regionu, v němž působí. Konkrétně se jedná o případovou studii ženské věznice ve městě Světlá nad Sázavou, která je specifickým příkladem, jelikož v sobě silně obsahuje také otázku bezpečnosti. Cílem příspěvku je za prvé identifikovat vlivy věznice na město / region a za druhé provést hodnocení postojů místních obyvatel vůči přítomnosti věznice. K naplnění prvního cíle byla využita analýza veřejně dostupných informací o věznici a proveden semistrukturovaný rozhovor se zástupcem vedení věznice, v případě druhého cíle pak bylo provedeno dotazníkové šetření mezi místními obyvateli staršími 15 let. Věznice představuje druhého nejvýznamnějšího zaměstnavatele ve městě, odsouzené pak zdroj relativně levné pracovní síly pro místní podniky. Místní obyvatelé kladně hodnotí také využití areálu bývalé školy v přírodě, více než 90 % obyvatel města se cítí bezpečně. Negativně hodnotí přítomnost věznice jen necelá pětina obyvatel. Obecně lze označit postoj obyvatel jako neutrální pozitivní.

Klíčová slova

věznice, identifikace vlivů, postoj místních obyvatel, lokální / regionální rozvoj, Světlá nad Sázavou

Annotation

This paper deals with the influence of a major economic entity on the development of a municipality / region in which it operates. Specifically, it is a case study of a female prison in Světlá nad Sázavou, which is a specific example because it also contains a security issue. The aim of the paper is, firstly, to identify the influences of the prison on the municipality / region and, secondly, to evaluate the attitudes of the population of the municipality towards the prison. To meet the first aim, an analysis of publicly available information on the prison was used and a semi-structured interview with a prison management was done, in the case of the second aim, a questionnaire survey was conducted among the locals older than 15 years. The prison is the second most important employer in the municipality, the source of a relatively cheap labour force for local businesses. Locals also appreciate the use of the former school in nature, more than 90% of the municipality's population feel safe. Only less than a fifth of the population rate the prison's presence negatively. In general, the attitude of the population can be described as neutral positive.

Key words

prison, identification of influences, attitude of the locals, local / regional development, Světlá nad Sázavou

JEL classification: O20, Z10

KVALITA ŽIVOTA JAKO PREDIKTOR VOLEB PREZIDENTA ČESKA V LETECH 2013 A 2018

Quality of life as the predictor of the elections of the President of the Czechia in
2013 and 2018

RNDR. FRANTIŠEK MURGAŠ, PH.D.

*Katedra geografie
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Technická univerzita v Liberci*

*Department of Geography
Faculty of Science, Humanities and Education
Technical University of Liberec*

Anotace

Príspevek je zaměřen na korelaci kvality života a voleb prezidenta České republiky v letech 2013 a 2018. Vlivem kvality života na volbu prezidenta se zabýváme z hlediska geografického přístupu, který je zaměřen na voliče. Soustředíme se na dva kandidáty, kteří postoupili do druhého kola voleb. Zkoumání kvality života jako prediktora voleb lze považovat za součást volební geografie, jejíž podstatou je zkoumání prostorové diferenciaci volebního chování. Z hlediska dvou teoretických přístupů ve volební geografii vycházíme z kontextuálního přístupu zaměřeného na charakteristiky prostoru a jeho vliv na voliče. Formulována je hypotéza: Kvalita života byla konfliktní linií voleb prezidenta Česka v letech 2013 a 2018. Cílem článku je odpověď na otázku, jestli je možné považovat kvalitu života za jeden z prediktorů voleb prezidenta. Z analýzy vlivu prostorové diferenciaci kvality života na výsledky voleb prezidenta i jejich korelace plyne, že kvalita života je prediktorem voleb. Koeficient korelace z hlediska kandidáta Miloše Zemana dosáhl hodnotu -0,55, z čeho plyne, že čím je lepší kvalita života v okrese, tím horší výsledek Zeman dosáhl.

Klíčová slova

kvalita života, volba prezidenta, volební geografie

Annotation

This paper is focused on the correlation of the quality of life and the elections of the President of the Czech Republic in 2013 and 2018. We explore the influence of quality of life on the choice of the president in context of the geographical approach, which is focused on voters. We are focusing on the two candidates who progressed to the second round of elections. Exploring the quality of life as an election predictor can be considered as a part of electoral geography, the essence of which is to investigate the spatial differentiation of voting behaviour. Considering two theoretical approaches in electoral geography, we chose to draw from a contextual approach focused on the characteristics of the space and its influence on voters. The hypothesis is formulated as: The quality of life was a conflict line during presidential elections in Czechia in 2013 and 2018. The aim of this article is to answer the question whether the quality of life can be considered as one of the predictors of the presidential election. It is apparent from the analysis of the effect of spatial differentiation of the quality of life on the results of the presidential elections and their correlation that the quality of life is a predictor of election results. The coefficient of correlation from the point of view of candidate Miloš Zeman reached -0.55, which implies that the better the quality of life in the district meant achieving the worse outcome for Zeman.

Key words

quality of life, election of president, geography of election

JEL classification: I31, Z10

PRIESTOROVÁ KONCENTRÁCIA ANTI-SYSTÉMOVEJ STRANY V REGIÓNOCH SLOVENSKA

Spatial concentration of anti-system party in Slovak regions

DOC. ING. ŠTEFAN REHÁK, PHD. - ING. OLIVER RAFAJ, PHD. -
MGR. ING. TOMÁŠ ČERNĚNKO, PHD.

*Katedra verejnej správy a regionálneho rozvoja
Národohospodárska fakulta
Ekonomická univerzita v Bratislave*

*Dept. of Public Administr. and Reg. Develop.
Faculty of National Economy
University of Economics in Bratislava*

Annotation

Recently, there has been increasing support in developed countries for anti-systemic populism. Anti-system parties tend to restrict democracy and bring negative effects to society as a whole. The causes of the growth of support for such parties are several. The current thesis lays in the geographical similarity for anti-system regions. Regions who voted for anti-system are predominantly economically underdeveloped and overlooked by central governments for a long time. This contribution focuses on the spatial concentration of the anti-system Kotleba-ĽSNS party in Slovakia. Using the method for local spatial autocorrelation (LISA) with election results from the last parliamentary elections in 2016, aggregated to the level of districts, the authors found out in which parts of Slovakia the anti-system party sympathizers are concentrated. Voters of Kotleba-ĽSNS are concentrated mainly in regions of Banská Bystrica and Žilina.

Key words

anti-system populism, slovak districts, spatial concentration

Anotácia

V poslednom období sa v rozvinutých krajinách dostáva čoraz väčšej podpore anti-systémový populizmus. Anti-systémové strany majú tendenciu obmedzovať demokraciu a prinášať negatívne efekty pre celú spoločnosť. Príčin rastu podpory takýchto strán je niekoľko. Aktuálnou tézou je geografická podobnosť pro anti-systémových regiónov. Pre anti-systém hlasujú prevažne ekonomicky zaostalejšie regióny, ktoré boli dlhodobo prehliadané centrálnymi vládami. Tento príspevok sa zameriava na preskúmanie priestorovej koncentrácie anti-systémovej strany Kotleba-ĽSNS v regiónoch Slovenska. Použitím metódy lokálnej priestorovej autokorelácie LISA z údajov volebných výsledkov za posledné parlamentné voľby z roku 2016, agregovaných na úroveň okresov SR autori zistili v ktorých častiach Slovenska sa koncentrujú sympatizanti anti-systémovej strany. Voliči strany Kotleba-ĽSNS sa koncentrujú najmä v Banskobystrickom a Žilinskom kraji.

Kľúčové slová

anti-systémový populizmus, okresy Slovenska, priestorová koncentrácia

JEL classification: O18, R11, R12

FINANČNÍ GRAMOTNOST V SELHÁVAJÍCÍM STÁTĚ – CASE STUDY UKRAJINA

Financial literacy and „failing state“ – case study Ukraine

MGR. TADEÁŠ PALA - ING. VOJTĚCH MÜLLNER

*Katedra veřejné ekonomie
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Department of Public Economics
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Rozvojová ekonomie má v případě selhávajících států za cíl analyzovat nejen segment makroekonomický nebo geopolitický, ale zároveň usiluje o identifikaci některých faktorů, které bývají marginalizovány i navzdory tomu, že jejich vliv marginálním vůbec být nemusí. Příkladem této situace je analýza finanční gramotnosti v kontextu selhávajícího státu Ukrajiny, který se již 5 let nachází v ozbrojeném konfliktu. Pozorností našeho zájmu je nejen úroveň finanční gramotnosti na Ukrajině jako takové, ale i případná specifika jednotlivých regionů. Analýza dat z celosvětového průzkumu OECD a podpůrná sonda potvrdily, že úroveň finanční gramotnosti je velmi nízká. Při analýze jednotlivých regionálních celků se nicméně ukazuje, že se ale jedná o jev platný komplexně pro celé teritorium Ukrajiny a nejsou patrné nějaké jednoznačné regionální výjimky. Zjištění korespondují s teoriemi, které dávají do souvislosti chudobu, vzdělání a potenciál vzniku konfliktu. Tento výzkum má smysl zejména pro případný peacebuildingový proces, v němž je třeba se soustředit nejen na vojenské, geopolitické a vnější mocenské faktory, ale i na faktory často přehlížené, které ale mohou mít v konečném důsledku nezanedbatelný význam.

Klíčová slova

finanční gramotnost, regiony Ukrajiny, OECD

Annotation

Development economics shall analyze not only segment of macroeconomic or geopolitical factors, but also strive to identify some of the marginalized factors. As an example, we can name an analysis of level of financial literacy in context of Ukraine as a failing-state, which finds itself in armed conflict for more than 5 years. The aim of this paper lies not only in level of financial literacy in Ukraine as such, but also in its regions respectively. The analysis of overall data, based on OECD methodology, which was supplemented by small probe executed by researcher, was a main source of information for this paper. Results of this observation showed, that level of financial literacy is very low and amongst all regions of Ukraine is almost the same. Findings are based on Collier's theory, that puts poverty and poor education in context of risk of breaking out of armed conflict. This papers point is, not only to further describe reality for possible academic research, but also to offer some new answers in context of potential peacebuilding process. It is crucial to consider not only obvious geopolitical and macroeconomic reasons, but also to consider some factors, that may be overseen yet relevant.

Key words

financial literacy, Ukraine regions, OECD

JEL classification: A20, D14

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA
Katedra regionální ekonomie a správy

**M U N I
E C O N**

XXII. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH

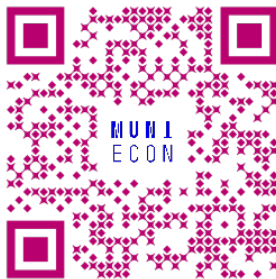
Sborník anotací

Editoři:

Ing. Viktorie Klímová, Ph.D.
doc. Ing. Vladimír Žítek, Ph.D.

©2019 Masarykova univerzita

www.econ.muni.cz/kolokvium
www.econ.muni.cz/colloquium

www.econ.muni.cz/kolokvium
www.econ.muni.cz/colloquium